

รายงานประจำปี 2566/67

AMNESTY

INTERNATIONAL

สถานการณ์สิทธิมนุษยชนทั่วโลก

AMNESTY
INTERNATIONAL
THAILAND

รายงานประจำปี 2566/67
แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนล
สถานการณ์สิทธิมนุษยชนทั่วโลก

รายงานฉบับนี้ครอบคลุมระยะเวลาตั้งแต่
เดือนมกราคม-ธันวาคม พ.ศ. 2566

พิมพ์ครั้งแรก พ.ศ. 2567 โดย
แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนล
ปีเตอร์ เบเนนสัน เฮาส์
เลขที่ 1 ถนนอีสตัน
กรุงลอนดอน WC1X 0DW
สหราชอาณาจักร

© สงวนลิขสิทธิ์
แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนล 2567

แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนล ประเทศไทย
139/21 ซอยลาดพร้าว 5 ถ.ลาดพร้าว
แขวงจอมพล เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900
โทรศัพท์ 0 2513 8745, 0 2513 8754
โทรสาร 0 2938 6896
อีเมล media@amnesty.or.th

ขอข้อมูลบรรณานุกรมสำหรับหนังสือเล่มนี้
ได้จากหอสมุดแห่งชาติ สหราชอาณาจักร

ภาษาต้นฉบับ: ภาษาอังกฤษ
ผู้แปลฉบับภาษาไทย: แอมเนสตี้
อินเตอร์เนชั่นแนล ประเทศไทย
บรรณาธิการฉบับแปลภาษาไทย:
ปิยบุษ โคตรสาร

สงวนลิขสิทธิ์
ห้ามลอกเลียนแบบส่วนหนึ่งส่วนใดของ
สิ่งพิมพ์ฉบับนี้ รวมถึงการจัดเก็บ ถ่ายทอด
ไม่ว่ารูปแบบหรือวิธีการใดๆ ด้วยกระบวนการ
ทางอิเล็กทรอนิกส์ การถ่ายภาพ การบันทึก
หรือวิธีการอื่นใดโดยไม่ได้รับอนุญาตจาก
ผู้พิมพ์

www.amnesty.or.th

รายงานประจำปี 2566/67

AMNESTY

INTERNATIONAL

สถานการณ์สิทธิมนุษยชนทั่วโลก

แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนล

แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนล เป็นขบวนการระดับโลกที่มีผู้สนับสนุนสมาชิก และนักกิจกรรมรวมกว่า 13 ล้านคน ใน 150 ประเทศ และดินแดน มีการรณรงค์ระดับสากลเพื่อเรียกร้องให้มีการเคารพ และคุ้มครองสิทธิมนุษยชน โดยหน่วยงานมีวิสัยทัศน์ที่มุ่งให้บุคคลทุกคนได้รับสิทธิมนุษยชนทุกประการตามที่ประกาศไว้ในปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชนและมาตรฐานสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศอื่นๆ

แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนล มีพันธกิจ ที่จะทำงานวิจัย และปฏิบัติการเพื่อป้องกันและยุติการละเมิดสิทธิมนุษยชนที่ร้ายแรง กึ่งปวง (สิทธิทางพลเมืองและการเมือง เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม) ไม่ว่าจะเป็นสิทธิที่จะมีเสรีภาพในการแสดงออกและการรวมตัวไปจนถึงความสมบูรณ์ทางกายและใจ การคุ้มครองให้ปลอดภัยจากการเลือกปฏิบัติไปจนถึงสิทธิด้านที่อยู่อาศัย โดยสิทธิเหล่านี้ไม่อาจแบ่งแยกได้

แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนล ได้รับทุนสนับสนุนส่วนใหญ่จากค่าสมาชิกและการบริจาคของสาธารณะ เราไม่แสวงหาเงินทุนและไม่ยอมรับทุนจากรัฐบาลเพื่อสอบสวนและรณรงค์ต่อต้านการละเมิดสิทธิมนุษยชน

แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนล เป็นอิสระจากรัฐบาล อุดมการณ์ทางการเมือง ผลประโยชน์ด้านเศรษฐกิจหรือศาสนา

แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนล เป็นขบวนการประชาธิปไตย ผู้กุมอำนาจตัดสินใจด้านนโยบายเป็นตัวแทนที่มาจากหน่วยงานในระดับชาติ ซึ่งรวมตัวกันประชุมในที่ประชุมสภาสากล (International Council meetings) ซึ่งจัดขึ้นทุกสองปี

สารบัญ

สารจากเลขารธิการ	1
บทวิเคราะห์ทั่วโลก	5
ส่วนที่ 1: ภาพรวมภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก	18
ส่วนที่ 2: ข้อมูลประเทศเมียนมา	27
ส่วนที่ 3: ข้อมูลประเทศเวียดนาม	32
ส่วนที่ 4: ข้อมูลประเทศกัมพูชา	35
ส่วนที่ 5: ข้อมูลประเทศลาว	38
ส่วนที่ 6: ข้อมูลประเทศไทย	40

สารจากเลขานุการ

ฉันไม่เคยคิดเลยว่า สถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชน จะทำให้ฉันต้องเอาหนังแนวไซไฟ (sci-fi) อย่าง *Back to the Future* จากปี 2523 มาอ้างอิง แต่เราก็มมาถึงจุดนี้แล้ว จุดที่โลกถูกหมุนผ่านช่วงเวลาต่างๆ ทั้งช่วงเวลาก่อนปี 2491 ที่เกิดคำมั่นสัญญาของสิทธิมนุษยชนสากล หรือช่วงเวลาที่ถูกหมุนไปอย่างรวดเร็วสู่ออนาคตภายใต้การครอบงำของบริษัทเทคโนโลยีขนาดใหญ่ (Big Tech) และ Generative AI ที่ขาดการกำกับดูแล

ระบบ “อำนาจนิยม” ที่กำลังรุ่งเรือง

ในปี 2566 V-Dem ศูนย์วิจัยด้านรัฐศาสตร์พบว่า ประชาชนจำนวนมากที่อาศัยอยู่ในประเทศที่เป็นประชาธิปไตย (หมายถึงประเทศที่มีหลักนิติธรรม มีการควบคุม กำกับ อำนาจของฝ่ายบริหารผ่านอำนาจนิติบัญญัติและตุลาการ และการเคารพต่อเสรีภาพของพลเรือน) ได้ลดจำนวนลงไปในระดับเดียวกับในปี 2528 ซึ่งเป็นช่วงก่อนการพังทลายของกำแพงเบอร์ลิน ก่อนที่**เนลสัน แมนเดลา**จะได้รับการปล่อยตัวออกจากเรือนจำ แม้แต่ก่อนการยุติลงของสงครามเย็นในช่วงที่คนยังมีความหวังต่อมนุษยชาติที่จะเกิดขึ้น

ช่วงที่เราต่างเรียกว่า “ยุคใหม่” นั้น ก็มีเวลาอันแสนจะสั้น อาจเรียกได้ว่าเวลาของยุคใหม่ได้หมดไปแล้ว ดูจากหลักฐานที่ชัดเจนมากขึ้นในตั้งแต่ปี 2566 ในขณะที่การปฏิบัติการและแนวคิดแบบ “อำนาจนิยม” แทรกซึมเข้าไปในรัฐบาลและสังคมต่างๆ จำนวนมาก จากเหนือสู่ใต้ จากตะวันออกสู่ตะวันตก นโยบายแบบอำนาจนิยมได้กัดกินเสรีภาพด้านการแสดงออกและ

การสมาคม โบยตีความเท่าเทียมระหว่างเพศ และกร่อนเซาะสิทธิทางเพศและสิทธิอนามัยเจริญพันธุ์

เรื่องเล่าที่บอกต่อๆ กันในหมู่ผู้คน ต่างมีพื้นฐานมาจากความเกลียดชัง ซึ่งมีรากเหง้ามาจากความกลัว ได้รุกคืบเข้าสู่พื้นที่ภาคพลเมือง และสร้างภาพที่ชั่วร้ายให้กับบุคคลและกลุ่มชายขอบ ทำให้ผู้ลี้ภัย ผู้อพยพ และผู้ที่ถูกเหยียดเชื้อชาติต้องแบกรับความรุนแรงเหล่านี้

การตอบโต้กลับต่อสิทธิผู้หญิงและความเท่าเทียมระหว่างเพศทวีความรุนแรงเข้มข้นขึ้นในปี 2566 ซึ่งคุกคามความก้าวหน้าที่ตั้งสมมาในช่วง 20 ปีที่ผ่านมา

ใน**อัฟกานิสถาน** ผู้หญิงหรือเด็กหญิงต้องโดนความผิดทางอาญา ในปี 2566 กลุ่มตาลีบันประกาศบังคับใช้คำสั่งอย่างเป็นทางการหลายสิบฉบับ โดยมีเป้าหมายเพื่อขจัดผู้หญิงจากพื้นที่สาธารณะ ในทำนองเดียวกันทางการ**อิหร่าน**ยังคงปราบปรามอย่างโหดร้ายต่อการชุมนุมประท้วงเรื่อง “**ผู้หญิง ชีวิต เสรีภาพ**” และได้ออกแถลงการณ์ที่สร้างความเกลียดชัง โดยเรียกผู้หญิงที่ไม่สวมผ้าคลุมศีรษะว่าเป็นพวก “**ไวรัล**” “**ความเจ็บป่วยทางสังคม**” และ “**ความวุ่นวาย**”

ใน**สหรัฐ** 15 รัฐได้ใช้มาตรการห้ามการทำแท้งอย่างสิ้นเชิง หรือการห้ามที่มีข้อยกเว้นที่จำกัดอย่างยิ่ง ส่งผลกระทบอย่างมากโดยเฉพาะคนผิวดำและกลุ่มที่ถูกเหยียดเชื้อชาติอื่นๆ ใน**โปแลนด์** มีผู้หญิงอย่างน้อยหนึ่งคนเสียชีวิตเพราะกฎหมายนั้นห้ามไม่ให้เธอเข้าถึงบริการทำแท้งที่จำเป็น **ยูกันดา**ประกาศ

ใช้กฎหมายต่อต้านเหยื่อที่มีบทลงโทษรุนแรง ในขณะที่ผู้นำทางสังคมและการเมืองในสหรัฐ ยังคงส่งเสริมแนวทางความคิด นโยบาย และข้อบังคับที่ต่อต้านคนข้ามเพศ

แม้ว่าโลกจะไม่เคยมีคั้งเช่นนี้มาก่อน แต่ในปี 2566 เป็นปีที่ธนาคารโลกเรียกว่า **“ปีแห่งความไม่เท่าเทียม”** ในประเทศที่มีความหลากหลายทั้ง **สหราชอาณาจักร อังการี และอินเดีย** นักปกป้องสิทธิทางเศรษฐกิจและสังคม กลายเป็นส่วนหนึ่งของนักกิจกรรมที่ตกเป็นเป้าหมายโจมตีมากที่สุด การตราหน้านักกิจกรรมด้านสภาพภูมิอากาศว่าเป็น **“ผู้ก่อการร้าย”** จากการออกมาประณามรัฐบาลที่ขยายกำลังการผลิตและการลงทุนในเชื้อเพลิงฟอสซิล ผู้วิจารณ์การบริหารเศรษฐกิจของรัฐบาลในวันออกกลางสหภาพแรงงานในเอเชีย-แปซิฟิก ต่างถูกทำให้เจ็บบและถูกควบคุมตัวโดยพลการ เช่นเดียวกับผู้ที่ทำงานต่อต้านการทุจริตในแอฟริกาตะวันตก

เรากำลังถอยหลังกลับสู่ยุคก่อนปี 2491?

อย่างไรก็ดี สถานการณ์ในปี 2566 เปรียบเทียบดั่งกับ **เครื่องข้ามกาลเวลา (Time Machine)** ได้พาเราหมุนเวลาย้อนยุคไปไกลกว่าปี 2528 พาเรา **ลงไปสู่ประตูรก** ที่เคยปิดตายตั้งแต่ปี **2491** คำที่พูดว่า **“ไม่มีอีกแล้ว”** กลายคำประกาศที่มีการกล่าวขานกันทั่วโลกในยุคหลังสงครามโลกหลังจากการเสียชีวิตของพลเรือน 55 ล้านคน เมื่อพวกเขาต้องเผชิญกับความโหดร้ายทารุณของการฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ชาวยิว 60 ล้านคนและประชาชนอีกหลายล้านคนถูกสังหาร

แต่ในปี 2566 บทเรียนทางศีลธรรมและกฎหมายจากจุดที่ว่า **“ไม่มีอีกแล้ว”** ถูกฉีกออกเป็นเศษซากภายหลังอาชญากรรมที่โหดร้ายของกลุ่มฮามาส เมื่อวันที่ 7 ตุลาคม 2566 ซึ่งได้สังหารประชาชนกว่า 1,000 คน ส่วนใหญ่เป็นพลเรือนชาวอิสราเอล มีผู้ได้รับบาดเจ็บอีกหลายพันคน และจับตัวประกันไปอีก 245 คน **อิสราเอล** ยุ้งให้มีการตอบโต้ซึ่งต่อมาได้กลายเป็นการลงโทษแบบเหมาวม การทิ้งระเบิด

อย่างจงใจและไม่เลือกเป้าหมายต่อพลเรือนและโครงสร้างพื้นฐานของพลเรือน การปฏิเสธไม่ให้เข้าถึงความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรม และกระบวนการที่ทำให้เกิดความอดอยากหิวโหย

จนถึงสิ้นปี 2566 ชาวปาเลสไตน์ 21,600 คน ซึ่งส่วนใหญ่เป็นพลเรือนถูกสังหารจากการทิ้งระเบิดอย่างต่อเนื่องในกาซา ทั้งยังมีผู้สูญหายอีกหลายพันคน ซึ่งเชื่อว่ายังถูกฝังอยู่ในซากปรักหักพัง โครงสร้างพื้นฐานของพลเรือนในกาซาส่วนใหญ่ได้ถูกพังทลายอย่างสิ้นทราบ และชาวปาเลสไตน์เกือบ 1.9 ล้านคนต้องพลัดถิ่นฐาน และไม่สามารถเข้าถึงอาหาร น้ำ ที่อยู่อาศัย สุขอนามัย และความช่วยเหลือทางการแพทย์ที่เหมาะสมได้

การเป็นชาวปาเลสไตน์ในกาซาทุกวันนี้ เทียบได้ว่ายิ่งกว่าการที่ถูกผลักให้กลับไปสู่ยุคที่มีแต่ความรุนแรงและทำลายล้าง **“นัคบา” (Nakba)** หรือ **“หายนะ”** เมื่อชาวปาเลสไตน์กว่า 750,000 คนถูกบังคับให้ต้องย้ายถิ่นฐานในปี 2491

สำหรับประชาชนหลายล้านคนทั่วโลก ปัจจุบัน กาซาเป็นสัญลักษณ์ของความล้มเหลวด้านศีลธรรมอย่างสิ้นเชิงของผู้ออกแบบระบบหลังสงครามโลกครั้งที่สอง พวกเขาล้มเหลวในการปฏิบัติตามพันธกิจอย่างเด็ดขาดที่จะต้องรักษาความเป็นสากล ความเป็นมนุษย์ร่วมกัน และพันธกิจที่บอกว่า **“ไม่มีอีกแล้ว”** หลักการที่เป็นพื้นฐานของกฎบัตรสหประชาชาติ อนุสัญญาเจนีวา อนุสัญญาว่าด้วยการฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ และกฎหมายสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศถูกเหยียบย่ำและทำให้เสื่อมเสีย เห็นได้ชัดเจนที่สุดจากกรณีของทางการ **อิสราเอล** แต่ก็ไม่ใช่ **อิสราเอล** จะอยู่อย่างโดดเดี่ยว **สหรัฐ** เองก็มีบทบาทที่สำคัญ รวมทั้งผู้นำบางส่วนจากยุโรปและผู้นำของ **สหภาพยุโรป** รวมถึงประเทศที่ยังคงจัดส่งอาวุธให้กับ **อิสราเอล** ผู้คนที่ล้มเหลวในการประณามการละเมิดอย่างไม่หยุดยั้งของอิสราเอล และผู้ที่ปฏิเสธการเรียกร้องให้หยุดยิง

การกระทำของพวกเขาสะท้อนให้เห็นถึงสภาวะสองมาตรฐานซึ่งแอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลประณามมาตลอดหลายปี ทว่า บรรดาเจ้าหน้าที่กลับทำสิ่งที่เลวร้ายยิ่งขึ้น พวกเขาแสดงเจตนาที่มุ่งร้ายอย่างเต็มที่ที่จะทำให้เกิดความเสียหายต่อระบอบที่มีหลักการพื้นฐานจากปี 2491 ทำลายหลักการพื้นฐานร่วมกันของมนุษยชาติและความเป็นสากล และยิ่งร่อนเร่ชะตากรรมของโลกที่จะป้องกันไม่ให้เกิดเรื่องเลวร้ายขึ้น

ทั้งหมดนี้เกิดขึ้นหลังจากการรุกรานอย่างเต็มที่ของรัสเซียต่อยูเครน ซึ่งเป็นการละเมิดต่อกฎบัตรสหประชาชาติ และละเมิดต่อหลักนิติธรรมระหว่างประเทศ การรุกรานของรัสเซียยังเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องเห็นได้จากการโจมตีพลเรือนอย่างเจตนา การสังหารผู้คนหลายพันคน และการทำลายล้างโครงสร้างพื้นฐานของพลเรือนอย่างกว้างขวาง รวมทั้งคลังเก็บวัตถุพิฆและโครงสร้างเพื่อการส่งออกของยูเครน

จีนก็เช่นกัน ซึ่งเป็นสมาชิกถาวรของสมัชชาความมั่นคงแห่งสหประชาชาติ ก็ละเมิดต่อกฎหมายระหว่างประเทศด้วยการปกป้องกองทัพเมียนมาและการโจมตีทางอากาศที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ทั้งการจับกุมและทรมาน และปกป้องตัวเองจากการตรวจสอบข้อเท็จจริงจากกลไกระหว่างประเทศในข้อหาอาชญากรรมต่อมนุษยชาติ ที่ยังกระทำต่อไป รวมทั้งสิ่งที่กระทำต่อชนกลุ่มน้อยชาวอุยกูร์

อนาคตที่เราไม่ต้องการ

ในปี 2566 ChatGPT-4 และเครื่องมือต่างๆ ของ Generative AI ได้มาเร็วกว่าที่เราคาดหมายไว้ เราถูกห่มช่วงเวลาไปสู่อนาคตอย่างรวดเร็ว หากเราเห็นและมองผ่านการละเมิดสิทธิจากการใช้เทคโนโลยีในปี 2566 แนวโน้มในอนาคตก็เป็นสิ่งที่น่าหวาดกลัวอย่างยิ่ง

เทคโนโลยีเปิดพื้นที่ให้มีการเกิดการละเมิดสิทธิอย่างแพร่หลาย เช่นการสนับสนุนแนวนโยบายที่เหยียดเชื้อชาติ การสนับสนุนให้เกิดการเผยแพร่ข้อมูลที่ผิดและจำกัดสิทธิในเสรีภาพการแสดงออก บริษัท

เทคโนโลยีขนาดใหญ่ต่างก็เพิกเฉยหรือลดทอนความสำคัญของอันตรายเหล่านี้ แม้ในบริบทที่มีความขัดแย้งกันด้วยอาวุธที่เกิดขึ้นใน**เอริโอเปียอิสราเอล** และ**เขตยึดครองปาเลสไตน์ เมียนมา และยูทา** เทคโนโลยีก็เปิดพื้นที่การช่วยยู่ทางออนไลน์และคอนเทนต์ที่เป็นอันตรายทั้งต่อชุมชนของชาวปาเลสไตน์และชาวยิวมีจำนวนเพิ่มมากขึ้นอย่างน่าตกใจ ใน**ยุโรป** และ**สหรัฐ** เอง ก็พบว่ามีความเสี่ยงจากความเสี่ยงที่เป็นการต่อต้านมุสลิมและต่อต้านยิวเพิ่มขึ้นอย่างมากเช่นกัน

ในปี 2566 รัฐบาลต่างๆ ได้หันมาใช้เทคโนโลยีจดจำใบหน้า (Facial Recognition Technologies) มากขึ้น เพื่อประโยชน์ในการควบคุมการชุมนุม เช่นการประท้วงสาธารณะ การดูแลกิจกรรมทางกีฬา และการสอดส่องชุมชนชายขอบโดยรวม โดยเฉพาะผู้อพยพและผู้ลี้ภัย เทคโนโลยีที่ไม่เหมาะสมถูกนำมาใช้ในการกำกับดูแลคนเข้าเมือง โยกย้ายถิ่นฐานและการควบคุมแนวพรมแดน ทั้งโดยผ่านเทคโนโลยีที่กีดกันไม่ให้ผู้ขอลี้ภัยเข้าสู่พรมแดนของตน (Border Externalization Technologies) ซอฟต์แวร์จัดการข้อมูล เทคโนโลยีในการระบุยืนยันถึงตัวตนตามลักษณะทางกายภาพ และระบบการตัดสินใจโดยใช้อัลกอริทึม

แม้จะมีการเก็บข้อมูลหลักฐานการละเมิดสิทธิมนุษยชนมากมายในหลายปีก็ตาม สปายแวร์ส่วนใหญ่ยังคงไม่ได้ถูกควบคุม ในปี 2566 แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลได้เปิดเผยการใช้สปายแวร์เพกาซกับนักข่าวและนักเคลื่อนไหวภาคประชาสังคมใน**อาร์เมเนีย สาธารณรัฐโดมินิกัน อินเดีย และเซอร์เบีย** ในขณะที่สปายแวร์ใน**สหภาพยุโรป** ถูกขายให้กับรัฐต่างๆ ทั่วโลก เพื่อเป็นการตอบสนองกับปัญหานี้ รัฐสภายุโรปมีมติในเดือนพฤศจิกายน 2566 โดยวิพากษ์วิจารณ์การขาดมาตรการเพื่อควบคุมการปฏิบัติมิชอบของอุตสาหกรรมสปายแวร์

อย่างไรก็ตาม อาชญากรไซเบอร์ที่ใช้เทคโนโลยีในทางที่ผิดยังคงท่องไปทั่วโลกออนไลน์อย่างไร้กฎหมายควบคุม ทำให้การละเมิดสิทธิมนุษยชนดังกล่าวยังคงเพิ่มขึ้นต่อไปในปี 2567 ซึ่งเป็นปีสำคัญของ

การเลือกตั้ง นี่เป็นสัญญาณเตือนถึงอนาคตที่กำลังเกิดขึ้นของพวกเรา

เอกภาพระดับโลก

ความตกดอยด้านสิทธิมนุษยชนในปี 2566 ไม่ได้ถูกเพิกเฉย ในทางตรงกันข้าม ประชาชนทั่วโลกได้ยื่นหยัดขึ้นเพื่อต่อต้านความตกดอย และได้แสดงความเป็นเอกภาพระดับโลกอย่างไม่เคยเป็นมาก่อน

สงครามระหว่างอิสราเอล-ฮามาส กระตุ้นให้เกิดการชุมนุมประท้วงหลายร้อยครั้งทั่วโลก ประชาชนหลายล้านคนชุมนุมประท้วงต่อต้านการสังหารพลเรือน เพื่อเรียกร้องให้ปล่อยตัวประกันและเรียกร้องให้หยุดยิง

เลขาธิการสหประชาชาติ หัวหน้าหน่วยงานสหประชาชาติ และองค์กรด้านมนุษยธรรมได้ดำเนินการตามขั้นตอนที่ไม่เคยมีมาก่อน ในการประณามอาชญากรรมสงครามที่เกิดขึ้นทางตอนใต้ของอิสราเอลและในกาซา และเรียกร้องให้อิสราเอลเคารพกฎหมายระหว่างประเทศ

ปลายปี 2566 รัฐสมาชิกออกเสียงอย่างท่วมท้นเพื่อรับรองมติที่ประชุมสมัชชาใหญ่แห่งสหประชาชาติ โดยเรียกร้องให้มีการหยุดยิง ในขณะที่แอฟริกาใต้ได้ยื่นคำร้องต่อศาลยุติธรรมระหว่างประเทศ กล่าวหาว่าการปฏิบัติของอิสราเอลในกาซานั้น ละเมิดอนุสัญญาว่าด้วยการฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ พ.ศ. 2491 และ

ยืนยันถึงความสำคัญของระบบที่ตั้งอยู่บนกฎเกณฑ์ระหว่างประเทศตั้งแต่ยุคหลังสงครามโลกครั้งที่สอง

ปี 2566 ยังเป็นปีที่มีการรณรงค์เพื่อให้มีระบบภาษีที่เป็นธรรมมากขึ้นในระดับโลก เพื่อป้องกันการเลี่ยงและหนีภาษี และเพื่อระดมทรัพยากรให้กับประเทศที่มีรายได้น้อย ในเดือนพฤศจิกายน ที่ประชุมสมัชชาใหญ่แห่งสหประชาชาติได้รับรองมติตามที่เสนอโดยกลุ่มประเทศแอฟริกา เพื่อให้จัดตั้งคณะกรรมการระหว่างประเทศเพื่อจัดทำร่างอนุสัญญาภาษีแห่งสหประชาชาติภายในเดือนมิถุนายน 2568 ซึ่งเป็นที่ขัดใจบรรดาประเทศที่ร่ำรวย

ในปี 2566 ผู้คนจำนวนมากออกมาต่อต้านและขัดขวางความพยายามที่จะจุดรั้งโลกให้ดอยหลังกลับไปสู่สภาพในยุคของปี 2528 และในยุคก่อนปี 2491 ในขณะเดียวกัน ผู้คนเหล่านั้นก็ยังเดินหน้าเพื่อชุมนุมประท้วงต่อต้านความพยายามที่จะผลักดันเราก้าวไปสู่อนาคตที่ไม่ตรงข้ามกับความต้องการของเรา ผู้คนเหล่านั้นเป็นกลายเป็นผู้เขียนเขียนและสร้างเรื่องราวประวัติศาสตร์ เมื่อเทียบกับอัตราต่อรองที่มีมากมาย

ฉันหวังว่า ในปี 2591 หรือแม้แต่ปี 3591 เมื่อนักการทูตและนักกิจกรรมมองย้อนหลังไปในปีที่ผ่านมานี้ พวกเขาจะพบว่ายังคงมีคนดี ๆ จำนวนมากทั่วโลก ที่พยายามทำทุกอย่างเท่าเขาที่ทำได้ พวกเขาพากันยืนหยัดและตะโกนร้อง เพื่อประโยชน์ของความเป็นมนุษย์ร่วมกันของเรา

**แอกเนส คาลามาร์ด
เลขาธิการ แอมเนสตี อินเตอร์เนชันแนล**

บทวิเคราะห์ทั่วโลก

มีการปฏิบัติมิชอบด้านสิทธิมนุษยชนที่เป็นแบบแผนเกิดขึ้นอย่างแพร่หลายในปี 2566 รัฐและกลุ่มติดอาวุธมักเข้าร่วมในการโจมตีและสังหารอย่างผิดกฎหมายระหว่างการขัดแย้งกันด้วยอาวุธที่เพิ่มจำนวนสูงขึ้น ทางทั่วโลกปราบปรามผู้เห็นต่างด้วยการจำกัดสิทธิในเสรีภาพการแสดงออก การสมาคม และการชุมนุมโดยสงบ มีการใช้กำลังโดยมิชอบด้วยกฎหมายต่อผู้ชุมนุมประท้วง การจับกุมและควบคุมตัวโดยพลการต่อนักปกป้องสิทธิมนุษยชน ฝ่ายตรงข้ามทางเมือง และนักกิจกรรม และบางครั้งยังได้ทรมานและปฏิบัติอย่างโหดร้ายต่อพวกเขา หลายรัฐไม่ใช้มาตรการเพื่อช่วยให้บุคคลเข้าถึงสิทธิด้านอาหาร สุขภาพ การศึกษา และสิทธิที่จะอยู่ในสภาพแวดล้อมที่ดี เพิกเฉยต่อความยุติธรรมทางเศรษฐกิจ และวิกฤตด้านสภาพภูมิอากาศ รัฐบาลมักปฏิบัติกับผู้ลี้ภัยและผู้อพยพเข้าเมืองอย่างมิชอบ และมีลักษณะเหยียดเชื้อชาติ การเลือกปฏิบัติที่ยังรากลึกต่อผู้หญิง ผู้มีความหลากหลายทางเพศ ชนเผ่าพื้นเมือง และชุมชนที่ถูกเหยียดเชื้อชาติหรือศาสนา ยิ่งผลักดันให้พวกเขาอยู่ชายขอบมากขึ้น ทำให้ได้รับความเสี่ยงอย่างมากที่จะตกเป็นเหยื่อของความรุนแรง และการละเมิดสิทธิทางเศรษฐกิจและสังคม บรรษัทข้ามชาติมีส่วนร่วมในการปฏิบัติโดยมิชอบเหล่านี้ ภาพรวมระดับภูมิภาคจะให้รายละเอียดเกี่ยวกับแนวโน้มเหล่านี้ในระดับภูมิภาค

บทวิเคราะห์ระดับโลกนี้ให้ความสำคัญกับสี่ประเด็น ซึ่งเน้นให้เห็นแนวโน้มในด้านลบทั่วโลก รวมถึงการปฏิบัติต่อพลเรือนเสมือนสิ่งที่มีค่าในระหว่างการขัดแย้งกันด้วยอาวุธ การตอบโต้ที่เพิ่มขึ้นต่อความยุติธรรมทางเพศ ผลกระทบด้านวิกฤตเศรษฐกิจ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และความเสื่อมโทรมด้านสิ่งแวดล้อมที่ส่งผลต่อชุมชนที่อยู่ชายขอบที่สุด และภัยคุกคามจากเทคโนโลยีใหม่และที่มีอยู่ในปัจจุบัน รวมถึง Generative AI ซึ่งจากมุมมองของแอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนล ล้วนแต่เป็นปัญหาท้าทายสำคัญต่อสิทธิมนุษยชนทั่วโลกในปี 2567 และหลังจากนั้น รัฐต้องปฏิบัติร่วมกันเพื่อแก้ปัญหาเหล่านี้ และขัดขวางไม่ให้ความขัดแย้งและวิกฤตรุนแรงหรือบานปลายมากขึ้น

การปฏิบัติต่อพลเรือนในระหว่างการขัดแย้งกันด้วยอาวุธ

รัฐและกลุ่มติดอาวุธปฏิบัติต่อพลเรือนเสมือนสิ่งที่มีค่าในระหว่างการขัดแย้งกันด้วยอาวุธ ส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากการเลือกปฏิบัติทางเชื้อชาติและชาติพันธุ์ กลไกสากลที่มีอยู่ไม่สามารถนำไปสู่ปฏิบัติการโดยทันทีและเป็นผล เพื่อคุ้มครองบุคคลเหล่านี้ ทั้งยังถูกขัดขวางในหลายครั้งเนื่องจากการปฏิบัติที่สองมาตรฐานและเหยียดเชื้อชาติ และการเป็นศัตรูกันระหว่างรัฐมหาอำนาจ

การละเมิดกฎหมายมนุษยธรรมระหว่างประเทศ

การละเมิดและการบิดเบือนกฎหมายมนุษยธรรมระหว่างประเทศ หรือที่เรียกกันว่ากฎหมายสงครามส่งผลกระทบต่อพลเรือน ในความขัดแย้งหลายกรณี กองกำลังของรัฐบาลใช้ปฏิบัติการโจมตีทางภาคพื้นด้วยการยิงกระสุนวิถีไกล และการโจมตีทางอากาศ มีการใช้อาวุธซึ่งส่งผลกระทบต่อกว้างขวางในพื้นที่ที่มีประชากรหนาแน่น ปรากฏการณ์นี้ส่งผลให้พลเรือนเกิดการบาดเจ็บล้มตายจำนวนมาก

และการทำลายบ้านเรือนและโครงสร้างพื้นฐานอย่างกว้างขวาง

คู่กรณีในความขัดแย้งบางส่วน ปฏิเสธว่า การเคารพกฎหมายมนุษยธรรมระหว่างประเทศเป็นแค่ทางเลือกหนึ่ง มีหลายตัวอย่างของอาชญากรรมสงครามอย่างต่อเนื่องจากการรุกรานที่รัสเซียกระทำต่อยูเครน กองกำลังของรัสเซียได้โจมตีอย่างไม่เลือกเป้าหมายต่อพื้นที่ที่มีประชากรหนาแน่น และต่อโครงสร้างพื้นฐานด้านพลังงานของพลเรือนและโครงสร้างพื้นฐานเพื่อการส่งออกทรัพยากร มีการทรมานหรือปฏิบัติอย่างโหดร้ายต่อพลเรือนและทำให้เกิดการปนเปื้อนอย่างกว้างขวางด้านสิ่งแวดล้อม โดยผ่านปฏิบัติการต่างๆ รวมทั้งการจู่โจมทำลายเขื่อนคาโคฟคา กองทัพเมียนมาและกลุ่มติดอาวุธที่เป็นพวกเดียวกัน ได้โจมตีโดยมีเป้าหมายเป็นพลเรือน รวมทั้งการโจมตีโดยไม่เลือกเป้าหมาย ส่งผลให้พลเรือนเสียชีวิตกว่า 1,000 คนในปี 2566 ถึงอย่างนั้น รัฐบาลรัสเซียและเมียนมาก็แทบไม่ทำที่ตอบสนองต่อรายงานที่เปิดโปงการละเมิดสิทธิอย่างกว้างขวาง และไม่ใส่ใจที่จะสอบสวนเรื่องนี้ แคมเปญทั้งสองประเทศยังคงได้รับความสนับสนุนด้านการเงินและทหารจากจีนอีกด้วย

ในชุด คู่สงครามทั้งสองฝ่ายคือกองทัพชุดานและกองกำลังสนับสนุนเคลื่อนที่เร็ว (RSF) แทบไม่แสดงความใส่ใจใดๆ ต่อกฎหมายมนุษยธรรมระหว่างประเทศ พวกเขาได้ปฏิบัติการโจมตีอย่างกำหนดเป้าหมาย ซึ่งส่งผลให้พลเรือนได้รับบาดเจ็บและเสียชีวิต และการใช้อาวุธระเบิดในพื้นที่ที่มีประชากรหนาแน่น ตั้งแต่ช่วงที่เกิดการปะทะกันขึ้นมาเมื่อเดือนเมษายน 2566 จนถึงสิ้นปีดังกล่าว ประชาชนกว่า 12,000 คนได้ถูกสังหาร และอีกกว่า 5.8 ล้านคนต้องพลัดถิ่นฐานในประเทศ และประมาณ 1.4 ล้านคนหลบหนีเป็นผู้ลี้ภัยไปประเทศอื่น

ทางการอิสราเอลได้พยายามอย่างเต็มที่ เพื่อสร้างภาพว่าการโจมตีของพวกเขาในกาซา สอดคล้องกับกฎหมายมนุษยธรรมระหว่างประเทศ แต่ในทางปฏิบัติ พวกเขาได้บิดเบือนบรรทัดฐานหลักการ

เหล่านี้ พวกเขาเพิกเฉยต่อหลักการแยกแยะและความได้สัดส่วน ส่งผลให้พลเรือนเกิดการบาดเจ็บล้มตายจำนวนมาก และเป็นการทำลายล้างวัตถุประสงค์ของพลเรือนอย่างกว้างขวาง จนถึงสิ้นปี 2566 การทิ้งระเบิดอย่างต่อเนื่องและปฏิบัติการในภาคพื้นดิน ได้สังหารชาวปาเลสไตน์ไปถึง 21,600 คน ตามตัวเลขของกระทรวงสาธารณสุขกาซา โดยหนึ่งในสามเป็นเด็ก เราได้พบพยานหลักฐานของอาชญากรรมสงครามมากขึ้น ในขณะที่กองทัพอิสราเอลทิ้งระเบิดใส่ค่ายผู้ลี้ภัย และอาคารพักอาศัยที่มีประชากรหนาแน่นอย่างต่อเนื่อง ทำให้หลายครอบครัวเสียชีวิตไปทั้งหมด และยังคงทำลายโรงพยาบาล โรงเรียนของสหประชาชาติ ร้านค้าขนมปัง และโครงสร้างพื้นฐานที่สำคัญอย่างอื่น พวกเขาสร้างเรื่องว่ามีการจัดระเบียบการอพยพในภาคเหนือของกาซา รวมทั้งการให้สัตยาบันและการแจ้งเตือนอย่างเป็นผล แต่ในทางปฏิบัติแล้ว กลับส่งผลให้ประชากรชาวปาเลสไตน์เกือบ 1.9 ล้านคน (คิดเป็น 83% ของประชากรทั้งหมด 2.3 ล้านคนในกาซา) ต้องหนีออกจากบ้านเรือน และยังคงใจขัดขวางไม่ให้พวกเขาเข้าถึงความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรม ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของมาตรการปิดกั้นกาซาอย่างผิดกฎหมายและเกิดขึ้นมายาวนาน สถานการณ์เหล่านี้และปัจจัยอื่นๆ รวมทั้งการใช้วาทกรรมเหยียดเชื้อชาติและลดทอนความเป็นมนุษย์ของเจ้าหน้าที่รัฐบาลอิสราเอลบางส่วนต่อชาวปาเลสไตน์ เป็นสัญญาณเตือนของการฆ่าล้างเผ่าพันธุ์

ในเวลาเดียวกัน กลุ่มฮามาสและกลุ่มติดอาวุธอื่นๆ ในปาเลสไตน์ ได้สร้างความชอบธรรมให้กับการโจมตีในวันที่ 7 ตุลาคม 2566 ก่อนการทิ้งระเบิดและการโจมตีในภาคพื้นดินของอิสราเอล โดยพวกเขาอ้างว่าเป็นการต่อต้านการที่อิสราเอลใช้กำลังทหารยึดครองกาซาและเวสต์แบงก์มาอย่างยาวนาน อย่างไรก็ตาม การจู่โจมสังหารพลเรือนในอิสราเอล การจับตัวประกัน 245 คน และการยิงจรวดอย่างไม่เลือกเป้าหมายเข้าใส่อิสราเอล รวมทั้งอาชญากรรมอย่างอื่น เป็นการละเมิดกฎหมายมนุษยธรรมระหว่างประเทศ และอาจถือว่าเป็นอาชญากรรมสงครามเช่นกัน

แม้จะเกิดการนองเลือดของพลเรือนอย่างกว้างขวาง การทำลายล้างและความทุกข์ทรมานในกาซา สหรัฐฯ และหลายรัฐในยุโรปยังคงประกาศสนับสนุนแนวทางของอิสราเอล บางรัฐบาลโดยเฉพาะสหรัฐฯ ยังคงส่งมอบอาวุธให้อิสราเอล และถูกนำไปใช้ไปในการละเมิดสิทธิมนุษยชนอย่างโจ่งแจ้ง เมื่อพิจารณาพยานหลักฐานที่ศึกษามาเป็นอย่างดีเกี่ยวกับอาชญากรรมสงครามของรัสเซียและฮามาส ทั้งสองรัฐต่างแสดงให้เห็นอย่างชัดเจนถึงสภาวะสองมาตรฐาน ที่มุ่งทำลายความเคารพต่อกฎหมายมนุษยธรรมระหว่างประเทศ และการคุ้มครองพลเรือน **แอฟริกาใต้** พ้องคดีต่ออิสราเอลในศาลยุติธรรมระหว่างประเทศ ในข้อหาละเมิดอนุสัญญาการฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ พ.ศ. 2491 ในกาซา

ในทำนองเดียวกัน กองกำลังของรัฐบาลและกลุ่มติดอาวุธ ได้เพิกเฉยต่อกฎหมายมนุษยธรรมระหว่างประเทศในระหว่างการขัดแย้งกันด้วยอาวุธใน **อัฟกานิสถาน บูร์กินาฟาโซ แคเมอรูน สาธารณรัฐแอฟริกากลาง สาธารณรัฐประชาธิปไตยคองโก เอิริโอเปีย ลิเบีย มาลี ไนเจอร์ ไนจีเรีย โชมเลีย ซูดานใต้ ซีเรีย และเยเมน** ในปี 2566 พลเรือนต้องตกเป็นเหยื่อของการโจมตีที่ไม่เลือกเป้าหมายและไม่ชอบด้วยกฎหมาย ซึ่งบางส่วนอาจถึงขั้นเป็นอาชญากรรมสงคราม

ความรุนแรงด้วยเหตุแห่งเพศสภาพ เป็นลักษณะเด่นในความขัดแย้งบางส่วนที่เกิดขึ้น ในบริบททั่วไปของความรุนแรงทางเพศจากน้ำมือของกองกำลังปกป้องเอริเทรีย ทหารในหน่วยเหล่านี้ได้ลักพาตัวผู้หญิงอย่างน้อย 15 คน และควบคุมตัวไว้เป็นเวลาเกือบสามเดือนที่ค่ายทหารในเขตติกรายในเอริโอเปีย เมื่อปี 2566 ทั้งยังข่มขืนพวกเธออย่างต่อเนื่องใน **สาธารณรัฐประชาธิปไตยคองโก** มีรายงานการใช้ความรุนแรงทางเพศกว่า 38,000 กรณีเฉพาะในจังหวัดนอร์ด-ค็ู ในช่วงไตรมาสแรกของปี 2566

รัฐบาลได้ปราบปรามเสียงในประเทศที่วิพากษ์วิจารณ์ปฏิบัติการของทหาร และผลกระทบต่อพลเรือน รัสเซียได้ใช้กฎหมายเซ็นเซอร์ในยุคสงครามเพื่อเร่งการ

ปราบปรามครั้งใหม่ในปี 2566 นักปกป้องสิทธิมนุษยชน สื่อมวลชน และนักกิจกรรมทางการเมืองที่ทำงานในระหว่างความขัดแย้งและภายหลังความขัดแย้ง ต่างตกเป็นเป้าโจมตี ในขณะที่ผู้หญิงนักปกป้องสิทธิมนุษยชนก็ต้องเผชิญกับปัญหาท้าทายเป็นการเฉพาะ¹

การเลือกปฏิบัติทางเชื้อชาติและชาติพันธุ์

การเหยียดเชื้อชาติเป็นสาเหตุของการขัดแย้งกันด้วยอาวุธเหล่านี้ รวมทั้งการตอบโต้กับความขัดแย้งเหล่านั้นด้วย

ความขัดแย้งใน **อิสราเอล** และ **เขตยึดครองปาเลสไตน์** ที่มีรากเหง้ามายาวนาน ส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากการเลือกปฏิบัติทางเชื้อชาติแบบสุดโต่ง กล่าวคือเป็นระบบการเหยียดเชื้อชาติอย่างต่อเนื่องที่อิสราเอลกระทำต่อชาวปาเลสไตน์ โดยอิสราเอลได้กดขี่และครอบงำชาวปาเลสไตน์ ทั้งผ่านการแบ่งแยกดินแดน ออกเป็นส่วนๆ การแบ่งแยกที่ดินและการควบคุมการแย่งสิทธิครอบครองที่ดินและทรัพย์สิน และการปฏิเสธสิทธิทางเศรษฐกิจและสังคม การแบ่งแยกว่าเป็นคนอื่นโดยอ้างหลักชาติพันธุ์ เป็นคุณลักษณะอย่างหนึ่งของการขัดแย้งกันด้วยอาวุธในประเทศต่างๆ รวมทั้ง **เอริโอเปีย เมียนมา และซูดาน**

การเลือกปฏิบัติทางเชื้อชาติยังปรากฏในมาตรการตอบโต้ความขัดแย้งเหล่านี้ สภาวะสองมาตรฐานที่เลือกปฏิบัติไม่เพียงปรากฏอย่างชัดเจนในวาทกรรมและนโยบายของสหรัฐฯ และหลายรัฐในยุโรป ในระหว่างที่เกิดความขัดแย้งในอิสราเอลและเขตยึดครองปาเลสไตน์ หากยังเกี่ยวข้องกับผลที่ติดตามมา รัฐบาลหลายประเทศได้ออกคำสั่งที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายเพื่อจำกัดสิทธิในการชุมนุมประท้วงเพื่อแสดงความเป็นเอกภาพกับชาวปาเลสไตน์ รัฐบาลใน **ออสเตรีย ฝรั่งเศส เยอรมนี อังการี โปแลนด์ และสวีเดน** มีคำสั่งห้ามล่วงหน้าไม่ให้มีการชุมนุมประท้วงแบบนี้ในปี 2566 โดยอ้างอย่างคลุมเครือว่า จะเกิดความเสี่ยงต่อความสงบเรียบร้อยของสาธารณะ หรือ

ความมั่นคงของรัฐ และในบางกรณียังเป็นการอ้างแบบเหมารวมและเหยียดเชื้อชาติ สื่อมวลชนและนักการเมืองในสหรัฐฯ ในยุโรปตะวันตก และที่อื่นๆ มักใช้วาทกรรมที่ลดทอนศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของชาวปาเลสไตน์ เผยแพร่วาทกรรมที่เหยียดเชื้อชาติและสร้างภาพว่าชาวมุสลิมเป็นผู้ก่อการร้าย

ในบริบทเดียวกัน ได้เกิดอาชญากรรมจากความเกลียดชังทั้งการต่อต้านยิวและการต่อต้านมุสลิมเพิ่มมากขึ้นในยุโรปและสหรัฐฯ ทั้งยังมีการยุยงและการโพสต์คอนเทนต์ที่เป็นอันตรายอย่างอื่นทางออนไลน์เพิ่มขึ้นมากจนน่าตกใจ ทั้งที่เป็นการโจมตีชุมชนชาวปาเลสไตน์และชุมชนชาวยิวอย่างกว้างขวาง ในขณะที่มีรายงานว่า คอนเทนต์ที่โพสต์โดยชาวปาเลสไตน์และผู้สนับสนุนสิทธิของชาวปาเลสไตน์ ได้ถูกตรวจสอบและควบคุมจากแพลตฟอร์มโซเชียลมีเดีย ซึ่งมีลักษณะเป็นการเลือกปฏิบัติ²

ในเวลาเดียวกัน งานวิจัยเกี่ยวกับเอริโอเปียที่เผยแพร่เมื่อเดือนตุลาคม 2566 สะท้อนให้เห็นว่าบริษัทเมตาไม่สามารถควบคุมการยุยงที่เกิดขึ้นในแพลตฟอร์มของเฟซบุ๊ก ซึ่งส่งผลให้เกิดการสังหารและการปฏิบัติมิชอบด้านสิทธิมนุษยชนร้ายแรงอื่นๆ ต่อสมาชิกของชุมชนติกราย³

การเหยียดเชื้อชาติยังปรากฏอย่างชัดเจนในการปฏิบัติต่อผู้ที่ต้องหลบหนีจากความขัดแย้งและวิกฤตอื่นๆ นโยบายการป้องกันปรามและการส่งออกผู้เข้าเมืองซึ่งสหภาพยุโรป รัฐยุโรปอื่นๆ และสหรัฐฯ นำมาใช้ หรือยังคงใช้อยู่ บังคับทำให้ผู้ที่หลบหนีจากความขัดแย้งหรือวิกฤตอย่างอื่น ต้องเดินทางในเส้นทางที่เสี่ยงอันตราย ตรงข้ามกับการปฏิบัติในเชิงบวกโดยทั่วไปต่อชาวยูเครนที่หลบหนีมาแสวงหาความปลอดภัยนับเป็นพัฒนาการในเชิงบวก เมื่อ**เดนมาร์ก ฟินแลนด์ และสวีเดน**ดำเนินการเมื่อเดือนพฤษภาคม 2566 เพื่อรับรองสถานะผู้ลี้ภัยให้กับผู้หญิงและเด็กหญิงชาวอัฟกานิสถานที่มีลักษณะเข้ากับหลักเกณฑ์อย่างชัดเจน อย่างไรก็ตาม ในกรณีทั่วไปแล้ว ประเทศต่างๆ ในยุโรปยังไม่จัดให้มีช่องทางที่ปลอดภัยและเป็นปกติเพื่อคุ้มครองชาวอัฟกานิสถาน และคนอื่นๆ ที่หลบหนี

มาจากความขัดแย้งและการละเมิดสิทธิมนุษยชนร้ายแรง

ระบบระหว่างประเทศ

สถาบันพหุภาคีไม่สามารถ หรือไม่ประสงค์จะกดดันคู่กรณีของการขัดแย้งกันด้วยอาวุธ ให้ปฏิบัติตามกฎหมายมนุษยธรรมระหว่างประเทศ แม้ว่าทรัพยากรที่จำกัดอาจเป็นสาเหตุในบางกรณี แต่หลายหน่วยงานภายใต้สถาบันเหล่านี้ไม่ได้แสดงความกล้าหาญมากเพียงพอ หรือไม่ได้นำหลักการของตนมาปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอ ที่เลวร้ายกว่านั้นก็คือสมาชิกบางส่วนมุ่งใช้เล่ห์เหลี่ยมเพื่อเอาชนะคู่ต่อสู้อย่างเลวร้ายและเห็นแก่ตัว

คณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติ ไม่สามารถดำเนินการอย่างเป็นผล เพื่อแก้ไขความขัดแย้งที่สำคัญ เป็นไปตามที่คาดหมาย สหรัฐฯ ได้ใช้อำนาจวิโถงเป็นอาวุธ เพื่อขัดขวางไม่ให้คณะมนตรีลงมติให้หยุดยิงในกาซา⁴ อย่างไรก็ดี ภาวะเป็นอัมพาตของหน่วยงานนี้ยังลามไปถึงประเด็นอื่นๆ ที่เคยเป็นประเด็นร่วมกันของทุกฝ่าย ในเดือนกรกฎาคม 2566 คณะมนตรีไม่สามารถลงมติเพื่อต่ออายุกลไกข้ามพรมแดน เพื่อจัดส่งความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรมไปยังซีเรียได้ คณะทำงานว่าด้วยเด็กและการขัดแย้งกันด้วยอาวุธของคณะมนตรี ก็ไม่สามารถลงมติอย่างเป็นเอกฉันท์เกี่ยวกับการละเมิดอย่างร้ายแรงต่อเด็กใน**อัฟกานิสถาน เมียนมา โซมาเลีย และซีเรีย** แม้จะมีการเจรจาเกี่ยวกับกลไกเหล่านี้มาเกือบหนึ่งปีแล้ว หรือกว่าสองปีในบางกรณี

คณะมนตรีสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติมีสถิติที่ไม่สม่ำเสมอ ในแง่การแก้ไขผลกระทบจากการขัดแย้งกันด้วยอาวุธ ในปี 2566 ได้มีการจัดตั้งกลไกตรวจสอบสิทธิมนุษยชนใน**ซูดาน** และขยายระยะเวลาการรายงานข้อมูลด้านสิทธิมนุษยชนในรัสเซีย อย่างไรก็ตาม หน่วยงานไม่ได้ขยายระยะเวลาอำนาจหน้าที่ที่สำคัญมาก ทั้งนี้รวมถึงการทำหน้าที่ของคณะกรรมการสากลของผู้ชำนาญการด้านสิทธิมนุษยชนในกรณี**เอริโอเปีย** แม้ว่าความขัดแย้งที่นั่นส่งผลให้พลเรือน

เสียชีวิตกว่า 600,000 คนแล้ว และคณะกรรมการ ได้แจ้งเตือนว่ากำลังเกิด “ความเสียหายอย่างร้ายแรง ที่จะเกิดความทารุณโหดร้ายมากขึ้น” รวมถึงกรณี คณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงใน**ลิเบีย** แม้ว่าจะ มีข้อสรุปว่าได้เกิดการละเมิดอย่างร้ายแรงในประเทศ นั้น ซึ่งยังคงเกิดขึ้นต่อไปโดยไม่มีผู้ใดต้องรับผิดชอบ บางแห่งได้แสดงการต่อต้านอย่างจริงจังต่อการ ขยายเวลาการปฏิบัติหน้าที่ของกลไกที่สำคัญ ส่วนรัฐ ที่เคยให้ความสนับสนุนการจัดตั้งกลไกเหล่านี้ กลับ เพิกเฉยไม่ให้ความสนับสนุนท่ามกลางเสียงต่อต้าน

มีสัญญาณอยู่บ้างว่า องค์การสหประชาชาติมีเจตนา ที่จะแก้ไขภัยคุกคามร้ายแรง จากการพัฒนาระบบ อาวุธอัตโนมัติที่ขาดการควบคุม ซึ่งเสี่ยงจะปล่อยให้อัลกอริทึมที่ขับเคลื่อนด้วยระบบเอไอตัดสินใจแบบ ซึ่เป็นชีวิต ที่ประชุมสมัชชาใหญ่แห่งสหประชาชาติ รับรองมติที่ได้รับเสียงสนับสนุนอย่างกว้างขวางใน เดือนธันวาคม 2566 เน้นย้ำถึงความจำเป็นเร่งด่วนใน ประเด็นที่เลขาธิการสหประชาชาติและคณะกรรมการ กษัตราศาสตร์ ได้เรียกร้องให้รัฐจัดทำสนธิสัญญาที่ มีผลบังคับใช้ตามกฎหมายว่าด้วยระบบอาวุธอัตโนมัติ ให้แล้วเสร็จภายในปี 2569

ความรับผิดชอบต่ออาชญากรรมตามกฎหมายระหว่าง ประเทศในระหว่างการขัดแย้งกันด้วยอาวุธ ยังคงเป็น ประเด็นที่ขาดความชัดเจน ในขณะที่สำนักงานอัยการ ของศาลอาญาระหว่างประเทศ (ICC) ได้แสดงท่าที แบบสองมาตรฐานมากขึ้น โดยมีการเลือกปฏิบัติต่อ สถานการณ์ที่จะเข้าสู่การพิจารณาของพวกเขา ทาง สำนักงานอัยการได้สั่งยุติการสอบสวนใน**เคนยา** และ**ยูกันดา** และไม่ได้เปิดให้มีการสอบสวนกรณีของ **ไนจีเรีย**ตามที่เคยประกาศไว้ อย่างไรก็ตาม การสอบสวน ของศาลอาญาระหว่างประเทศ ยังคงเกิดขึ้นในหลาย สถานการณ์ ซึ่งแอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลได้เก็บ ข้อมูลของอาชญากรรมตามกฎหมายระหว่างประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ศาลอาญาระหว่างประเทศได้ออก หมายจับประธานาธิบดีวลาดิเมียร์ ปูตินแห่ง**รัสเซีย** และมาเรีย ลาโรวา-เบโลวา กรรมการด้านสิทธิเด็ก ในข้อหาอาชญากรรมสงคราม ทำให้เกิดพันธกรณี ต่อรัฐภาคีทุกแห่งของศาลอาญาระหว่างประเทศ

ที่จะต้องจับกุมและส่งตัวพวกเขามาให้ ตามคำยืนยัน ของศาลสูงของแอฟริกาใต้ พนักงานอัยการศาล อาญาระหว่างประเทศได้ออกแถลงการณ์แม้จะล่าช้า เพื่อยืนยันว่าการสอบสวนของศาลอาญาระหว่าง ประเทศอย่างต่อเนื่องในกรณีของปาเลสไตน์ จะครอบคลุมถึงปฏิบัติการที่เกิดขึ้นใน**อิสราเอล** และ **ในเขตยึดครองปาเลสไตน์** ทั้งในช่วงวันที่และหลัง วันที่ 7 ตุลาคม

นอกจากนั้น ในเดือนพฤษภาคม 2566 ยังมีการ ประกาศรับรองอนุสัญญากรุงลูบลยานา-กรุงเฮก ว่าด้วยความร่วมมือระหว่างประเทศในการสืบสวนและ ฟ้องร้องคดีอาชญากรรมเกี่ยวกับการฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ อาชญากรรมต่อมนุษยชาติ อาชญากรรมสงคราม และอาชญากรรมระหว่างประเทศอื่นๆ (อนุสัญญา ว่าด้วยความร่วมมือทางกฎหมายระหว่างประเทศ) จะเปิดโอกาสให้ผู้เสียหายจากอาชญากรรมตาม กฎหมายระหว่างประเทศ สามารถฟ้องคดีผ่านศาล ในประเทศได้⁵

รัฐภาคีสหประชาชาติทุกแห่งควรดำเนินการ เพื่อ ปฏิรูปคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติ เพื่อ ขัดขวางไม่ให้สมาชิกถาวรใช้อำนาจวิโตได้โดยไม่มี การตรวจสอบ พวกเขาควรลงนามและให้สัตยาบันโดย ไม่มี การประกาศข้อสงวนต่ออนุสัญญาว่าด้วยความ ร่วมมือทางกฎหมายระหว่างประเทศ ควรแก้ไขสาเหตุ ที่รากเหง้าของความขัดแย้ง รวมทั้งการเลือกปฏิบัติ ทางเชื้อชาติและชาติพันธุ์ และประกันให้มีการเคารพ กฎหมายมนุษยธรรมระหว่างประเทศในระหว่างการ ขัดแย้งกันด้วยอาวุธ รวมทั้งการคุ้มครองพลเรือน และควรส่งเสริมความเข้มแข็งของสถาบันแห่ง สหประชาชาติ เพื่อให้ทำหน้าที่ในเชิงป้องกัน รวมทั้ง ในส่วนของคณะมนตรีสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ ระบบกลไกพิเศษ และหน่วยงานซึ่งทำหน้าที่สอบสวน รายงานข้อมูล และเก็บรักษาพยานหลักฐานของ อาชญากรรมตามกฎหมายระหว่างประเทศ

การตอบโต้ต่อความยุติธรรมทางเพศ

แม้จะมีความก้าวหน้าในบางประเทศ แต่ได้เกิดการโจมตีที่เข้มข้นมากขึ้น เพื่อตอบโต้สิทธิของผู้หญิง เด็กหญิง และผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ รัฐบาลหลายประเทศได้ทำลายสิทธิทางเพศและอนามัยเจริญพันธุ์และสิทธิของผู้มีความหลากหลายทางเพศ และไม่สามารถแก้ปัญหาความรุนแรงด้วยเหตุแห่งเพศสภาพได้

การเลือกปฏิบัติและสิทธิทางเพศและอนามัยเจริญพันธุ์

ในช่วงหลายปีที่ผ่านมา นักปกป้องสิทธิมนุษยชนหญิงและองค์กรภาคประชาสังคม ได้ส่งเสริมให้เกิดความเคารพต่อสิทธิของผู้หญิงและสิทธิทางเพศและอนามัยเจริญพันธุ์ อย่างไรก็ตาม มีการทำลายความก้าวหน้าเหล่านี้ องค์กรเพื่อสตรีแห่งสหประชาชาติได้เตือนว่า ความเสื่อมล้ำทางเพศได้เลวร้ายลงไปอีก

รัฐบาลบางแห่งได้หนุนเสริมให้เกิดการเลือกปฏิบัติต่อผู้หญิงและเด็กหญิง ใน**อัฟกานิสถาน** การห้ามไม่ให้ผู้หญิงและเด็กหญิงเข้าเรียนสูงกว่าชั้นประถม ห้ามไม่ให้ทำงานในสำนักงานสหประชาชาติและเอ็นจีโอ และไม่ให้ทำงานในหน่วยงานของรัฐเป็นส่วนใหญ่ ใน**อิหร่าน** การได้เร่งปราบปรามเพื่อบังคับให้สวมผ้าคลุมศีรษะ ผู้หญิงทั้งสองประเทศต้องเผชิญกับการตอบโต้ที่โหดร้ายจากรัฐ หลังจากได้ออกมาเคลื่อนไหวเพื่อเรียกร้องสิทธิของตนเอง ในปี 2566 ทาง**การฝรั่งเศส**ได้เพิ่มมาตรการจำกัดการสวมใส่เสื้อผ้าซึ่งถูกมองว่าเป็นสัญลักษณ์ทางศาสนา โดยห้ามไม่ให้ใส่ในโรงเรียนและระหว่างการเล่นกีฬา เป็นการเลือกปฏิบัติต่อผู้หญิงและเด็กหญิงชาวมุสลิม

มีความก้าวหน้าในบางประเทศในแง่ของสิทธิทางเพศและอนามัยเจริญพันธุ์ในปี 2566 ใน**ฮอนดูรัส** รัฐบาลยุติการประกาศห้ามในช่วง 14 ปีที่ผ่านมาไม่ให้ใช้และขายยาคุมกำเนิดฉุกเฉิน แม้ว่ายังมีการสั่งห้ามทำแท้งอยู่ ใน**เม็กซิโก** ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า การลงโทษทางอาญาต่อการทำแท้งไม่ชอบด้วยรัฐธรรมนูญ

ใน**ฟินแลนด์**และ**สเปน** มีการสนับสนุนการเข้าถึงการทำแท้ง

อย่างไรก็ดี ในประเทศอื่นๆ ทางมายังคงปิดกั้นสิทธิทางเพศและอนามัยเจริญพันธุ์ รวมทั้งการเข้าถึงการทำแท้ง ใน**สหรัฐ** การดำเนินงานใน 15 รัฐเพื่อห้ามการทำแท้งอย่างสิ้นเชิง หรือการสั่งห้ามแต่อนุญาตให้มีข้อยกเว้นอย่างจำกัด ส่งผลกระทบโดยเฉพาะต่อประชากรผิวดำ และกลุ่มที่ถูกเหยียดเชื้อชาติอื่นๆ ใน**โปแลนด์**มีผู้หญิงอย่างน้อยหนึ่งคนที่เสียชีวิตในปี 2566 เนื่องจากถูกปฏิเสธไม่ให้เข้ารับการแท้ง แพดฟอรัมโซเซียลมีเดีย เช่น เฟซบุ๊ก อินสตาแกรม และตีกต็อก ได้ห้ามการโพสต์ข้อมูลเกี่ยวกับสิทธิอนามัยเจริญพันธุ์ ภายหลังศาลฎีกาสหรัฐ มีคำวินิจฉัยในปี 2565 ซึ่งเป็นการยุติการคุ้มครองระดับสหพันธรัฐต่อสิทธิในการทำแท้ง ผู้ที่ปกป้องสิทธิการทำแท้ง รวมทั้งนักกิจกรรมและเจ้าหน้าที่สาธารณสุข ได้ตกเป็นเป้าหมายของการสร้างตราปา การโจมตีทั้งทางกายและวาจา การข่มขู่และการคุกคาม รวมทั้งยังถูกดำเนินคดีอาญาโดยไม่เป็นธรรม⁶

ความรุนแรงด้วยเหตุแห่งเพศ

การต่อสู้ของผู้หญิงนักปกป้องสิทธิในช่วงหลายปีที่ผ่านมา ส่งผลให้มีการใช้มาตรการบางประการเพื่อป้องกันความรุนแรงต่อผู้หญิงและเด็กหญิง อย่างไรก็ตาม ความรุนแรงต่อผู้หญิงและเด็กหญิงยังคงเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องในระดับที่น่าตกใจ

มีการพัฒนาการคุ้มครองด้านกฎหมาย เพื่อป้องกันและแก้ปัญหาความรุนแรงด้วยเหตุแห่งเพศ รวมทั้งความรุนแรงทางเพศและความรุนแรงในครอบครัวในปี 2566 ในประเทศต่างๆ รวมทั้ง**ญี่ปุ่น มาซิโดเนียเหนือ สวิตเซอร์แลนด์** และ**อุซเบกิสถาน** อย่างไรก็ตาม ทาง**การทั่วโลก**กลับล้มเหลวอย่างสิ้นเชิงในการแก้ปัญหาความรุนแรงด้วยเหตุแห่งเพศที่ยังรากลึก และการลายนวลพันผิดของผู้ละเมิด รวมทั้งเพิกเฉยต่อความต้องการในระยะยาวของผู้เสียหาย ใน**เม็กซิโก**

เจสซีย์แล้วมีผู้หญิงเก้าคนที่ถูกฆาตกรรมในแต่ละวัน ของปี 2566 ในประเทศต่างๆ รวมทั้ง**แอลจีเรีย**และ**ตูนิเซีย** ผู้หญิงตกเป็นเหยื่อของ “การสังหารเพื่อรักษาเกียรติยศ” ซึ่งเป็นการกระทำที่อันตรายและส่งผลกระทบต่อร่างกาย โดยเฉพาะในกรณีการเสียชีวิตเมื่อปี 2566 ของเด็กผู้หญิงอายุ 16 ปี ซึ่งตัดสินใจฆ่าตัวตายเพื่อหลีกเลี่ยงการถูกบังคับแต่งงานใน**ไนเจอร์** และเด็กหญิงอายุสองขวบที่ตกเป็นเหยื่อการขริบอวัยวะเพศใน**เซียร์ราลีโอน**

สิทธิของผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ

มีความก้าวหน้าอย่างจำกัดในการคุ้มครองสิทธิของผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศในบางประเทศ แต่การโจมตีผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศและการละเมิดสิทธิของผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศกลับเข้มข้นขึ้นในหลายประเทศ

การเปลี่ยนแปลงในเชิงบวกต่อกฎหมายหรือนโยบายเกิดขึ้นในหลายประเทศในปี 2566 ใน**เม็กซิโก** มีการรับรองการสมรสของเพศเดียวกันตามกฎหมายในทั้ง 32 รัฐ ใน**ลัตเวีย** ทางการให้การรับรองการจดทะเบียนคู่ชีวิต ใน**ไต้หวัน** ทางการรับรองสิทธิการสมรสของคู่รักเพศเดียวกันแบบข้ามชาติเกือบทั้งหมด (เป็นกฎหมายที่รับรองสิทธิการสมรสของเพศเดียวกัน โดยคู่สมรสคนใดคนหนึ่งอาจมาจากประเทศที่ไม่มีกฎหมายรับรองการสมรสของเพศเดียวกันก็ได้ - ผู้แปล) ศาลฎีกาของ**นามิเบีย**วินิจฉัยว่า คู่สมรสต่างชาติของพลเมืองชวานามิเบีย อาจขอรับสิทธิการพำนักอาศัยในประเทศได้ตามกฎหมาย แม้จะเป็นการสมรสของเพศเดียวกันที่เกิดขึ้นนอกประเทศ ใน**ฟินแลนด์** **เยอรมนี** และ**สเปน** ทางการสนับสนุนให้มีสิทธิในการเลือกเพศของตนเอง

อย่างไรก็ดี 62 ประเทศทั่วโลกยังมีกฎหมายที่เอาผิดทางอาญากับการมีเพศสัมพันธ์ระหว่างเพศเดียวกัน ซึ่งในหลายกรณีมีที่มาจากยุคล่าอาณานิคม⁷ ในปี 2566 มีรูปแบบใหม่ในการใช้มาตรการทางกฎหมายหรือชุดข้อเสนอลดพื้นที่การคุ้มครองสิทธิของผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ กฎหมายใหม่ในยูกันดา กำหนดให้ใช้โทษประหารชีวิตกับความผิดฐาน “การมี

เพศสัมพันธ์กับเพศเดียวกันอย่างอุกฉกรรจ์” ใน**กานา** รัฐสภาประกาศรับรองร่างกฎหมาย “ต่อต้านเกย์” รัสเซียประกาศใช้กฎหมายเกลียดกลัวคนข้ามเพศ **บัลแกเรีย** ยุติการใช้กฎหมายรับรองอัตลักษณ์ทางเพศสำหรับคนข้ามเพศ และ**สหราชอาณาจักร** ขัดขวางการประกาศใช้พระราชบัญญัติปฏิรูปการรับรองอัตลักษณ์ทางเพศของ**สกอตแลนด์** ใน**อินเดีย** ศาลฎีกาปฏิเสธที่จะรับรองการสมรสของเพศเดียวกันตามกฎหมาย

มีการจับกุมและดำเนินคดีต่อผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศในหลายภูมิภาค รวมทั้งมีการจำกัดสิทธิของหน่วยงานที่ปกป้องสิทธิของผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ ในปี 2566 มีผู้ถูกจับกุมจำนวนมาก และในบางกรณีมีผู้ถูกคุมขังด้วยกฎหมายที่เอาผิดทางอาญากับการมีเพศสัมพันธ์ระหว่างเพศเดียวกันที่เกิดจากความยินยอมในประเทศต่างๆ รวมทั้ง**บรูไน** **อียิปต์** **ลิเบีย** และ**ตูนิเซีย** หรือการเอาผิดกับการจัดงานแต่งงานหรืองานเลี้ยงให้กับเกย์ใน**ไนจีเรีย** ใน**จีน** หน่วยงานที่ทำงานในเรื่องสิทธิของผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศและชื่อเสียงถูกสั่งปิด ท่ามกลางการรณรงค์อย่างต่อเนื่องของรัฐบาลเพื่อต่อต้านผู้มีความหลากหลายทางเพศ รัสเซียออกกฎหมายที่มีผลในการห้ามการจัดกิจกรรมสาธารณะเกี่ยวกับสิทธิของผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ โดยถือว่าเป็นกิจกรรมที่ “สุดโต่ง” และเป็น “ขบวนการเคลื่อนไหวระหว่างประเทศของผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ” ที่ไม่ได้รับการรับรอง (โดยรัฐ)

ในหลายภูมิภาค อาชญากรรมรุนแรงยังคงเกิดขึ้นกับผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศและไม่มียุทธศาสตร์ต่ออาชญากรรมที่เกิดขึ้น ใน**กัวเตมาลา** การสมรสของเพศเดียวกันถือว่ายังผิดกฎหมาย มีผู้ถูกสังหารอย่างน้อย 34 คนเนื่องจากรสนิยมทางเพศหรืออัตลักษณ์ทางเพศของตน ใน**เลบานอน** ทางการขู่จะให้ใช้ความรุนแรงต่อผู้มีความหลากหลายทางเพศ ใน**อิรัก** ทางการสั่งให้สื่อมวลชนใช้คำว่า “คนที่เบี่ยงเบนทางเพศ” แทนคำว่า “ผู้มีเพศสัมพันธ์กับเพศเดียวกัน”

รัฐบาลทุกประเทศควรสนับสนุนความเป็นธรรมทางเพศและขบวนการที่เป็นพันธมิตรเพื่อแก้ปัญหา

การเลือกปฏิบัติต่อผู้หญิง และส่งเสริมสิทธิทางเพศ และอนามัยเจริญพันธุ์ โดยรัฐควรให้ความสำคัญกับ แผนการปฏิบัติงานเพื่อแก้ปัญหาความรุนแรงด้วย เหตุแห่งเพศ และตอบสนองความต้องการในระยะยาว ของผู้เสียหาย รัฐควรมีการรณรงค์กดดันให้ยกเลิก กฎหมายและนโยบายที่เลือกปฏิบัติต่อผู้ที่มีความ หลากหลายทางเพศ

ผลกระทบของวิกฤตเศรษฐกิจและ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

วิกฤตเศรษฐกิจ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และ ความเสื่อมโทรมด้านสิ่งแวดล้อม ส่งผลกระทบต่อ ความเสียหายของชุมชนชายขอบ นักปกป้องสิทธิมนุษยชน ที่รณรงค์เพื่อสิทธิชุมชนยังคงตกเป็นเป้าหมายของ การปราบปรามผู้ที่เห็นต่างอย่างกว้างขวาง

สิทธิทางเศรษฐกิจและสังคม

ความขัดแย้งที่เกิดขึ้น การเปลี่ยนแปลงสภาพ ภูมิอากาศ และยุคหลังการแพร่ระบาดของโรค โควิด-19 ได้เร่งให้เกิดวิกฤตเศรษฐกิจหลายประการ ในบริบทที่ประชาชน 4.1 พันล้านคนไม่ได้อยู่อาศัย ใต้อาคารที่ปลอดภัยในสังคมใดๆ นอกจากนี้ด้านสุขภาพ วิกฤตเหล่านี้ส่งผลกระทบต่อในด้านสิทธิมนุษยชนอย่าง ลึกซึ้ง รวมทั้งความไม่มั่นคงด้านอาหารและเชื้อเพลิง ในระดับสูง ทั้งยังเกิดผลกระทบอย่างรุนแรงต่อการ ปฏิบัติตามเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน ซึ่งอยู่ใน ช่วงกลางของการดำเนินงานในปี 2566 รายงาน ของเลขาธิการสหประชาชาติในเดือนเมษายน 2566 เผยว่า “จากประมาณ 140 เป้าหมายเท่าที่มีข้อมูล พบว่ามีการดำเนินงานตามเป้าหมายการพัฒนา ที่ยั่งยืนประมาณ 12%” ส่งผลให้หากพิจารณาตาม แนวโน้มในปัจจุบัน ประชาชน 575 ล้านคนจะมีชีวิต ท่ามกลางความยากจนสุดโต่งภายในปี 2573 แม้จะมี เป้าหมายที่จะขจัดความยากจนอย่างสิ้นเชิง

ผลกระทบต่อความรุนแรงด้านเศรษฐกิจยังเพิ่มภาระหนี้สิน ในหลายประเทศที่เผชิญกับวิกฤตหนี้อยู่แล้ว ตาม ข้อมูลในรายงานของธนาคารโลกเมื่อเดือนธันวาคม

2566 ประมาณ 60% ของประเทศรายได้ต่ำในโลก มีความเสี่ยงระดับสูงที่จะเกิดปัญหานี้ขึ้น หลาย ประเทศยังต้องใช้เงินจำนวนมาก ซึ่งควรใช้เพื่อปฏิบัติ ตามเป้าหมายด้านสิทธิมนุษยชน แต่กลับต้องใช้ไป เพื่อจ่ายชำระหนี้มากขึ้น ประเทศที่เกิดปัญหานี้ขึ้น ระดับรุนแรง ได้แก่ **อียิปต์ เจริญโอเปีย กานา เคนยา ปากีสถาน ศรีลังกา ตูนิเซีย ยูเครน และแซมเบีย**

ในขณะที่องค์การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติ รายงานถึงราคาอาหารบางส่วนที่มีราคาถูกลงในระดับ โลก เมื่อเปรียบเทียบกับช่วงที่ราคาขึ้นสูงสุดในปี 2565 แม้ระดับราคาจะค่อนข้างสูงเมื่อเทียบกับในช่วงก่อน การรุกรานยูเครนของรัสเซียอย่างเต็มรูปแบบในเดือน กุมภาพันธ์ 2565 และระดับราคายังเพิ่มขึ้นในตลาด ของหลายประเทศ ในช่วงเวลาต่างๆ ของปี 2566 คาดการณ์ว่า 78% ของประชากรใน**เชียราลีโอน**ขาด ความมั่นคงด้านอาหาร 46% ของประชากรใน**ซูดานใต้** ขาดความมั่นคงด้านอาหารในระดับสูง และประชากร 5 ล้านคนใน**โซมาเลีย**ต้องเผชิญกับวิกฤตด้านอาหาร ตามข้อมูลขององค์การอนามัยโลก จนถึงกลางเดือน ธันวาคม 93% ของประชากรใน**กาซา**อยู่ในสภาพ อดอยาก ทำให้เสี่ยงที่จะเสียชีวิตหรือป่วยเป็นโรคที่ รักษาได้ โดยเฉพาะผู้หญิงในวัยตั้งครรภ์และให้นมบุตร ที่มีความเสี่ยงอย่างยิ่ง

บางประเทศได้ดำเนินการเพื่อเปลี่ยนระบบกำกับดูแล ด้านภาษีระดับโลกและระบบกำกับดูแลด้านเศรษฐกิจ อย่างอื่น เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนมากขึ้นต่อการ บรรลุสิทธิทางเศรษฐกิจและสังคม ซึ่งส่งผลให้เกิด ความก้าวหน้าในการจัดทำระบบภาษีระดับโลกที่ เป็นธรรมมากขึ้น ซึ่งมีส่วนช่วยในการระดมทรัพยากร ในประเทศที่มีรายได้ต่ำ ที่ประชุมสมัชชาใหญ่แห่ง สหประชาชาติรับรองข้อมติที่เรียกร้องให้มีกระบวนการ ในสองขั้นตอน เพื่อเจรจาอนุสัญญาว่าด้วยกรอบ ความร่วมมือสหประชาชาติด้านภาษีอากรระหว่าง ประเทศที่ประสิทธิภาพและเสริมสร้างการมีส่วนร่วม ซึ่งเป็นข้อเสนอจากไนจีเรียและได้รับเสียงสนับสนุน อย่างท่วมท้น แม้จะมีการต่อต้านจากรัฐที่มีรายได้สูง จำนวนมาก รวมทั้งรัฐต่างๆ ของ**สหภาพยุโรป ญี่ปุ่น สหราชอาณาจักร และสหรัฐ**⁸

สิทธิในสภาพแวดล้อมที่ดี

เหตุการณ์ภัยพิบัติทางธรรมชาติ และวิกฤตที่เริ่มก่อตัวขึ้นอย่างช้าๆ ใต้ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศที่ร้ายแรงมากขึ้น ส่งผลกระทบต่อประเทศต่างๆ ในทุกระดับของรายได้ แต่ส่งผลกระทบต่อประเทศที่มีรายได้ต่ำ รัฐบาลและบริษัทไม่สามารถแก้ปัญหาเหล่านี้ได้อย่างเหมาะสม หรือไม่สามารถป้องกันไม่ให้เกิดความเสื่อมโทรมด้านสิ่งแวดล้อมที่รุนแรง

รัฐบาลประเทศต่างๆ โดยเฉพาะประเทศที่ปล่อยก๊าซเรือนกระจกในระดับสูงอย่างต่อเนื่องยาวนาน ต้องเผชิญกับพันธกรณีที่เข้มข้นมากขึ้นตามหลักการของกฎหมายโดยรวม แต่มีความรับผิดชอบที่แตกต่างกัน แต่พวกเขาก็แทบไม่ได้ดำเนินงานเพื่อยกเลิกการใช้เชื้อเพลิงฟอสซิล และปัจจัยอื่นๆ ที่ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ หลายประเทศยังคงขยายโครงสร้างพื้นฐานเพื่อรองรับเชื้อเพลิงฟอสซิล โดยมีการใช้งบประมาณสาธารณะ

การตัดสินใจเลือก**สหรัฐอเมริกา**หรือ**เอมิเรตส์** เป็นเจ้าภาพจัดการประชุมว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ COP28 ครั้งล่าสุด กลายเป็นประเด็นที่อื้อฉาว เพราะบริษัทน้ำมันแห่งชาติอาบูดาบีที่เป็นรัฐวิสาหกิจ และประธานบริษัทนี้ได้เป็นประธานที่ประชุม COP28 ด้วยทางบริษัทยังได้ประกาศแผนที่จะขยายการผลิตเชื้อเพลิงฟอสซิลอย่างกว้างขวาง ความตกลง COP28 ที่จะ “เปลี่ยนผ่าน” จากการใช้เชื้อเพลิงฟอสซิลเป็นระบบพลังงาน ซึ่งนับเป็นครั้งแรกที่มีการกล่าวถึงเชื้อเพลิงฟอสซิลในข้อดีของที่ประชุม COP อย่างไรก็ดี เป้าหมายเช่นนี้ยังไม่เพียงพอที่จะอุดช่องว่างและยังคงเปิดโอกาสให้ผู้ผลิตและรัฐที่ผลิตเชื้อเพลิงฟอสซิลสามารถทำธุรกิจของตนไปได้แบบที่เคยเป็นมา ในเวลาเดียวกัน มีการให้คำมั่นที่จะสนับสนุนเงินจำนวน 700 ล้านเหรียญในที่ประชุม COP28 ให้กับกองทุนชดเชยค่าความเสียหายและการสูญเสีย โดยมีเป้าหมายเพื่อสนับสนุนชุมชนในประเทศรายได้ต่ำ ซึ่งกำลังได้รับผลกระทบจากภัยพิบัติที่รุนแรงและอันตรายอื่นๆ ที่เป็นผลมาจากภาวะโลกร้อน แต่เงินทุน

เพียงเท่านั้นก็แทบไม่สามารถทำให้โครงการต่างๆ เกิดขึ้นและดำรงอยู่ต่อไปได้¹⁰

สำหรับพัฒนาการในเชิงบวก ศาลระดับประเทศและระดับภูมิภาคหลายแห่ง รวมทั้งศาลในไซปรัสและไอร์แลนด์ และศาลสิทธิมนุษยชนแห่งยุโรป ได้รับรองสิทธิของกลุ่มและบุคคลที่จะฟ้องคดีเพื่อเอาผิดกับรัฐบาล ซึ่งไม่ได้ดำเนินงานมากเพียงพอเพื่อแก้ปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ หรือความเสื่อมโทรมด้านสิ่งแวดล้อม เป็นคดีที่อาจส่งผลให้รัฐบาลและบริษัทเชื้อเพลิงฟอสซิลต้องรับผิดชอบต่ออันตรายที่เกิดขึ้น และยังเป็นพื้นฐานนำไปสู่การฟ้องคดีเพิ่มเติมเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ในเวลาเดียวกันในเดือนมีนาคม 2566 ที่ประชุมสมัชชาใหญ่แห่งสหประชาชาติสนับสนุนว่าอนุสัญญาและประเทศเกาะในแปซิฟิกอื่นๆ ในการยื่นคำร้องให้ศาลยุติธรรมระหว่างประเทศแสดงความเห็นชี้ขาดถึงพันธกรณีและความรับผิดชอบของรัฐที่มีต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ¹¹

ผลกระทบรุนแรงต่อประชากรชายขอบ

กลุ่มที่ถูกเหยียดเชื้อชาติ รวมทั้งชนเผ่าพื้นเมือง และกลุ่มอื่นๆ ต้องเผชิญกับการเลือกปฏิบัติเชิงกับซ้อน และได้รับผลกระทบรุนแรงในแง่ของสิทธิมนุษยชน อันตรายที่เกี่ยวข้องกับวิกฤตเศรษฐกิจ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และความเสื่อมโทรมด้านสิ่งแวดล้อม

อันตรายที่ส่งผลกระทบต่อโดยเฉพาะกับบางกลุ่ม มีสาเหตุมาจากหลายปัจจัยด้วยกัน รวมทั้งผลกระทบที่สะสมจากการเลือกปฏิบัติเชิงโครงสร้างและโดยตรงในอดีต ส่งผลให้ชุมชนชายขอบในประเทศต่างๆ ทั่วโลก ไม่สามารถหรือเข้าไม่ถึงการรักษาพยาบาลและปัจจัยที่จำเป็นอย่างอื่น รวมทั้งน้ำดื่ม อาหารและพลังงานที่เพียงพอ

การเสียชีวิตของชาวโรฮิงญาจำนวนมากโดยเป็นผลมาจากพายุไซโคลนโมคา ที่เข้าสู่เมียนมาเมื่อเดือนพฤศจิกายน 2566 มีสาเหตุส่วนใหญ่มาจากสภาพ

การดำรงชีวิตที่เลวร้าย นับแต่ถูกบังคับให้ต้องโยกย้ายถิ่นฐานเมื่อปี 2555 สุขภาพของคนจนและคนงานนอกระบบ ได้รับความเสียหายอย่างรุนแรงจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศที่เป็นผลมาจากคลื่นความร้อนใน**ปารีส** ชนเผ่าพื้นเมือง และกลุ่มชายขอบอื่นๆ ได้รับความกระทบที่รุนแรงจากความเสื่อมโทรมด้านสิ่งแวดล้อม ที่เชื่อมโยงกับโครงการขุดเจาะแร่ธาตุขนาดใหญ่ในภูมิภาคต่างๆ รวมทั้งทวีปอเมริกาและเอเชีย

นักปกป้องสิทธิมนุษยชน

นักปกป้องสิทธิมนุษยชนที่รณรงค์เพื่อสิทธิของผู้ที่ได้รับผลกระทบจากวิกฤตเศรษฐกิจ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และความเสื่อมโทรมด้านสิ่งแวดล้อม ยังคงตกเป็นเป้าหมายการโจมตีของรัฐบาลและหน่วยงานที่ไม่ใช่ภาครัฐ

สหภาพแรงงานที่รณรงค์เพื่อคุ้มครองคนงานที่ได้รับผลกระทบจากวิกฤตเศรษฐกิจ และผู้ที่วิพากษ์วิจารณ์การแก้ไขวิกฤตเศรษฐกิจของรัฐบาล ได้ตกเป็นเป้าหมายการโจมตีในประเทศต่างๆ รวมทั้ง**อียิปต์** และ**เกาหลีใต้** ใน**แอฟริกาตะวันตก** และ**กลาง** นักปกป้องสิทธิมนุษยชนที่ต่อสู้กับปัญหาคอร์รัปชันที่ทำให้เกิดการรั่วไหลของทรัพยากรมากมาย ตกเป็นเป้าหมายของการข่มขู่ การคุมขัง หรือการสังหาร¹²

พวกเขาเป็นส่วนหนึ่งของนักปกป้องสิทธิมนุษยชนจำนวนมาก ซึ่งตกเป็นเป้าหมายของการกลั่นแกล้ง การข่มขู่ หรือการสังหารซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของรูปแบบการปราบปรามผู้เห็นต่างในวงกว้าง ชาวบ้านสามคนจากชุมชนกัวพิโนลใน**ฮอนดูรัส** ถูกสังหารในปี 2566 พวกเขาได้รณรงค์ต่อต้านบริษัทเหมืองแร่ เพื่อคุ้มครองแม่น้ำที่เป็นพื้นฐานการดำรงชีพของชาวบ้าน นักปกป้องสิทธิมนุษยชนยังเป็นส่วนหนึ่งของผู้ได้รับผลกระทบจากการประกาศใช้กฎหมายหรือระเบียบใหม่ เพื่อจำกัดเสรีภาพในการแสดงออกหรือการสมาคม ซึ่งมีผลบังคับใช้ในปี 2566 ในประเทศต่างๆ รวมทั้ง **บังกลาเทศ จีน คิวบา อังการี อินเดีย**

จอร์แดน ปากีสถาน ปาปัวนิวกินี สิงคโปร์ และ สหราชอาณาจักร

ชนเผ่าพื้นเมือง นักกิจกรรมด้านความเป็นธรรมทางสภาพภูมิอากาศ และนักปกป้องสิทธิมนุษยชนด้านสิ่งแวดล้อม ต้องถูกจับกุมและฟ้องคดีอย่างกว้างขวางจากการจัดกิจกรรมอารยะขัดขืนโดยสงบ เช่นเดียวกับนักกิจกรรมอีกหลายคน ในระหว่างการชุมนุมประท้วงพวกเขาตกเป็นเป้าหมายการดำเนินคดีอาญา หรือต้องเผชิญกับใช้กำลังที่เกินขอบเขตหรือไม่จำเป็น การนำกระสุนวิถีโค้งที่มีแรงกระแทกหรือกระสุนจลนศาสตร์และกระสุนในรูปแบบอื่นมาใช้กับผู้ชุมนุมประท้วง ส่งผลให้เกิดการบาดเจ็บหลายพันคนทั่วโลก รวมทั้งความพิการถาวรและผู้เสียชีวิตจำนวนมาก¹³ การพัฒนากำลังตำรวจให้มีลักษณะเดียวกับทหารมากขึ้น ยิ่งเพิ่มความเสี่ยงเหล่านี้ บริษัทผู้ผลิตสำคัญของอาวุธที่มีความร้ายแรงต่ำได้ขายอาวุธอย่างไร้ความรับผิดชอบ ให้กับกองกำลังที่มีประวัตินำอาวุธเหล่านี้มาใช้อย่างไม่ชอบด้วยกฎหมาย¹⁴ จึงเป็นโอกาสสำคัญที่จะต้องผลักดันให้มีสนธิสัญญาที่มีผลบังคับใช้ตามกฎหมาย เพื่อควบคุมการค้าอุปกรณ์ที่ใช้ในการบังคับใช้กฎหมาย ซึ่งได้รับความสนับสนุนมากขึ้นในปี 2566 ข้าหลวงใหญ่ด้านสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ ผู้รายงานพิเศษเรื่องเสรีภาพในการชุมนุมและรวมกลุ่มโดยสันติ และผู้รายงานพิเศษว่าด้วยการทรมาน ต่างแสดงความสนับสนุนต่อสนธิสัญญาการค้าที่ปลอดจากการทรมาน

รัฐบาลและสถาบันการเงินระหว่างประเทศ ควรจัดให้มีโครงการบรรเทาหนี้ รวมทั้งการยกเลิกหนี้สำหรับประเทศที่ไม่สามารถปฏิบัติตามพันธกรณีด้านสิทธิมนุษยชนของตนได้ เนื่องจากต้องแบกรับภาระการใช้หนี้ในระดับสูง โดยควรลงทุนในแผนงานการคุ้มครองด้านสังคมอย่างทั่วถึง เพื่อให้เกิดสิทธิด้านประกันสังคมสำหรับบุคคลทุกคน และควรร่วมมือกันทำงานเพื่อจัดตั้งกองทุนการคุ้มครองทางสังคมในระดับโลก สำหรับประเทศที่มีรายได้ต่ำ¹⁵ รัฐบาลควรร่วมมือกันจัดทำอนุสัญญาด้านภาษีอากรของสหประชาชาติ โดยควรแสดงพันธกิจสนับสนุนการยกเลิกการใช้เชื้อเพลิง

พอสซีลอย่างเต็มที่ รวดเร็ว และอย่างเท่าเทียม โดยถือเป็นส่วนหนึ่งของแผนงานเปลี่ยนผ่านด้านพลังงาน ทั้งยังควรร่วมมือเพื่อสนับสนุนให้มีสิทธิสัญญาการค้าที่ปลอดภัยจากการทราม ทั้งยังต้องประกันให้เกิดการคุ้มครองนักปกป้องสิทธิมนุษยชน

ภัยคุกคามจากเทคโนโลยีใหม่และที่มีอยู่ในปัจจุบัน

Generative AI สะท้อนให้เห็นภัยคุกคามจากเทคโนโลยีเหล่านี้และเทคโนโลยีในปัจจุบันที่มีต่อสิทธิมนุษยชน โดยเฉพาะสำหรับกลุ่มที่อยู่ชายขอบมากที่สุดในสังคม รัฐไม่ได้ดำเนินงานอย่างเพียงพอเพื่อกำกับดูแลการค้าในระดับโลกของสเปซแวร์ หรือต้นแบบธุรกิจที่มีพื้นฐานมาจากการสอดแนมข้อมูลของบริษัทเทคโนโลยีขนาดใหญ่

ความเสี่ยงของปัญญาประดิษฐ์

การเปิดตัว ChatGPT-4 ในปี 2566 ซึ่งเป็นเครื่องมือที่สามารถสังเคราะห์และสร้างข้อความได้ ทำให้เกิดความน่าสนใจอย่างมากว่า Generative AI จะเปลี่ยนแปลงชีวิตการทำงานของผู้คน กระทบต่อการเข้าถึงบริการของรัฐบาล และประสบการณ์ในแพลตฟอร์มอินเทอร์เน็ตโดยทั่วไป เช่นเดียวกับเทคโนโลยีใหม่ๆ Generative AI อาจทำให้เกิดโอกาส แต่หากไม่มีการกำกับดูแลอย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ ซึ่งอาจทำให้เกิดความเสี่ยงมากขึ้นด้านสิทธิมนุษยชน รวมทั้งในแง่การเข้าถึงสวัสดิการ การศึกษาและการจ้างงาน สิทธิแรงงาน ความเป็นส่วนตัวและความปลอดภัยทางออนไลน์ ความเสี่ยงที่เกิดขึ้นรวมถึงการหลอกลวงให้เกิดความไม่เท่าเทียมทางเชื้อชาติและอื่นๆ การเพิ่มการสอดแนมข้อมูล และการสนับสนุนให้เกิดคอนเทนต์ที่สร้างความเกลียดชังอย่างแพร่หลายทางออนไลน์¹⁶

ระบบปัญญาประดิษฐ์ที่เป็นอยู่ รวมทั้งเทคโนโลยีอื่นๆ ได้ส่งผลให้เกิดความไม่เท่าเทียมที่เพิ่มขึ้น และกระทบต่อชุมชนชายขอบในประเด็นต่างๆ รวมทั้งการเข้าถึงบริการของรัฐ การทำหน้าที่ของตำรวจ ด้านความ

มั่นคงและการเข้าเมืองอยู่แล้ว¹⁷ ในเซอร์เบีย ระบบสวัสดิการด้านสังคมแบบกึ่งอัตโนมัติแบบใหม่ ซึ่งได้รับทุนสนับสนุนจากธนาคารโลก ส่งผลให้ประชาชนหลายพันคนสูญเสียการเข้าถึงความช่วยเหลือทางสังคมที่สำคัญอย่างยิ่ง และส่งผลกระทบต่อโดยเฉพาะกับชาวโรมาและคนพิการ การใช้เทคโนโลยีจดจำใบหน้าของอิสราเอลในเขตยึดครองปาเลสไตน์ ยิ่งเป็นการจำกัดมากขึ้นต่อเสรีภาพในการเดินทาง และยิ่งสนับสนุนให้ระบบการแบ่งแยกทางเชื้อชาติดำรงอยู่ต่อไป สำนักงานตำรวจในนิวยอร์กเปิดเผยว่าในปี 2566 มีการใช้เทคโนโลยีนี้ในระหว่างการชุมนุมประท้วงแบล็กไลฟ์แม็ทเทอร์ในเมือง เพื่อการสอดแนมข้อมูล แต่มีแรงกดดันมากขึ้นต่อสภาเทศบาลเมืองนิวยอร์กที่จะสั่งห้ามการใช้เทคโนโลยีนี้ ในเวลาเดียวกัน บริษัทธุรกิจเงินร่วมลงทุน ได้ลงทุนในเทคโนโลยีใหม่ที่มีขาดความรับผิดชอบในแง่การเคารพต่อสิทธิมนุษยชน¹⁸

การค้าสเปซแวร์ระดับโลก

รัฐล้มเหลวในการกำกับดูแลการค้าสเปซแวร์ระดับโลก งานวิจัยของแอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลในปี 2566 เปิดโปงการใช้สเปซแวร์เพกซัสที่มีเป้าหมายเป็นผู้สื่อข่าวและองค์กรภาคประชาสังคมในอาร์เมเนีย สาธารณรัฐโตมินิกัน อินเดีย และเซอร์เบีย การสอบสวนครั้งสำคัญเกี่ยวกับพรีเดเตอร์ไฟล์ของหน่วยงานความร่วมมือเพื่อการสอบสวนแห่งยุโรป โดยความร่วมมือกับแอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลเปิดเผยว่ามีการขายสเปซแวร์ “ที่ผลิตและอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสหภาพยุโรป” อย่างเสรีให้กับรัฐต่างๆ ทั่วโลก¹⁹ ภายหลังการเปิดโปงข้อมูลนี้ รัฐสภายุโรปรับรองข้อมติในเดือนพฤศจิกายน 2566 วิพากษ์วิจารณ์การขาดมาตรการเพื่อกำกับดูแลการปฏิบัติมิชอบของอุตสาหกรรมสเปซแวร์ ในขณะที่มีสัญญาณว่าผู้กำหนดนโยบายส่วนอื่นๆ ได้เริ่มต้นทำงานเรื่องนี้แล้ว รวมทั้งแถลงการณ์จากรัฐ 11 แห่งในเดือนมีนาคม 2566 ที่ยอมรับถึงภัยคุกคามของสเปซแวร์ที่มีต่อสิทธิมนุษยชน

การปฏิบัติมิชอบของบริษัทเทคโนโลยีขนาดใหญ่

อันตรายจากต้นแบบธุรกิจที่มีพื้นฐานมาจากการสอดแนมข้อมูลของบริษัทเทคโนโลยีขนาดใหญ่ถูกเปิดโปงอีกครั้งในปี 2566 ไม่เฉพาะที่เกิดขึ้นในระหว่างการขัดแย้งกันด้วยอาวุธ แต่ยังรวมถึงปรากฏการณ์ที่ต้นแบบธุรกิจเหล่านี้กระทบต่อสิทธิของเด็กและเยาวชน ระบบแนะนำคอนเทนต์และการเก็บข้อมูลที่รุกร้าความเป็นส่วนตัวของ TikTok ทำให้เกิดอันตรายต่อผู้ใช้งานที่เป็นเยาวชนในแพลตฟอร์มนี้ เนื่องจากการเน้นการเผยแพร่คอนเทนต์ที่ทำให้เกิดอาการซึมเศร้าและอยากฆ่าตัวตาย ซึ่งจะยิ่งทำให้ปัญหาและข้อท้าทายด้านสุขภาพจิตในปัจจุบันรุนแรงมากขึ้น²⁰ ทั้งยังมีการยุยงเพื่อต่อต้านผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศเพิ่มขึ้นอย่างน่าตกใจในเอ็กซ์ (หรือเดิมคือทวิตเตอร์)²¹ การเผยแพร่ข้อมูลเท็จและการเผยแพร่ข้อมูลเท็จอย่างจงใจมีแนวโน้มจะเพิ่มขึ้นนับเป็นภัยร้ายแรงอย่างยิ่งท่ามกลางการเลือกตั้งจำนวนมากที่จะเกิดขึ้นในปี 2567 กลุ่มการเมืองที่มุ่งปราบปรามในหลายส่วนของโลก ได้ใช้โซเชียลมีเดียเป็นอาวุธเพื่อโจมตีชนกลุ่มน้อย และสร้างความแตกแยกระหว่างชุมชนต่างๆ ทั้งนี้เพื่อสร้างโอกาสที่จะได้รับการเลือกตั้งของตนเอง การดำเนินงานเหล่านี้ได้รับการสนับสนุนและทำให้เกิดผลที่เลวร้ายมากขึ้นเนื่องจากอัลกอริทึมของโซเชียลมีเดียและแม่แบบธุรกิจของบริษัทเทคโนโลยีขนาดใหญ่ ซึ่งให้ความสำคัญกับ “เอนเกจเมนต์” และผลกำไรโดยไม่คำนึงถึงผลกระทบใดๆ ความเสี่ยงนี้ยิ่งรุนแรงขึ้นท่ามกลางการพัฒนาของ Generative AI

หน่วยงานกำกับดูแลบางส่วนและผู้เสียหายที่เรียกร้องการเยียวยา ได้ดำเนินงานเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดการปฏิบัติมิชอบมากขึ้น ในเดือนกรกฎาคม 2566 ศาลยุติธรรมแห่งสหภาพยุโรปมีคำวินิจฉัยที่สำคัญเพื่อต่อต้านต้นแบบธุรกิจที่มีพื้นฐานมาจากการสอดแนมข้อมูล โดยเฉพาะของบริษัทเมตาที่เป็นเจ้าของเฟซบุ๊กและอินสตาแกรม ไม่นานหลังจากนั้น ทางการนอร์เวย์สั่งให้บริษัทเมตายุติการเสนอฟีดโฆษณาส่วนบุคคล (personalized ads) ที่อ้างอิงจากประสบการณ์การใช้งานทางออนไลน์ และตำแหน่งที่ตั้งของผู้ใช้งาน

ในนอร์เวย์ ในสหภาพยุโรป องค์การภาคประชาสังคมเน้นที่การผลักดันให้เกิดการบังคับใช้อย่างเข้มแข็งตามกฎหมายการให้บริการดิจิทัล พ.ศ. 2565 ซึ่งนับเป็นกฎหมายกำกับดูแลที่ครอบคลุมฉบับแรกของโลก ซึ่งกำกับดูแลบริษัทเทคโนโลยีขนาดใหญ่ และสัญญาจะให้มีการเคารพต่อสิทธิมนุษยชน อย่างไรก็ตาม วัตถุประสงค์ของกฎหมายยังพลาดโอกาสที่จะแก้ปัญหาคอนเทนต์ของเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ นอกจากนี้ สหภาพยุโรปบรรลุความตกลงเกี่ยวกับกฎหมายปัญญาประดิษฐ์แห่งสหภาพยุโรปในปี 2566 แต่ร่างฉบับสุดท้ายยังไม่เข้มแข็งมากพอที่จะป้องกันอันตรายและอาจจะยิ่งเป็นการส่งเสริมการขยายและการสร้างความชอบธรรมให้กับการสอดแนมข้อมูลของตำรวจและหน่วยงานตรวจคนเข้าเมือง

รัฐบาลควรสั่งห้ามทันทีไม่ให้ใช้สเปซแวร์ที่รุกร้าความเป็นส่วนตัวอย่างมาก และเทคโนโลยีจดจำใบหน้า ควรดำเนินการทางนิติบัญญัติและการควบคุมดูแลอย่างเข้มแข็ง เพื่อแก้ปัญหาคอนเทนต์ความเสี่ยงและอันตรายที่เกิดขึ้นจากเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ รัฐบาลควรเข้าไปแทรกแซงเพื่อกำกับดูแลบริษัทเทคโนโลยีขนาดใหญ่ โดยเฉพาะการแก้ปัญหาคอนเทนต์อันตรายของต้นแบบธุรกิจที่มีพื้นฐานมาจากการสอดแนมข้อมูล

เชิงอรรถ

- ¹ “ปัญหาท้าทายที่เกิดขึ้นกับผู้หญิงนักปกป้องสิทธิมนุษยชนที่ทำงานในระหว่างความขัดแย้ง หลังความขัดแย้ง หรือในสภาพที่ได้รับผลกระทบจากวิกฤต”, 5 มิถุนายน
- ² “ระดับโลก: บริษัทโซเซียลมีเดียต้องเพิ่มมาตรการรับมือกับวิกฤตในกรณีอิสราเอล-ปาเลสไตน์ ในขณะที่มีการสร้างความเกลียดชังและการเซ็นเซอร์ทางออนไลน์มากขึ้น”, 27 ตุลาคม
- ³ “เอริโอเปีย: ความล้มเหลวของบริษัทเมตาส่งเสริมการปฏิบัติมิชอบต่อชุมชนชาวตีกราย ระหว่างที่เกิดความขัดแย้งในตอนเหนือของเอริโอเปีย”, 31 ตุลาคม
- ⁴ “อิสราเอล/เขตยึดครองปาเลสไตน์: สหรัฐฯ วิตโด้ข้อมติให้หยุดยิง สะท้อนถึงความเพิกเฉยอย่างเล็ดเยินต่อความทุกข์ยากของพลเรือน ท่ามกลางการเสียชีวิตที่เพิ่มสูงอย่างน่าตกใจ”, 8 ธันวาคม
- ⁵ “วันความยุติธรรมโลก: ใช้ประโยชน์จากธรรมเนียมกฎหมายโรม และสร้างความเข้มแข็งให้กับระบบยุติธรรมสากล”, 17 กรกฎาคม
- ⁶ ขบวนการที่ไม่อาจหยุดยั้งได้: เสียงเรียกร้องระดับโลกให้ยอมรับบทบาทและคุ้มครองผู้ที่ปกป้องสิทธิในการทำแท้ง, 24 พฤศจิกายน
- ⁷ “ลัทธิล่าอาณานิคม และเพศวิถีและอัตลักษณ์ทางเพศ: รายงานที่เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญอิสระว่าด้วยการคุ้มครองไม่ให้เกิดความรุนแรง และการเลือกปฏิบัติด้วยเหตุจากเพศวิถีและอัตลักษณ์ทางเพศ”, 15 มิถุนายน
- ⁸ “ระดับโลก: การออกเสียงเห็นชอบต่อความร่วมมือระหว่างประเทศด้านภาษีอากรช่วยส่งเสริมสิทธิมนุษยชน”, 22 พฤศจิกายน
- ⁹ “ระดับโลก: ความตกลง COP28 ที่จะเปลี่ยนผ่านจากเชื้อเพลิงฟอสซิลเป็นมิติใหม่ แต่ยังไม่สามารถคุ้มครองสิทธิมนุษยชนได้”, 31 ธันวาคม
- ¹⁰ “ระดับโลก: คำมั่นในเบื้องต้นจากที่ประชุม COP28 ที่จะสนับสนุนทุนต่อกองทุนชดเชยค่าความเสียหายและความสูญเสียยังไม่พอต่อความต้องการ”, 30 พฤศจิกายน
- ¹¹ “ระดับโลก: องค์การสหประชาชาติสนับสนุนประเทศหมู่เกาะในแปซิฟิก ในการยื่นคำร้องต่อศาลระหว่างประเทศเพื่อส่งเสริมความยุติธรรมด้านสภาพภูมิอากาศ”, 29 มีนาคม
- ¹² การต่อสู้กับคอร์รัปชันที่อยู่ในอันตราย: การปราบปรามนักปกป้องสิทธิมนุษยชนที่ต่อต้านคอร์รัปชันในแอฟริกาตะวันตกและกลาง 11 กรกฎาคม
- ¹³ ‘ลูกตาเราแตก’: การปฏิบัติมิชอบระดับโลกผ่านการใช้กระสุนจลนศาสตร์, 14 มีนาคม
- ¹⁴ การค้าการปราบปราม, 11 ตุลาคม
- ¹⁵ ราคาที่เพิ่มขึ้น, การประท้วงที่ขยายตัวขึ้น: กรณีของความคุ้มครองทางสังคมที่ทั่วถึง, 10 พฤษภาคม; ทำดีกว่าพูด: ธนาคารโลกต้องส่งเสริมความคุ้มครองทางสังคมที่ทั่วถึง, 10 ตุลาคม
- ¹⁶ “ระดับโลก: บริษัทต้องดำเนินการทันทีเพื่อประกันให้เกิดการพัฒนาปัญญาประดิษฐ์อย่างมีความรับผิดชอบ”, 14 มิถุนายน
- ¹⁷ ช่องว่างทางดิจิทัล: เทคโนโลยี, ความไม่เท่าเทียม และสิทธิมนุษยชน, 2 ตุลาคม
- ¹⁸ เเงาะมันของซิลิคอน: ธุรกิจเงินร่วมลงทุน, สิทธิมนุษยชน และการขาดการตรวจสอบอย่างเหมาะสม, 13 ธันวาคม
- ¹⁹ ฟรีเดเตอร์ไฟล์: ถูกเปิดโปงในเน็ต, 9 ตุลาคม
- ²⁰ จับรู้สึกตกเป็นเป้า: ตกเป็นเหยื่อเว็บสอดแนมข้อมูลของดีท็อก, 7 พฤศจิกายน; ถูกผลักให้อยู่ในความมืด: ฟีดพิเศษ ‘เฉพาะคุณ’ ของดีท็อกส่งเสริมการทำร้ายตัวเองและความคิดอยากฆ่าตัวตายอย่างไร, 7 พฤศจิกายน
- ²¹ “การใช้วาจาสร้างความเกลียดชังและละเมิดต่อชุมชนผู้มีความหลากหลายทางเพศเพิ่มขึ้นในทวีตเตอร์ เพิ่มขึ้นมากภายใต้การบริหารของอีลอน มัสก์”, 9 กุมภาพันธ์

ภาพรวมของภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก

สิทธิของผู้หญิงและผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศเพิ่มขึ้นเล็กน้อยในหลายประเทศ กฎหมายใหม่ที่เอาผิดทางอาญากับการทรมาณและการบังคับบุคคลให้สูญหายถูกนำมาใช้ในไทย และโทษประหารชีวิตสถานเดียวถูกยกเลิกใน**มาเลเซีย** แต่โดยรวมแล้ว แนวโน้มด้านสิทธิมนุษยชนในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิกยังคงมืดมน

การขัดแย้งกันด้วยอาวุธที่ความรุนแรงขึ้นใน**เมียนมา** ส่งผลให้มีพลเรือนเสียชีวิตและการพลัดถิ่นเพิ่มมากขึ้นใน**อัฟกานิสถาน** กลุ่มตาลีบันเพิ่มการปราบปราม โดยเฉพาะต่อผู้หญิงและเด็กหญิง การไม่ยอมรับความเห็นต่างที่เพิ่มขึ้นอย่างเห็นได้ชัดทั่วทั้งภูมิภาค จากการจำกัดสิทธิในเสรีภาพการแสดงออก การชุมนุม และการสมาคมที่เข้มงวดมีมากขึ้นในหลายประเทศและดินแดน ผู้วิพากษ์วิจารณ์นโยบายและการกระทำของรัฐบาล รวมถึงนักปกป้องสิทธิมนุษยชน นักกิจกรรมทางการเมือง และนักข่าว ถูกจับและควบคุมตัวโดยพลการ การชุมนุมต่อต้านความอยุติธรรมมักต้องเจอกับการใช้กำลังที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย และบางครั้งทำให้ถึงแก่ชีวิต

รูปแบบการเลือกปฏิบัติต่อชนกลุ่มน้อยทางชาติพันธุ์และศาสนาที่มีมายาวนาน และสิ่งที่เรียกว่าวาระต่ำ ผู้หญิงและเด็กหญิง บุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศ และชนพื้นเมืองยังคงมีอยู่ ผู้คนที่อยู่ในกลุ่มชายขอบเหล่านี้และกลุ่มชายขอบอื่นๆ ได้รับผลกระทบอย่างหนักในประเทศที่ประสบวิกฤติเศรษฐกิจ พวกเขายังเป็นกลุ่มแรกที่ได้รับผลกระทบร้ายแรงจากเหตุการณ์เกี่ยวกับสภาพอากาศที่เกิดจากสภาพภูมิอากาศที่เปลี่ยนแปลงไป แต่รัฐบาลทั่วทั้งภูมิภาคล้มเหลวในการดำเนินการอย่างมีประสิทธิภาพในการควบคุมการปล่อยคาร์บอนหรือวางมาตรการป้องกันและปรับตัวที่มีประสิทธิภาพ

สิทธิในเสรีภาพการแสดงออก

สิทธิในเสรีภาพการแสดงออกยังคงถูกคุกคาม เนื่องจากรัฐบาลหลายประเทศเพิ่มการปราบปรามสื่อ นักปกป้องสิทธิมนุษยชน พรรคฝ่ายค้าน ผู้วิพากษ์วิจารณ์รัฐบาล และอื่นๆ

หลายประเทศยังคงใช้หรือเพิ่มข้อจำกัดที่เข้มงวดมากอยู่แล้ว ใน**อัฟกานิสถาน** นักข่าวและคนทำงานด้านสื่ออื่นๆ เป็นหนึ่งในกลุ่มที่ถูกคุกคามและควบคุมตัวโดยพลการ และสำนักข่าวหลายแห่งปิดตัวลงหรือถูกบังคับให้ปิด ใน**เมียนมา** นักข่าวเป็นหนึ่งในกลุ่มที่ถูกตัดสินจำคุกเป็นเวลานานจากการพิจารณาคดีที่ไม่เป็นธรรม ใน**เกาหลีเหนือ** รัฐบาลควบคุมพื้นที่เคลื่อนไหวของภาคประชาสังคมอย่างไม่หยุดยั้งด้วยบทลงโทษ

ที่รุนแรงกับใครก็ตามที่วิพากษ์วิจารณ์รัฐบาลหรือเกี่ยวข้องกับอุดมการณ์ของ “ฝ่ายปฏิวัติ”

ในที่อื่นๆ ความพยายามของรัฐบาลในการปิดเสียงวิพากษ์วิจารณ์มีหลายรูปแบบ กฎหมายหรือข้อบังคับใหม่ที่จำกัดสิทธิในเสรีภาพในการแสดงออกมีผลบังคับใช้ใน**บังกลาเทศ จีน อินเดีย ปากีสถาน ปาปัวนิวกินี** และ**สิงคโปร์** รัฐบาลใหม่ใน**พิจัย** เลิกกฎหมายที่จำกัดเสรีภาพของสื่อ แต่ยังคงมีกฎหมายที่เข้มงวดอื่นๆ อยู่

ในประเทศ**กัมพูชา** ใบอนุญาตของสำนักข่าวอิสระแห่งหนึ่งจากที่เหลืออยู่ไม่ที่แห่งถูกเพิกถอน รัฐบาล**อินเดีย** ใช้หน่วยงานการเงินและหน่วยงานการสืบสวนส่วนกลางเป็นเครื่องมือในการตรวจค้นและระงับใบอนุญาตของสำนักข่าวและองค์กรสิทธิมนุษยชน

ใน**กฎหมาย** ข้าราชการถูกห้ามไม่ให้เปิดเผยข้อมูลที่เป็นประโยชน์ทางสาธารณะกับสื่อ ทำให้อันดับเสรีภาพสื่อทั่วโลกตกต่ำลง

เทคโนโลยีการเซ็นเซอร์และการสอดแนมข้อมูลถูกนำมาใช้มากขึ้นเพื่อปราบปรามผู้เห็นต่าง ใน**จีน** แนวปฏิบัติใหม่ได้กำหนดข้อจำกัดเพิ่มเติมสำหรับผู้ใช้โซเชียลมีเดีย ในขณะที่บริษัทโซเชียลมีเดียกำหนดให้ผู้ใช้บางรายต้องเปิดเผยตัวตน ทำให้เกิดความกังวลเกี่ยวกับสิทธิในความเป็นส่วนตัว ในฮ่องกง กฎหมายความมั่นคงแห่งชาติที่เข้มงวดและกฎหมายยุยงปลุกปั่นจากยูคอาณานิคมถูกนำมาใช้ในการเซ็นเซอร์หนังสือ เพลง โซเชียลมีเดีย และเนื้อหาออนไลน์และออฟไลน์อื่นๆ ใน**เวียดนาม** แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลพบว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือบุคคลที่ดำเนินการในนามของเจ้าหน้าที่ของรัฐ มีแนวโน้มอยู่เบื้องหลังปฏิบัติการที่มุ่งเป้าไปที่บัญชีโซเชียลมีเดียหลายสิบบัญชีที่ใช้สไปแวร์ Predator ในขณะที่รัฐบาลไทยล้มเหลวในการจัดการกับข้อกังวลเกี่ยวกับการใช้สไปแวร์ Pegasus กับนักปกป้องสิทธิมนุษยชน นักการเมือง และนักกิจกรรมภาคประชาสังคม

การคุกคามด้วยกระบวนการทางกฎหมายต่อผู้ที่เปิดเผยข้อมูลหรือแสดงความเห็นวิพากษ์วิจารณ์หรือรัฐบาลถือว่ามีความละเอียดอ่อนยังคงเกิดขึ้นทั่วไป นักข่าวและนักกิจกรรมใน**เวียดนาม** ถูกดำเนินคดีและจำคุกฐาน “**เผยแพร่โฆษณาชวนเชื่อต่อต้านรัฐ**” ใน**มัลดีฟส์** นักข่าวถูกจับกุมเนื่องจากรายงานข่าวการชุมนุมและเหตุการณ์อื่นๆ ใน**มาเลเซีย** รัฐบาลไม่เพียงแต่ล้มเหลวในการดำเนินการตามคำมั่นสัญญาที่จะยกเลิกกฎหมายที่จำกัดสิทธิในเสรีภาพการแสดงออกเท่านั้น แต่ยังใช้กฎหมายเหล่านี้ต่อไปในการสอบสวนผู้สร้างภาพยนตร์ บรรณาธิการหนังสือและอื่นๆ ในไทย ทางกรวยังคงใช้กฎหมายจำกัดการสื่อสารออนไลน์เพื่อดำเนินคดีกับผู้วิพากษ์วิจารณ์ ในขณะที่ผู้วิพากษ์วิจารณ์รัฐบาลใน**ฟิลิปปินส์** ยังคงเผชิญข้อกล่าวหาที่ปราศจากข้อเท็จจริง การเรียกร้องโดยสงบเพื่อเอกราชของชาวปาปัวยังคงเป็นความผิดที่มีโทษจำคุก ใน**อินโดนีเซีย** และ**ลาว** การข่มขู่ การควบคุมตัวโดยพลการ การสังหารที่

ไม่ชอบด้วยกฎหมาย และการบังคับบุคคลให้สูญหายในรูปแบบต่างๆ ต่อนักปกป้องสิทธิมนุษยชนที่มีมายาวนานยังคงเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง เช่นเดียวกันใน**ปากีสถาน** นักข่าว นักปกป้องสิทธิมนุษยชน และผู้วิพากษ์วิจารณ์รัฐบาลและกองทัพ เป็นหนึ่งในกลุ่มที่ถูกจับกุมโดยพลการและถูกบังคับให้สูญหาย

มีสัญญาณบ่งชี้ว่าการปราบปรามผู้เห็นต่างข้ามชาติกำลังฝังรากลึก ทางกรวย**จีน** และ**ฮ่องกง** ติดตามตัวนักกิจกรรม รวมถึงพลเมืองที่หลบหนีไปต่างประเทศ ออกหมายจับ เสนอเงินรางวัล และกดดันประเทศอื่นๆ ให้ส่งตัวกลับ นักปกป้องสิทธิมนุษยชน 2 คนที่เดินทางกลับจากลาวถูกควบคุมตัวที่จีน ทางกรวย**เวียดนาม** มีส่วนเกี่ยวข้องในการลักพาตัว YouTuber ชื่อดังไปจากไทย ในขณะที่นักปกป้องสิทธิมนุษยชนชาว**ลาว** ถูกยิงเสียชีวิตในไทย

รัฐบาลต้องยกเลิกกฎหมายและข้อบังคับทั้งหมดที่เอาผิดทางอาญาหรือจำกัดการแสดงออกโดยชอบด้วยกฎหมาย ยุติการสอบสวนหรือการดำเนินคดีที่ไม่ชอบธรรมทั้งหมดที่เกี่ยวข้องกับการใช้สิทธิในเสรีภาพการแสดงออกโดยชอบด้วยกฎหมาย และเคารพเสรีภาพของสื่อ

สิทธิในเสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบและการสมาคม

ยกเว้น**พิจ** ซึ่งมีสัญญาณของการยอมรับมากขึ้น รัฐบาลทั่วทั้งภูมิภาคพยายามที่จะจำกัดสิทธิในการชุมนุมโดยสงบมากขึ้น

ใน**ไทย** มีการตั้งข้อหาคดีอาญาต่อประชาชนเกือบ 2,000 คนภายในสิ้นปีนี้ ที่เกี่ยวข้องกับการเข้าร่วมชุมนุมเพื่อปฏิรูปการเมืองและสังคมที่เริ่มขึ้นในปี 2563 ใน**จีน** ผู้คนจำนวนมากถูกควบคุมตัวเนื่องจากมีส่วนร่วมในกิจกรรมเพื่อรำลึกถึงเหยื่อของเหตุเพลิงไหม้อพาร์ทเมนต์ในอุรุมชี ในปี 2565 และการชุมนุมประท้วงข้อบังคับในการควบคุมโรคโควิด-19 ที่อาจไม่เป็นที่ทราบแน่ชัด แต่มีรายงานการคุกคามผู้เข้าร่วมอย่างต่อเนื่อง และนักเรียนชาวอุยกูร์คนหนึ่งถูกตัดสิน

จำคุก 3 ปีจากการโพสต์วิดีโอการชุมนุมบนโซเชียลมีเดีย ใน**มาเลเซีย**และ**มองโกเลีย** ทางการยังคงใช้กฎหมายที่กดขี่เพื่อจำกัดสิทธิในการชุมนุมโดยสงบ ในขณะที่ในเกาหลีใต้ การเพิ่มความแข็งแกร่งต่อการชุมนุมที่ “ผิดกฎหมาย” สร้างเงื่อนไขให้บริษัทของรัฐชู้กรรโชกเรียกรอค่าเสียหายจากนักบรรณรักษ์เพื่อสิทธิของคนพิการ ใน**เมียนมา** ผู้คนหลายสิบคนถูกจับกุมในข้อหาประดับดอกไม้เนื่องในวันเกิดขององซาน ซูจี อดีตที่ปรึกษาแห่งรัฐที่ถูกคุมขังอยู่

การใช้กำลังอย่างไม่ชอบด้วยกฎหมายซึ่งนำไปสู่การบาดเจ็บและการเสียชีวิตเกิดขึ้นเหมือนเป็นเรื่องปกติใน**อัฟกานิสถาน** มีรายงานว่ากลุ่มตาลีบันใช้อาวุธปืนปืนฉีดน้ำแรงดันสูง และปืนฉีดไฟฟ้าเพื่อสลายการชุมนุม รวมทั้งการชุมนุมเพื่อสนับสนุนสิทธิสตรี และอื่นๆ ทางการกึ่งใน**ปากีสถาน**และ**ศรีลังกา**พยายามห้ามการชุมนุมและมักเลือกใช้กำลังเกินกว่าเหตุหรือใช้กำลังที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายอื่นๆ ต่อผู้ชุมนุม ส่งผลให้ทั้งสองประเทศมีผู้เสียชีวิตและบาดเจ็บจำนวนมาก ใน**บังกลาเทศ** ดำรวจใช้กระสุนยาง กระสุนจริง และแก๊สน้ำตาต่อการชุมนุมที่นำโดยฝ่ายค้าน ส่งผลให้มีผู้เสียชีวิตอย่างน้อย 1 ราย ผู้คนหลายพันคนถูกจับกุม กองกำลังความมั่นคงยังใช้กำลังที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายต่อผู้ประท้วงใน**อินโดนีเซีย** **มัลดีฟส์** และ**เนปาล**

การจำกัดสิทธิในเสรีภาพในการสมาคมยังเพิ่มขึ้นในหลายประเทศ ใน**กัมพูชา** พรรคฝ่ายค้านที่มีเพียงพรรคเดียวถูกตัดสิทธิจากการเลือกตั้ง และนักการเมืองผู้นำฝ่ายค้านถูกตัดสินจำคุก 27 ปี ใน**ฟิลิปปินส์** องค์กรสิทธิมนุษยชนและมนุษยธรรมเป็นหนึ่งในกลุ่มที่ถูกกล่าวหาว่าเชื่อมโยงกับกลุ่มคอมมิวนิสต์ที่ถูกสั่งห้ามหรือ “ป้ายแดง” ส่งผลให้สมาชิกขององค์กรเสี่ยงต่อการถูกตั้งข้อหาที่สร้างขึ้น การสังหารที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย และการละเมิดสิทธิมนุษยชนอื่นๆ ในเกาหลีใต้ สหภาพแรงงานเผชิญกับสภาพแวดล้อมที่ไม่เป็นมิตรมากขึ้น และนักกิจกรรมด้านแรงงานหลายสิบคนถูกสอบสวนทางอาญา

รัฐบาลต้องเคารพและอำนวยความสะดวกในการใช้สิทธิในเสรีภาพการชุมนุมโดยสงบและการสมาคม งานของนักปกป้องสิทธิมนุษยชนต้องได้รับการเคารพและปกป้อง ตลอดจนประกันให้มีสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยและเอื้ออำนวยต่อการทำงาน

การจับกุมและคุมขังโดยพลการ

นักปกป้องสิทธิมนุษยชน นักกิจกรรมทางการเมืองและสิ่งแวดล้อม และบุคคลอื่นๆ ถูกจับกุมและคุมขังโดยพลการเนื่องจากท้าทายนโยบายและการปฏิบัติของรัฐบาล หรือเพียงเพราะชาติพันธุ์ ศาสนา หรืออัตลักษณ์อื่นๆ

ในประเทศ**จีน** การควบคุมตัวโดยพลการและการพิจารณาคดีที่ไม่เป็นธรรมต่อชาวอุยกูร์และชนกลุ่มน้อยทางชาติพันธุ์ซึ่งส่วนใหญ่เป็นชาวมุสลิมอื่นๆ ในเขตปกครองตนเองซินเจียงอุยกูร์ยังคงเกิดขึ้น ใน**เมียนมา** ผู้คนมากกว่า 20,000 คนยังคงถูกควบคุมตัวเนื่องจากต่อต้านรัฐประหารในปี 2564 และการพิจารณาคดีที่ไม่เป็นธรรมอย่างร้ายแรงยังคงดำเนินต่อไป

ใน**ปากีสถาน** ทางการใช้กฎหมายรักษาความสงบเรียบร้อยสาธารณะและกฎหมายต่อต้านการก่อการร้ายที่มีด้อยค่ากำกับเพื่อควบคุมตัวผู้ที่เกี่ยวข้องกับประท้วงกว่า 4,000 คนโดยพลการ หลังจากการจับกุมอดีตนายกรัฐมนตรี อิมราน ข่าน เมื่อเดือนพฤษภาคม พลเรือนอีก 103 คน รวมทั้งผู้นำทางการเมืองและนักกิจกรรม ถูกดำเนินคดีในศาลทหาร แม้ว่าศาลใน**อินเดีย**จะอนุญาตให้ประกันตัวหรือยกเลิกคำสั่งคุมขังนักข่าวหลายคนที่ถูกควบคุมตัวโดยพลการในจัมมูและแคชเมียร์ นักปกป้องสิทธิมนุษยชนทั้งที่นั่นและที่อื่นๆ ในประเทศยังคงถูกควบคุมตัวโดยไม่มี การพิจารณาคดี ซึ่งบ่อยครั้งเป็นเวลาหลายปี

ใน**มองโกเลีย** หลักประกันในขั้นตอนปฏิบัติที่ไม่เพียงพอส่งผลให้มีการจับกุมโดยไม่มีหมายจับเป็นจำนวนมาก

รัฐบาลต้องยุติการจับกุมและการคุมขังโดยพลการ ต่อผู้วิพากษ์วิจารณ์รัฐบาลและบุคคลอื่นๆ และปล่อยทุกคนที่ถูกคุมขังเพียงเพราะการใช้สิทธิในเสรีภาพการแสดงออกโดยสงบ การชุมนุมประท้วงโดยสงบ การสมาคมหรือสิทธิมนุษยชนอื่นๆ

การลายนวลพันผิดและสิทธิใน ความยุติธรรม

การลายนวลพันผิดยังคงเกิดขึ้นอย่างกว้างขวาง และเหยื่อมักถูกปฏิเสธสิทธิในการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรม ความจริง และการเยียวยา

แม้ว่าการตัดสินใจของศาลอาญาระหว่างประเทศในการกลับมาดำเนินสอบสวนในฟิลิปปินส์ต่อจะมอบความหวังแก่ครอบครัวของเหยื่อการสังหารอย่างไม่ชอบด้วยกฎหมายจำนวนนับไม่ถ้วนในช่วง “สงครามปราบปรามยาเสพติด” ที่ดำเนินอยู่ แต่ความรับผิดชอบต่อการละเมิดสิทธิมนุษยชนร้ายแรงนั้นยังคงเป็นเรื่องที่แทบจะเป็นไปไม่ได้ ในไทย การลายนวลพันผิดในการสังหารอย่างไม่ชอบด้วยกฎหมายโดยกองกำลังความมั่นคงของรัฐยังคงเกิดขึ้น รัฐบาลศรีลังกาและเนปาลล้มเหลวอีกครั้งในการสร้างความก้าวหน้าที่สำคัญในการมอบความยุติธรรม ความจริง และการเยียวยาให้กับเหยื่ออาชญากรรมหลายหมื่นรายภายใต้กฎหมายระหว่างประเทศและการละเมิดสิทธิมนุษยชนร้ายแรงอื่นๆ ในระหว่างการขัดแย้งกันด้วยอาวุธในประเทศ

รัฐบาลประเทศต่างๆ ต้องจัดการกับการลายนวลพันผิด โดยทำการสอบสวนอย่างรอบด้าน เป็นอิสระ ไม่ลำเอียงในอาชญากรรมตามกฎหมายระหว่างประเทศ และการละเมิดสิทธิมนุษยชนที่ร้ายแรงอื่นๆ และโดยการนำผู้ต้องสงสัยมาเข้าสู่กระบวนการยุติธรรมในการพิจารณาคดีที่เป็นธรรม ควรมีการขยายความร่วมมืออย่างเต็มที่ให้ครอบคลุมการสอบสวนและกระบวนการยุติธรรมระหว่างประเทศ และการเยียวยาสำหรับการละเมิดสิทธิมนุษยชนในอดีต

การละเมิดกฎหมายมนุษยธรรมระหว่างประเทศ

การละเมิดกฎหมายมนุษยธรรมระหว่างประเทศยังคงเกิดขึ้นในเมียนมา การโจมตีทางอากาศและทางภาคพื้นดินโดยเลือกและไม่เลือกเป้าหมายของกองทัพและกองกำลังติดอาวุธได้กระจายไปทั่วประเทศ ส่งผลให้พลเรือนเสียชีวิตมากกว่า 1,000 คน นอกจากนี้ยังมีรายงานการโจมตีพลเรือนที่มีความเชื่อมโยงกับกองทัพเมียนมาโดยกลุ่มต่อต้านติดอาวุธอีกด้วย ในอัฟกานิสถาน บริษัทของการต่อต้านกลุ่มตาลีบันด้วยอาวุธในจังหวัดปัญจซีร์เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง มีหลักฐานใหม่ของการบังคับใช้การลงโทษแบบเหมารวมต่อพลเรือน และการวิสามัญฆาตกรรมนักรบที่ถูกจับจากแนวร่วมต่อต้านแห่งชาติ ในขณะที่การโจมตีโดยกลุ่มติดอาวุธต่างๆ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นกลุ่มไอเอสในจังหวัดโคราซาน ส่งผลให้มีผู้เสียชีวิตนับพันราย

ทุกๆ ฝ่ายในความขัดแย้งกันด้วยอาวุธต้องปฏิบัติตามกฎหมายมนุษยธรรมระหว่างประเทศ รวมถึงต้องยุติการโจมตีพลเรือนหรือโครงสร้างพื้นฐานของพลเรือนโดยตรงหรือโดยไม่เลือกเป้าหมาย

สิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม

หลายประเทศยังคงเผชิญวิกฤตเศรษฐกิจที่รุนแรง อัตราเงินเฟ้อที่พุ่งสูงขึ้นในลาวและปากีสถาน และค่าครองชีพที่สูงขึ้นส่งผลกระทบต่อกลุ่มที่มีความเสี่ยงจะถูกผลักให้อยู่ชายขอบมากที่สุด ในศรีลังกา ซึ่งประชากรกว่าหนึ่งในสี่มีความเสี่ยงที่จะตกไปอยู่ใต้เส้นความยากจน การเข้าถึงอาหาร การดูแลสุขภาพ และความต้องการขั้นพื้นฐานอื่นๆ กลายเป็นความท้าทายรายวัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งสำหรับคนที่หาเช้ากินค่ำและชาวมาเลย์กัมพูชา วิกฤตด้านมนุษยธรรมในอัฟกานิสถานรุนแรงมากขึ้น น่ากลัวว่าผู้คนที่ต้องพึ่งพาความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรมซึ่งมีจำนวนมากอยู่แล้วจะยิ่งเพิ่มขึ้นอีก แต่แผนรับมือด้านมนุษยธรรมยังได้รับเงินทุนที่ไม่เพียงพออย่างยิ่ง

ใน**ปาปัวนิวกินี** การจัดหาทรัพยากรในระบบสาธารณสุขที่ไม่เพียงพอมาอย่างยาวนาน ส่งผลให้ประชากรจำนวนมากไม่สามารถเข้าถึงการดูแลสุขภาพที่เพียงพอ ความไม่มั่นคงทางอาหารยังคงมีอยู่ใน**เกาหลีเหนือ** และการดูแลสุขภาพที่รวมถึงยาและวัคซีนที่จำเป็นก็มักจะถูกขาดแคลน

การบังคับขับไล่และการรื้อถอนบ้านทำให้ผู้คนหลายพันคนต้องไร้ที่อยู่อาศัยและสิ้นเนื้อประดาตัวหรือตกอยู่ในความเสี่ยง ใน**กัมพูชา** กระบวนการบังคับขับไล่ 10,000 ครอบครัวออกจากนครวัด แหล่งมรดกโลกของยูเนสโก ยังคงดำเนินต่อไป ใน**อินเดีย** ผู้คนเกือบ 300,000 คนกลายเป็นคนไร้บ้าน หลังการรื้อถอนชุมชนชั่วคราวในเดลีก่อนการประชุมสุดยอด G20 และการรื้อถอนบ้าน ธุรกิจ และสถานที่สักการะซึ่งส่วนใหญ่เป็นของชาวมุสลิม ยังคงดำเนินต่อไปโดยเป็นการลงโทษสำหรับความรุนแรงในชุมชน ใน**อินโดนีเซีย** การตอบโต้ด้วยการใช้กำลังเกินกว่าเหตุกับชุมชนที่ชุมนุมประท้วงต่อต้านแผนการขับไล่และโครงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ในขณะที่ในลาว การก่อสร้างเขื่อนอาจจะทำให้ชาวบ้านหลายพันคนต้องพลัดถิ่น โดยไม่มีการเตรียมการชดเชยอย่างเพียงพอ

สิทธิทางวัฒนธรรมและภาษา และสิทธิในการศึกษาของชนกลุ่มน้อยทางชาติพันธุ์ทั่วประเทศจีน ถูกทำลายโดยนโยบายของรัฐบาล ซึ่งรวมถึงนโยบายการหลอมรวมที่มุ่งเป้าไปที่เด็กชาวทิเบตและอุยกูร์

รัฐบาลควรประกันว่าสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมได้รับการคุ้มครอง และนโยบายต่างๆ จะไม่ทำให้เกิดการละเมิดสิทธิในอาหาร สุขภาพ และการดำรงชีวิต

ความรับผิดชอบของบรรษัท

ความรับผิดชอบของบรรษัทต่อการละเมิดสิทธิมนุษยชนมักเป็นเรื่องที่ยากที่จะศึกษา อย่างไรก็ตาม การศึกษาของแอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลเกี่ยวกับ**เมียนมา** มีส่วนทำให้เกิดการพัฒนาเชิงบวก โดยบริษัทหลายแห่งที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดหาเชื้อเพลิงอากาศยานให้

กองทัพเมียนมาใช้ในการโจมตีทางอากาศต่อพลเรือน ได้ยุติการมีส่วนร่วมเกี่ยวข้องดังกล่าวแล้ว นอกจากนี้ สหภาพยุโรป สหราชอาณาจักร สหรัฐอเมริกา และประเทศอื่นๆ ได้มีมาตรการคว่ำบาตรต่อบางบริษัทเหล่านี้อีกด้วย

รัฐบาลจะต้องออกกฎหมายที่กำหนดให้ผู้มีบทบาทในองค์กรต้องดำเนินการตรวจสอบด้านสิทธิมนุษยชน เพื่อประกันว่าการดำเนินงานของตนและของพันธมิตรจะไม่ก่อให้เกิดหรือมีส่วนในการละเมิดสิทธิมนุษยชน และความเสียหายใดๆ ที่เกิดจากการดำเนินงานจะได้รับการเยียวยา

สิทธิในเสรีภาพการนับถือศาสนาและ ความเชื่อ

เสรีภาพในการนับถือศาสนาหรือความเชื่อยังคงถูกคุกคาม โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเอเชียใต้ ใน**อินเดีย** มีการบันทึกเหตุการณ์ความรุนแรงและการข่มขู่ชาวมุสลิมหลายร้อยครั้ง ความรุนแรงต่อชนกลุ่มน้อยทางศาสนา ยังเกิดขึ้นอย่างกว้างขวางในปากีสถาน มีการทำลายสถานที่ฝังศพของอามาดิ และมีการใช้ข้อกล่าวหาดูหมิ่นศาสนาเพื่อมุ่งเป้าไปที่ชนกลุ่มน้อย รวมถึงการอ้างความชอบธรรมในการโจมตีโบสถ์มากกว่า 20 แห่งในวันเดียว ใน**อัฟกานิสถาน** ชนกลุ่มน้อยทางศาสนา เช่น ซิอะฮ์และฮาซาราซิอะห์ ซิกข์ ฮินดู คริสเตียน อะห์มาดียะ และอิสไมลิส เผชิญกับการถูกเลือกปฏิบัติอย่างรุนแรงภายใต้กลุ่มตาลีบัน ซึ่งยังกำหนดให้หลักการสอนศาสนาอย่างเป็นทางการต้องอ้างอิงมาจากนิกายสุหนี่ของศาสนาอิสลามเท่านั้นอีกด้วย

รัฐบาลต้องใช้มาตรการที่มีประสิทธิผล รวมถึงการปฏิรูปกฎหมายและนโยบายตามที่จำเป็น เพื่อปกป้องส่งเสริม และรับประกันเสรีภาพในการนับถือศาสนาหรือความเชื่อโดยปราศจากการเลือกปฏิบัติ

สิทธิของผู้หญิงและเด็กหญิง

การคุ้มครองทางกฎหมายต่อความรุนแรงทางเพศใน**ญี่ปุ่น**เข้มแข็งมากขึ้น โดยมีการขยายคำจำกัดความของการข่มขืนภายใต้กฎหมายอาญาให้ครอบคลุมถึงการมีเพศสัมพันธ์โดยไม่ได้รับความยินยอมด้วย ใน**พิจ**สำหรับสตรีที่แต่งงานแล้วมีอุปสรรคทางกฎหมายโดยการเข้าร่วมการเลือกตั้งถูกจำกัดออกไป

แต่ในความเป็นจริงของผู้หญิงและเด็กผู้หญิงจำนวนมากในภูมิภาคนี้ยังคงเป็นหนึ่งในกรณีที่ถูกเลือกปฏิบัติอย่างรุนแรงและเป็นระบบ

ยังคงมีรายงานเหตุการณ์การคุกคามและความรุนแรงจำนวนมาก รวมทั้งการข่มขืนและความรุนแรงทางเพศอื่นๆ โดยเฉพาะในเอเชียใต้ แต่การนำตัวผู้กระทำมารับผิดชอบมีน้อยมาก ใน**อินเดีย** มีความกังวลเป็นพิเศษเกี่ยวกับเหตุการณ์ความรุนแรงทางเพศจำนวนมากที่เกิดขึ้นกับผู้หญิงชาวดาลิต อาทิวาสี และถูกโดยผู้ที่อยู่ในวรรณะสูงกว่า

การเลือกปฏิบัติเกิดขึ้นในหลายรูปแบบ ใน**อัฟกานิสถาน** การจำกัดสิทธิของผู้หญิงและเด็กหญิงเข้มงวดมากขึ้นเรื่อยๆ และระดับของการละเมิดสิทธิมนุษยชนต่อผู้หญิงและเด็กหญิงขึ้นไปถึงระดับอาชญากรรมต่อมนุษยชาติสำหรับการประหารชีวิตด้วยเหตุแห่งเพศ ใน**เนปาล** ผู้หญิงยังคงถูกปฏิเสธสิทธิความเป็นพลเมืองที่เท่าเทียมกัน ใน**ภูฏาน พิจญี่ปุ่น** และที่อื่นๆ ผู้หญิงยังคงมีบทบาทน้อยมากในตำแหน่งราชการและในกำลังแรงงาน

รัฐบาลต้องเร่งความพยายามในการสนับสนุนและส่งเสริมสิทธิของผู้หญิงและเด็กหญิง ยุติการเลือกปฏิบัติทางเพศและการเลือกปฏิบัติแบบกับชอนต่อผู้หญิงและเด็กหญิง ตลอดจนป้องกันและดำเนินการตามกฎหมายต่อความรุนแรงด้วยเหตุแห่งเพศ

สิทธิของผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ

สิทธิของผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศมีทั้งความซับซ้อนและการถดถอย ทาง**การใต้หวัน**ยอมรับสิทธิ

ของคู่รักเพศเดียวกันข้ามชาติส่วนใหญ่ที่จะแต่งงานกัน และในวันที่ 21 ธันวาคม สมาชิกสภานิติบัญญัติของไทยได้เริ่มกระบวนการออกกฎหมายสำหรับการแต่งงานระหว่างคนเพศเดียวกัน คำตัดสินของศาลใน**ฮ่องกง เนปาล** และ**เกาหลีใต้** ได้ให้การยอมรับสิทธิของคู่รักเพศเดียวกันและ/หรือบุคคลข้ามเพศมากขึ้น อย่างไรก็ตาม ใน**เกาหลีใต้** ศาลรัฐธรรมนูญยังคงความผิดอาญาสำหรับความสัมพันธ์ด้วยความยินยอมระหว่างเพศเดียวกันในกองทัพเกาหลีไว้ นอกจากนี้รัฐบาลมักโต้ตอบด้วยการยืนยันสิทธิอุดหนุนคำตัดสินและดำเนินการอย่างจริงจัง

ความเสี่ยงในจุดยืนของบุคคลและกลุ่มผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศก็ปรากฏให้เห็นใน**จีน**เช่นกัน ซึ่งองค์กรผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศที่มีชื่อเสียงถูกบังคับให้ปิดตัวลงเมื่อเผชิญกับการรณรงค์ต่อต้านผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศอย่างต่อเนื่องของรัฐบาล ใน**ปากีสถาน** กลุ่มการเมืองและกลุ่มผู้นิยมอิสลามเป็นผู้นำการรณรงค์ปิดเบือนข้อมูลซึ่งทำให้การคุ้มครองทางกฎหมายที่มีอยู่สำหรับคนข้ามเพศ (Khawaja Sara) ตกอยู่ในความเสี่ยง และส่งผลให้เกิดความรุนแรงและการคุกคามต่อบุคคลข้ามเพศและคนที่มีความหลากหลายทางเพศเพิ่มมากขึ้น ใน**อินเดีย** ศาลสูงสุดปฏิเสธที่จะให้การรับรองทางกฎหมายสำหรับการแต่งงานระหว่างคนเพศเดียวกัน ใน**มาเลเซีย** มีการสั่งห้ามหนังสือและสื่ออื่นๆ ที่ถูกพิจารณาว่าส่งเสริมแนวทางการใช้ชีวิตของผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ และใน**มองโกเลีย** มีการสั่งห้ามเดินขบวนที่สนับสนุนผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ

รัฐบาลควรยกเลิกกฎหมายและนโยบายที่เลือกปฏิบัติต่อผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ รวมถึงยกเลิกความผิดสำหรับความสัมพันธ์ด้วยความยินยอมระหว่างเพศเดียวกัน และควรรับรองการแต่งงานระหว่างคนเพศเดียวกัน ส่งเสริมและปกป้องสิทธิของผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศและช่วยให้พวกเขาใช้ชีวิตอยู่อย่างปลอดภัยและมีศักดิ์ศรี

สิทธิของชนเผ่าพื้นเมืองและการเลือกปฏิบัติเนื่องจากชาติพันธุ์และวรรณะ

การเลือกปฏิบัติต่อชนเผ่าพื้นเมืองและชนพื้นเมืองของชาติพันธุ์และวรรณะยังคงเกิดขึ้นอย่างกว้างขวางในหลายประเทศ เช่น **กัมพูชา อินโดนีเซีย และมาเลเซีย** สิทธิของชนพื้นเมืองถูกเพิกเฉยในขณะที่การแสวงหาผลประโยชน์ทางการค้าในที่ดิน คุกคามชีวิตและความเป็นอยู่ของพวกเขา แม้จะมีการปรึกษาหารือกับชุมชนที่ได้รับผลกระทบเกิดขึ้น แต่มักจะเป็นเพียงผิวเผิน และนักกิจกรรมของชนพื้นเมืองก็มีความเสี่ยงที่จะถูกละเมิดสิทธิมนุษยชน ใน**ฟิลิปปินส์** นักกิจกรรมด้านการคุ้มครองสิ่งแวดล้อมของชนพื้นเมือง 2 คน ถูกบังคับให้หายสาบสูญ และผู้นำด้านสิทธิของชนเผ่าพื้นเมืองถูกประกาศให้เป็นผู้ก่อการร้าย

โอกาสครั้งประวัติศาสตร์ในการพัฒนาสิทธิของชนชาติดั้งเดิม (First Nations People) ใน**ออสเตรเลีย** ได้สูญสลายไปพร้อมกับการปฏิเสธการมีส่วนร่วมระดับชาติเกี่ยวกับข้อเสนอเพื่อรับฟัง “เสียง” ของชนพื้นเมืองที่จะช่วยให้พวกเขามีตัวแทนโดยตรงในรัฐสภาได้ ใน**นิวซีแลนด์** ชาวเมารียังคงเผชิญกับการเลือกปฏิบัติและถูกผลักให้อยู่ชายขอบ รวมถึงการถูกดำเนินคดีในระบบยุติธรรมทางอาญาในสัดส่วนที่สูงอย่างต่อเนื่อง ในอินเดีย การเลือกปฏิบัติตามชนชั้นวรรณะยังคงไม่ลดน้อยลง

รัฐบาลต้องประกันการเข้าถึงความยุติธรรมที่มีประสิทธิภาพแก่ผู้ตกเป็นเหยื่อของการเลือกปฏิบัติเนื่องจากชาติพันธุ์และวรรณะ ยุติการลอยนวลพ้นผิดในการละเมิดสิทธิมนุษยชนต่อชาวตาลีบัน ชนเผ่าพื้นเมือง และกลุ่มเปราะบางอื่นๆ และให้ความสำคัญกับนโยบายและโครงการต่างๆ เพื่อจัดการเลือกปฏิบัติเชิงโครงสร้าง รวมถึงในระบบยุติธรรมทางอาญา

การทรมานและการปฏิบัติที่โหดร้ายอื่นๆ

ความผิดทางอาญาสำหรับการทรมานและการบังคับบุคคลให้สูญหายในประเทศไทยได้เน้นย้ำถึงพลังของการร่วมกันรณรงค์ของเหยื่อและนักปกป้อง

สิทธิมนุษยชน แต่ยังมีอีกหลายอย่างและหลายพื้นที่ที่ต้องทำ เพื่อป้องกันการทรมานและการปฏิบัติที่โหดร้ายในรูปแบบอื่นๆ

มีรายงานการทรมานและการปฏิบัติที่โหดร้ายต่อผู้ถูกควบคุมตัวหลายครั้งทั่วทั้งภูมิภาค และการเสียชีวิตระหว่างถูกควบคุมตัวเกิดขึ้นบ่อยเหมือนเป็นเรื่องปกติ มีผู้เสียชีวิตระหว่างถูกควบคุมตัวในช่วงปีที่ผ่านมาอย่างน้อย 94 คนใน**บังกลาเทศ** และอีกอย่างน้อย 13 คนใน**มาเลเซีย** ทาง**การเนปาล** ล้มเหลวในการนำตัวผู้กระทำที่เชื่อได้ว่าเข้าข่ายเกี่ยวกับการทรมานและการปฏิบัติที่โหดร้ายอื่นๆมารับผิด ใน**อัฟกานิสถาน** มีรายงานว่ามีการทรมานผู้ถูกควบคุมตัวเกิดขึ้นอย่างกว้างขวาง และใช้การลงโทษทางร่างกายต่อหน้าสาธารณะซึ่งเทียบเท่ากับการทรมานหรือการปฏิบัติที่โหดร้ายอื่นๆ กองทัพ**อินโดนีเซีย** ต้องรับผิดชอบต่อการควบคุมตัวโดยพลการ การทรมาน และการเสียชีวิตของพลเรือนชนพื้นเมืองปาปัว ซึ่งมีเด็กรวมอยู่ด้วย

รัฐบาลต้องสั่งห้ามและเอาผิดทางอาญากับการทรมานและการปฏิบัติที่โหดร้ายอื่นๆ และใช้มาตรการที่มีประสิทธิภาพเพื่อปกป้องและป้องกันการละเมิดต่อกลุ่มชายขอบและกลุ่มเปราะบาง ในกรณีที่เกิดขึ้น รัฐจะต้องสอบสวนข้อกล่าวหา นำตัวผู้กระทำมารับผิด และให้การเยียวยาแก่เหยื่ออย่างทันทีทันใด

สิทธิในสภาพแวดล้อมที่ดีต่อสุขภาพ

น้ำท่วมที่สร้างความเสียหาย อุณหภูมิที่เพิ่มสูงขึ้น และพายุไต้ฝุ่นที่รุนแรงชี้ให้เห็นถึงความเปราะบางของภูมิภาคต่อเหตุการณ์ที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ แต่มาตรการเพื่อลดการปล่อยคาร์บอนและการเตรียมความพร้อมและการปรับตัวส่วนใหญ่ยังคงไม่เพียงพอ คนที่ยากจนที่สุดและอยู่ชายขอบที่สุดต้องทนทุกข์กับผลที่ร้ายแรงจากความล้มเหลวเหล่านี้เช่นเคย

ยอดผู้เสียชีวิตที่สูงของชาวโรฮิงญาจากพายุไซโคลนที่ถล่มเมียนมาเมื่อเดือนพฤษภาคมส่วนใหญ่เกิดจาก

สภาพที่เลวร้ายซึ่งพวกเขาอาศัยอยู่นับตั้งแต่ถูกบังคับพลัดถิ่นในปี 2555 ใน**อินเดีย** มีบันทึกข้อมูลผู้เสียชีวิตเกือบ 200 คนจากน้ำท่วมในภูมิภาคหิมาลัย และคลื่นความร้อนในรัฐอุตตรประเทศและรัฐพิหาร **ปากีสถาน**ยังคงเผชิญกับคลื่นความร้อนที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศซึ่งส่งผลกระทบต่อสุขภาพอย่างรุนแรง โดยเฉพาะผู้ที่ยากจนและแรงงานนอกระบบ

ความพยายามในการบรรเทาผลกระทบ ที่เริ่มต้นจากเป้าหมายการปล่อยคาร์บอนที่กำหนดโดยรัฐต่างๆ ซึ่งรวมถึงรัฐที่ปล่อยคาร์บอนมากที่สุด ยังคงไม่เพียงพอที่จะรักษาการเพิ่มขึ้นของอุณหภูมิเฉลี่ยทั่วโลกให้ต่ำกว่า 1.5°C เหนือระดับก่อนยุคอุตสาหกรรม นโยบายและการดำเนินการมักไม่สอดคล้องกับเป้าหมายที่รัฐต่างๆ ได้ให้คำสัญญาไว้ ตัวอย่างเช่น **ไต้หวัน**ออกกฎหมายที่กำหนดให้รัฐบาลลดการปล่อยคาร์บอน แต่ไม่มีกำหนดเวลาในการเลิกใช้เชื้อเพลิงฟอสซิล และการสำรวจหาน้ำมันยังคงดำเนินต่อไป

มีสัญญาณเพียงเล็กน้อยที่จะลดการพึ่งพาด่านหินในระบบพลังงานของภูมิภาค ในทางตรงกันข้าม โรงไฟฟ้าถ่านหินและโครงการเหมืองถ่านหินแห่งใหม่ยังคงได้รับการอนุมัติจากรัฐบาลใน**ออสเตรเลีย** **จีน** **อินโดนีเซีย** และ**เกาหลีใต้** ซึ่งมักเผชิญกับการต่อต้านที่รุนแรงในประเทศ **ญี่ปุ่น**เป็นประเทศอุตสาหกรรมเพียงประเทศเดียวในโลกที่ไม่ให้สัญญาว่าจะเลิกใช้ถ่านหินในการผลิตไฟฟ้า

รัฐต่างๆ ยังเพิกเฉยต่อผลกระทบของอุตสาหกรรมสกัดทรัพยากรธรรมชาติที่มีต่อสิ่งแวดล้อมและต่อชนพื้นเมืองและชุมชนอื่นๆ ที่ได้รับผลกระทบ ตัวอย่างเช่น ใน**มองโกเลีย** ยังคงมีการดำเนินการไม่เพียงพอที่จะจัดการกับผลกระทบต่อสุขภาพและการดำรงชีวิตของชุมชนผู้เลี้ยงสัตว์ จากการทำเหมืองในภูมิภาคโกบี ใน**ปาปัวนิวกินี** รัฐบาลได้ออกใบอนุญาตให้เปิดเหมืองทองคำอีกครั้ง ซึ่งก่อนหน้านี้เกี่ยวข้องกับละเมิดสิทธิมนุษยชนร้ายแรงและความเสียหายต่อสิ่งแวดล้อม แม้ว่าบริษัทที่เกี่ยวข้องจะไม่ได้จัดการเรื่องเหล่านี้เพียงพอก็ตาม

ประเทศอุตสาหกรรมและประเทศที่มีการปล่อยคาร์บอนสูงอื่นๆ ในภูมิภาคจะต้องเป็นผู้นำในการลดผลกระทบจากสภาพภูมิอากาศ รวมถึงการหยุดการขยายตัวและการอุดหนุนของการผลิตเชื้อเพลิงฟอสซิล และประกันว่านโยบายสภาพภูมิอากาศของประเทศเหล่านั้นสอดคล้องกับการรักษาภาวะโลกร้อนให้อยู่ภายใน 1.5°C รัฐบาลจะต้องเพิ่มการลงทุนในการเตรียมความพร้อมและการปรับตัวต่อภัยพิบัติ และให้ความสำคัญในการคุ้มครองกลุ่มคนชายขอบและกลุ่มอื่นๆ ที่ได้รับผลกระทบอย่างมากจากวิกฤตสภาพภูมิอากาศ

สิทธิของผู้ลี้ภัย ผู้ขอลี้ภัย และผู้อพยพ และการค้ามนุษย์

การควบคุมตัวผู้ลี้ภัยและผู้ขอลี้ภัยอย่างไม่มีกำหนดนั้นถูกตัดสินว่าขัดรัฐธรรมนูญโดยศาลในออสเตรเลีย และเกาหลีใต้ แต่การคุ้มครองผู้ลี้ภัย ผู้ขอลี้ภัย และผู้อพยพยังคงไม่เพียงพอทั่วทั้งภูมิภาค และสิทธิมนุษยชนของพวกเขาถูกละเลยอย่างกว้างขวาง

ผู้ลี้ภัยและผู้อพยพจำนวนมากถูกควบคุมตัวโดยพลการและไม่มีกำหนด รวมถึงในศูนย์กักกันคนเข้าเมืองที่มีสภาพเลวร้าย หรือถูกปฏิเสธที่อยู่อาศัยและบริการขั้นพื้นฐานที่เพียงพอ และขาดเสรีภาพในการเคลื่อนย้าย

ทางการ**มาเลเซีย**ล้มเหลวในการสอบสวนการเสียชีวิตของผู้คน 150 ราย ซึ่งมีผู้หญิงและเด็กรวมอยู่ด้วย ในศูนย์กักกันคนเข้าเมืองในปี 2565 ขณะเดียวกันก็ยังมีข้อกังวลเกี่ยวกับสภาพความเป็นอยู่ในศูนย์กักกันด้วย ใน**บังกลาเทศ** เพลิงไหม้ในค่ายแห่งหนึ่งและพายุไซโคลนทำให้ผู้ลี้ภัยชาวโรฮิงญาหลายพันคนต้องไร้ที่อยู่อาศัยอีกครั้ง ใน**ไทย** มีการจัดตั้งกลไกใหม่ในการคัดกรองผู้ลี้ภัยและผู้ขอลี้ภัย แต่การกักกันอย่างไม่มีการกำหนดยังคงอยู่ และสภาพที่ย่ำแย่ทำให้ชายชาวอุยกูร์สองคนเสียชีวิต ใน**ญี่ปุ่น** กฎหมายคนเข้าเมืองฉบับใหม่อนุญาตให้มีการกักกันผู้ลี้ภัยและผู้ขอลี้ภัยโดยไม่มีกำหนดต่อไป ในขณะที่การแก้ไขกฎหมายคนเข้าเมืองของ**ไต้หวัน**ไม่ได้รวมการคุ้มครองจากการถูกส่งกลับ

มีความกังวลอย่างมากเกี่ยวกับชะตากรรมของชาว **เกาหลีเหนือ**หลายร้อยคนที่ถูกรัฐบาลจีนส่งตัวกลับประเทศ แม้ว่าจะมีคำเตือนว่าพวกเขาอาจได้รับการลงโทษอย่างรุนแรงก็ตาม หลังจากรัฐบาล**ปาकिสถาน**ประกาศเมื่อเดือนตุลาคมว่าผู้ลี้ภัยชาวอัฟกานิสถานที่ไม่ได้ลงทะเบียนจะต้องเดินทางออกนอกประเทศภายในหนึ่งเดือน ผู้คนกว่า 490,000 คนถูกบังคับให้ส่งตัวกลับอัฟกานิสถาน ซึ่งหลายคนหลบหนีมาเพราะกลัวว่าจะถูกประหารชีวิตโดยกลุ่มตาลีบัน และ**มาเลเซีย**ได้ละเมิด หลักการไม่ส่งผู้ลี้ภัยกลับไปยังดินแดนหรือถิ่นที่ชีวิตและเสรีภาพของพวกเขาจะถูกคุกคามด้วยการบังคับส่งตัวผู้ลี้ภัยกลับไปยัง**เมียนมา** ซึ่งพวกเขาต้องเผชิญกับการละเมิดสิทธิมนุษยชนอย่างร้ายแรง

การตอบสนองของรัฐบาลต่อการค้ามนุษย์ใน**กัมพูชา ลาว เมียนมา** และ**ไทย**ยังคงไม่เพียงพอ โดยมีการจัดหาคนงานต่างประเทศด้วยวิธีหลอกลวงและถูกบังคับ ซึ่งมักอยู่ภายใต้ภัยคุกคามจากความรุนแรงเพื่อทำงานฉ้อโกงเงินทางออนไลน์และการพนันที่ผิดกฎหมาย

รัฐบาลต้องยุติการควบคุมตัวผู้ขอลี้ภัยตามสถานะการเข้าเมืองและอนุญาตให้พวกเขาแสวงหาความคุ้มครองระหว่างประเทศ ต้องไม่มีใครถูกบังคับส่งกลับไปยังประเทศที่อาจเผชิญกับการประหารชีวิตหรือการละเมิดสิทธิมนุษยชนอื่นๆ ในทุกกรณี ต้องเพิ่มความเข้มแข็งในการป้องกันการค้ามนุษย์ และผู้รอดชีวิตต้องได้รับการสนับสนุนด้านกฎหมายและด้านอื่นๆ รวมถึงการอำนวยความสะดวกในการส่งตัวกลับประเทศในกรณีที่เหมาะสม

โทษประหารชีวิต

มีแนวโน้มเชิงบวกคือ รัฐบาล**มาเลเซีย**ยกเลิกโทษประหารชีวิตสถานเดียวสำหรับความผิดทั้งหมด และยกเลิกโทษประหารชีวิตทั้งหมดสำหรับ 7 ความผิด อย่างไรก็ตาม โทษประหารชีวิตยังคงถูกใช้อย่างแพร่หลายทั่วทั้งภูมิภาค ซึ่งบ่อยครั้งเป็นการละเมิด

กฎหมายและมาตรฐานระหว่างประเทศ ใน**จีน**และ**เวียดนาม** มีการรายงานการประหารชีวิต แต่จำนวนการใช้โทษประหารชีวิตยังคงเป็นความลับของรัฐ ใน**อัฟกานิสถาน** มีรายงานว่ามีการพิพากษาประหารชีวิตที่รวมถึงวิธีการต่างๆ เช่น การปาหิน ซึ่งหน่วยงานของสหประชาชาติพบว่าเป็นการปฏิบัติหรือการลงโทษที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรม หรือที่ย่ำยีศักดิ์ศรี ใน**สิงคโปร์** มีผู้หญิงหนึ่งคนอยู่ในกลุ่มผู้ถูกประหารชีวิตจากความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ในขณะที่นักกิจกรรมและทนายความที่ต่อต้านโทษประหารชีวิตยังคงถูกคุกคาม

รัฐบาลที่ยังคงใช้โทษประหารชีวิตจะต้องดำเนินการอย่างเร่งด่วนเพื่อยกเลิกโทษประหารชีวิต

สิทธิเด็ก

การเอาผิดทางอาญากับเด็กยังคงเป็นประเด็นที่น่ากังวลในหลายประเทศ ใน**ออสเตรเลีย**และ**นิวซีแลนด์** เด็กที่อายุต่ำกว่า 10 ปียังคงถูกควบคุมตัวในสถานคุมขังเยาวชนในประเทศทั้งคู่และพบว่าเป็นอันตรายต่อเด็กอีกด้วย ใน**ไทย** มีเด็กเกือบ 300 คน ถูกตั้งข้อหาอาญาจากการเข้าร่วมการชุมนุมประท้วงที่ส่วนใหญ่เป็นการชุมนุมประท้วงโดยสงบในช่วงหลายปีที่ผ่านมา โดยรวมถึงเด็กชายหนึ่งคนที่ถูกตัดสินให้รอลงอาญาหนึ่งปีจากการเข้าร่วมกิจกรรมจำลองการเดินทางแพ้น้ำโซวในปี 2563 ตอนที่เขาอายุ 16 ปี โดยถูกตั้งข้อกล่าวหาว่าเสียดสีสถาบันกษัตริย์ ใน**เกาหลีเหนือ** มีรายงานเกี่ยวกับการใช้แรงงานบังคับอย่างกว้างขวาง รวมถึงการใช้แรงงานเด็กยังคงเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง

รัฐบาลจะต้องไม่จับกุมหรือคุมขังเด็กที่ใช้สิทธิของตน รวมถึงเสรีภาพในการชุมนุมประท้วงและการแสดงออก โดยสงบ รัฐบาลควรเพิ่มอายุขั้นต่ำสำหรับความรับผิดชอบทางอาญาเป็น 14 ปีขึ้นไป และต้องประกันว่าเด็กที่กระทำผิดกฎหมายจะได้รับการปฏิบัติตามหลักการความยุติธรรมของเด็ก รวมถึงการจำกัดการใช้การคุมขังอย่างเคร่งครัด

เมียนมา

สาธารณรัฐสหภาพเมียนมา

วิกฤตสิทธิมนุษยชนในเมียนมาเลวร้ายลง ขณะที่หน่วยงานของกองทัพยังคงปราบปรามการต่อต้านโดยสงบ และเร่งปฏิบัติการโจมตีการต่อต้านที่ใช้อาวุธที่ขยายตัวมากขึ้น การพิจารณาคดีที่ไม่เป็นธรรมต่อนักกิจกรรมฝ่ายประชาธิปไตย และผู้ที่เป็ฝ่ายตรงข้ามกับหน่วยงานของกองทัพยังเกิดขึ้นต่อไป และศาลได้สั่งจำคุกจำเลยกว่า 1,600 คน รวมทั้งสั่งให้ไปใช้แรงงานหนักหรือสั่งประหารชีวิต ประชากรกว่าครึ่งล้านต้องพลัดถิ่นในประเทศเนื่องจากความขัดแย้งกันด้วยอาวุธ ชาวโรฮิงญาหลายหมื่นคนที่ถูกบังคับให้ย้ายถิ่นเมื่อกว่าหนึ่งทศวรรษที่ผ่านมา ยังคงต้องอาศัยในค่ายพักพิงที่มีสภาพเลวร้ายในรัฐยะไข่ หน่วยงานของกองทัพขัดขวางไม่ให้พวกเขาสามารถเข้าถึงความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรม ระหว่างที่เกิดพายุไซโคลนที่สร้างความเสียหายอย่างหนักในเดือนพฤษภาคม หลายประเทศประกาศมาตรการคว่ำบาตรต่อบริษัทและบุคคลที่รับผิดชอบ ในการจัดส่งเชื้อเพลิงอากาศยานต่อกองทัพเมียนมา ซึ่งนำไปใช้เพื่อการโจมตีทางอากาศต่อพลเรือนและบ้านเรือน สถานที่สำคัญทางศาสนา และโครงสร้างพื้นฐานอื่นๆ ของพลเรือน และยังพบว่าสิทธิที่จะมีเสรีภาพในการแสดงออก การสมาคม และการชุมนุมโดยสงบ ยังคงถูกจำกัดอย่างรุนแรง ในขณะที่ผู้สื่อข่าวเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่มคนที่ถูกคุมขังจากการทำงานอันชอบธรรมของตน

ข้อมูลพื้นฐาน

ระบอบปกครองของทหารยังดำรงอยู่ต่อไป หลังการโค่นล้มรัฐบาลที่มาจากการเลือกตั้งอย่างเป็นทางการเป็นประชาธิปไตย เมื่อวันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2564 มียนต์ ่วยยังคงดำรงตำแหน่งเป็นประธานาธิบดีจากการแต่งตั้งของกองทัพ ขณะที่มินอ่อง หล่าย ผู้เป็นนายพลและผู้นำการก่อรัฐประหาร ยังคงเป็นผู้นำบริหารแห่งรัฐ หน่วยงานของกองทัพยังคงโจมตีอย่างต่อเนื่องเพื่อขจัดฝ่ายตรงข้ามทุกกลุ่ม ขณะที่การดำเนินงานของนานาชาติไม่ประสบผลสำเร็จที่จะหยุดยั้งความรุนแรง และขัดขวางการละเมิดสิทธิมนุษยชนร้ายแรงต่อพลเรือน

สหภาพรัฐขยายระยะเวลาประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินออกไปสองครั้ง ครั้งละหกเดือน และไม่ทำตามสัญญาที่จะจัดให้มีการเลือกตั้งแบบหลายพรรคในปี 2566 รัฐบาลเอกภาพแห่งชาติที่จัดตั้งขึ้นเมื่อปี 2564 โดยสมาชิกรัฐสภาของรัฐบาล พรรคสันนิบาตแห่งชาติ

เพื่อประชาธิปไตยที่ถูกขับไล่ออกไป และกลุ่มติดอาวุธในชื่อ “กองทัพปกป้องประชาชน” ยังคงต่อต้านการปกครองของทหาร เกิดการสู้รบอย่างเข้มข้นในภาคกลางของเมียนมา และในเดือนตุลาคม พันมิตรของกลุ่มติดอาวุธที่ไม่ใช่รัฐสามกลุ่มหรือที่เรียกว่า “กองกำลังสามพี่น้อง” ได้เปิดฉากโจมตีครั้งใหญ่ในปฏิบัติการ 1027 โดยบุกเข้ายึดฐานทัพ ด้านตรวจและด้านบริเวณพรมแดนด้านตะวันออกเฉียงเหนือของเมียนมา พวกเขาบุกโจมตีจุดที่เหยื่อของการค้ามนุษย์ถูกบังคับให้ทำงานหลอกลวงทางออนไลน์

การโจมตีและการสังหารที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย

ตั้งแต่การก่อรัฐประหาร ประชาชนกว่า 4,000 คน ซึ่งส่วนใหญ่เป็นพลเรือนได้ตกเป็นเหยื่อการสังหารของกองทัพ ที่พยายามกระชับอำนาจของตนเอง

รวมทั้งเหยื่อน้อย 1,345 คน ในปี 2566 การสังหารที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายเกิดขึ้น โดยเฉพาะในพื้นที่กองทัพโจมตีทางอากาศและทางบก ซึ่งย่อมถือเป็นการลงโทษแบบเหมารวมที่กระทำต่อพลเรือนและมักเกิดขึ้นภายหลังการจับกุมผู้คัดค้านการทำให้รัฐประหาร ทั้งที่ใช้อาวุธและที่ปฏิบัติการโดยสงบ ทั้งยังมีรายงานข่าวผู้เสียชีวิตระหว่างการควบคุมตัวกว่า 30 คน ซึ่งเป็นผลมาจากการทรมานหรือการปฏิบัติที่โหดร้ายอื่นๆ กองทัพได้เพิ่มการโจมตีทางอากาศซึ่งมักมีลักษณะเป็นการโจมตีโดยไม่เลือกเป้าหมายหรือมีเป้าหมายเป็นพลเรือนและทรัพย์สินของพลเรือน

การโจมตีทางอากาศในบริเวณเดิมซึ่งมักเกิดขึ้นบริเวณพรมแดน เริ่มเพิ่มจำนวนมากขึ้นในพื้นที่ชั้นในของเมียนมาในภาคสะกาย ซึ่งตั้งอยู่ตอนกลางและตะวันตกเฉียงเหนือของเมียนมา ซึ่งเป็นเป้าหมายการโจมตีมากขึ้น โดยสร้างผลเสียหายอย่างร้ายแรง ในวันที่ 11 เมษายน เครื่องบินรบของกองทัพทิ้งระเบิดใส่ประชาชนที่มาร่วมพิธีเปิดสำนักงานใหม่ของหน่วยงานในท้องถิ่นที่บ้านปาซิจิในเมืองกันบูลู ส่งผลให้พลเรือนเสียชีวิตอย่างน้อย 100 คน รวมทั้งเด็ก 35 คน และยังมีอีก 18 คนที่มีส่วนเชื่อมโยงกับกลุ่มติดอาวุธฝ่ายต่อต้าน การโจมตีทางอากาศนี้สร้างความเสียหายร้ายแรงที่สุดครั้งหนึ่งหลังการทำรัฐประหาร กองทัพยอมรับว่าอยู่เบื้องหลังการโจมตี แต่อ้างว่าอัตราการเสียชีวิตที่สูงเป็นผลมาจากระเบิดที่ถูกเก็บไว้ในบริเวณที่ประชาชนมารวมตัวกัน ในวันที่ 27 มิถุนายน ได้เกิดการโจมตีทางอากาศใกล้กับวัดที่หมู่บ้านนีอ่อง โคนในเมืองพาลา ภาคสะกาย ทำให้พระภิกษุรูปหนึ่งมรณภาพ และพลเรือนอีกอย่างน้อยเก้าคนเสียชีวิต ตามข้อมูลของรายงานสื่อ การโจมตีทางอากาศที่ส่งผลให้พลเรือนเสียชีวิต ยังเกิดขึ้นในภาคพะโค รัฐชิน คะฉิ่น กะยา กะเหรี่ยง มอญ และยะไข่

ในวันที่ 9 ตุลาคม หลังการโจมตีทางอากาศของกองทัพ มีการยิงปืนครกจากกองกำลังภาคพื้นดินเข้าใส่ค่ายผู้พลัดถิ่นฐานในประเทศที่หมู่บ้านมุง ล่ายเจ็ต รัฐคะฉิ่น ส่งผลให้พลเรือนเสียชีวิตอย่างน้อย 28 คน รวมทั้งเด็ก และมีผู้ได้รับบาดเจ็บอย่างน้อย 57 คน จากการสอบสวนของแอมเนสตี้ อินเตอร์

เนชั่นแนล พบว่าเป็นผลมาจากการโจมตีด้วยระเบิดที่ไม่มีระบบนำวิถี อาวุธที่ขาดความแม่นยำเช่นนี้ทำให้ไม่สามารถจำกัดผลกระทบที่จะเกิดขึ้นได้ และไม่สอดคล้องตามหลักกฎหมายมนุษยธรรมระหว่างประเทศ¹

ปฏิบัติการที่เข้มข้นภาคพื้นดินยังเกิดขึ้นที่ภาคสะกายและพื้นที่อื่นๆ ทำให้มีรายงานการสังหารนอกกระบวนการยุติธรรม และการใช้ความรุนแรงทางเพศอย่างกว้างขวาง มีการระบุว่าหน่วยทหาร Ogre Column เป็นผู้รับผิดชอบต่อการโจมตีที่การุณเช่นนี้ รวมทั้งการตัดศีรษะ หั่นแยกชิ้นและทำลายศพของเหยื่อ ในวันที่ 11 มีนาคม มีรายงานว่ากองทัพสังหารพลเรือนอย่างน้อย 22 คน ที่วัดในหมู่บ้านน่านเน็งทางตอนใต้ของรัฐฉาน

การควบคุมตัวโดยพลการ และการพิจารณาคดีที่ไม่เป็นธรรม

จนถึงสิ้นปี 2566 จำนวนผู้ที่ถูกทางการจับกุมนับตั้งแต่การทำรัฐประหารได้เพิ่มจนสูงกว่า 25,000 คน ตามข้อมูลของสมาคมช่วยเหลือนักโทษการเมือง (Assistance Association for Political Prisoners) จนถึงเดือนธันวาคม มีผู้ถูกควบคุมตัวอยู่อีกเกือบ 20,000 คน รวมทั้งแกนนำและนักการเมืองฝ่ายตรงข้ามกับรัฐบาล นักปกป้องสิทธิมนุษยชน ผู้สื่อข่าว นักศึกษา ทนายความ และเจ้าหน้าที่สาธารณสุข

การพิจารณาคดีที่ไม่เป็นธรรมอย่างสิ้นเชิงยังคงเกิดขึ้นต่อไป ส่งผลให้มีผู้ถูกตัดสินจำคุก ถูกสั่งให้ใช้แรงงานหนัก และถูกประหารชีวิตมากกว่า 1,600 คน การพิจารณาคดีเกิดขึ้นในอาคารของเรือนจำที่ถูกดัดแปลงให้เป็นศาล และเป็น การพิจารณาคดีโดยตุลาการทหาร ส่วนจำเลยมักมีสิทธิที่จำกัดหรือแทบไม่สามารถเข้าถึงทนายความได้ ในเดือนพฤษภาคม **วายโมเน็ง** นักเคลื่อนไหวทางการเมืองและนักเขียน ถูกศาลตัดสินว่ามีความผิดฐานขบถล้มล้างการปกครอง และถูกสั่งจำคุก 20 ปี ก่อนหน้านี้เขาเคยถูกจับในปี 2564 จากการเป็นแกนนำการชุมนุมอย่างสงบ และในขณะนั้นถูกจำคุกอยู่ในเรือนจำ 34 ปี

ในข้อหาที่เกี่ยวข้องกัน ในเดือนสิงหาคม มีรายงานว่า **เบียว ฮาร์** ศิลปินฮิปฮอปที่มีชื่อเสียง ถูกศาลตัดสินจำคุก 20 ปีหลังถูกจับเมื่อเดือนพฤษภาคม เนื่องจากออกมาวิจารณ์ผู้นำทหารเนื่องจากปัญหาไฟดับที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง

ในเดือนกันยายน หน่วยงานของกองทัพได้จับกุม **จอ เอ** พ่อของ **โจ โท โท** นักเคลื่อนไหวทางการเมืองที่มีชื่อเสียง และเป็นเป้าหมายการตามล่าของหน่วยงานของกองทัพ การควบคุมตัวญาติของฝ่ายตรงข้ามทางการเมือง กลายเป็นยุทธวิธีเพื่อการตอบโต้ที่มักถูกนำมาใช้

หน่วยงานของกองทัพประกาศให้อภัยโทษหลายครั้ง ในระหว่างปีนี้ ส่งผลให้มีการปล่อยตัวนักโทษกว่า 20,000 คน ส่วนใหญ่เป็นนักโทษคดีอาญา แม้ว่า มีนักโทษ 2,153 คน ที่ได้รับการปล่อยตัวเมื่อเดือนพฤษภาคม และถูกตัดสินจำคุกตามความผิดในมาตรา 505(a) ตามประมวลกฎหมายอาญา ซึ่งเอาผิดกับผู้แสดงความเห็นต่อต้านกองทัพ และได้ถูกใช้อย่างกว้างขวางเพื่อปราบปรามการต่อต้านอย่างสงบภายหลังการรัฐประหาร มีอยู่ครั้งหนึ่งที่กองทัพประกาศว่า เป็นการอภัยโทษให้พวกเขาด้วยเหตุผลด้าน **“มนุษยธรรม”** ในโอกาสวันสำคัญทางพุทธศาสนา แต่จะจำคุกบุคคลที่ “กระทำความผิดซ้ำ”²

จากการให้อภัยโทษในเดือนสิงหาคม ส่งผลให้มีการลดโทษจำคุกของประธานาธิบดีวิน มยินต์ที่ถูกโค่นล้มจากอำนาจลงเป็นเวลาสี่ปี และลดโทษขององซาน ซูจี อดีตมุขมนตรีของรัฐเป็นเวลาหกปี อย่างไรก็ตาม พวกเขา ยังคงต้องใช้โทษจำคุกอีกคนละ 8 และ 27 ปี ตามลำดับ เนื่องจากก่อนหน้านี้ศาลตัดสินว่ามีความผิดในข้อหาการมีแรงจูงใจทางการเมือง

เนื่องจากผู้สังเกตการณ์อิสระไม่สามารถเข้าถึงสถานที่ควบคุมตัวได้ ทำให้เราแทบไม่ได้รับทราบข้อมูลเกี่ยวกับสุขภาพของผู้ถูกควบคุมตัวเลย แม้ว่าในเดือนตุลาคม กองทัพได้ประกาศว่าจะเริ่มอนุญาตให้ครอบครัวเข้าเยี่ยมนักโทษได้ หลังจากมีการสั่งห้ามในช่วงที่เกิดการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19

มีรายงานว่าผู้ต้องขังที่ถูกตัดสินประหารชีวิตและจำคุกตลอดชีวิต ถูกปฏิเสธไม่ให้พบกับสมาชิกในครอบครัว สภาพการควบคุมตัวที่ขาดมนุษยธรรมยังคงเกิดขึ้นต่อไป เช่นเดียวกับรายงานการทรมานและการปฏิบัติที่โหดร้ายอื่นๆ ต่อผู้ถูกควบคุมตัว อีกทั้งมีการรายงานในระหว่างที่มีการส่งตัวข้ามเรือนจำ นักโทษการเมือง ถูกสังหาร หรือหายตัวไป

การค้ำมนุษย์

สำนักงานข้าหลวงใหญ่เพื่อสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ (OHCHR) คาดการณ์ว่า มีผู้ถูกควบคุมตัวประมาณ 120,000 คน ในอาคารที่ตั้งอยู่ในพื้นที่ที่มักอยู่ใต้การควบคุมของกองกำลังที่สนับสนุนกองทัพ ตามแนวพรมแดนติดกับไทยและจีน และพวกเขาถูกบังคับให้ทำงานหลอกลวงออนไลน์และการพนันที่ผิดกฎหมายโดยกลุ่มอาชญากรรมให้ทำงานตมตุน ในเดือนพฤศจิกายน กองกำลังสามพี่น้องซึ่งมีความสัมพันธ์กับจีนระบุว่า สามารถปล่อยตัวเหยื่อเหล่านี้จากอาคารที่ตั้งอยู่บริเวณพรมแดนติดกับจีน ระหว่างการโจมตีเมืองเล่ากาย ซึ่งเป็นศูนย์กลางการหลอกลวงออนไลน์ที่มีชื่อเสียงในรัฐฉาน หลายคนที่ถูกบังคับให้ทำงานหลอกลวงเหล่านี้ ถูกล่อลวงให้มาเขียนมาและเดินทางมาจากประเทศเพื่อนบ้าน รวมทั้งจีนและเวียดนาม โดยสัญญาว่าจะให้งานทำ แต่กลับถูกบังคับ รวมทั้งถูกข่มขู่ด้วยความรุนแรง ให้เข้าร่วมในงานหลอกลวงออนไลน์

สิทธิของผู้พลัดถิ่นภายในประเทศ

ตามข้อมูลของ OCHA มีผู้พลัดถิ่นภายในประเทศกว่า 2.6 ล้านคน รวมถึงอย่างน้อย 500,000 คน ที่ต้องพลัดถิ่น เนื่องจากการสู้รบที่รุนแรงขึ้นนับแต่เริ่มปฏิบัติการ 1027 ช่วงปลายเดือนตุลาคม ผู้พลัดถิ่นจำนวนมากยังคงต้องใช้ชีวิตในสภาพที่ยากลำบากขาดแคลนข้าวของเครื่องใช้และบริการที่จำเป็น และเสี่ยงที่จะตกเป็นเหยื่อการโจมตีทางอากาศและปฏิบัติการทางทหารอื่นๆ อยู่ตลอดเวลา

ชาวโรฮิงญาและชาวมุสลิมอื่นๆ ประมาณ 148,000 คน ยังคงเป็นผู้พลัดถิ่น และยังคงตกเป็นเหยื่อของระบบ การกีดกันและเลือกปฏิบัติที่สนับสนุนโดยรัฐมาอย่าง ยาวนาน และเกิดขึ้นในเชิงโครงสร้างรุนแรงจนถึงขั้น เป็นอาชญากรรมต่อมนุษยชาติในลักษณะที่เป็นการ แบ่งแยกอันเนื่องมาจากเชื้อชาติ พวกเขาส่วนใหญ่ ยังคงถูกควบคุมตัวให้อยู่ในค่ายกักกันที่มีสภาพ เลวร้ายในรัฐยะไข่ ซึ่งพวกเขา มาตั้งแต่ปี 2555

สภาพชีวิตที่เลวร้ายของชาวโรฮิงญา ถือเป็นปัจจัย สำคัญที่มีผลต่อจำนวนผู้เสียชีวิต เนื่องจากพายุ ไชโคลนโมคา ซึ่งเกิดขึ้นที่ภาคตะวันตกของเมียนมา ในเดือนพฤษภาคม มีรายงานว่า ชาวโรฮิงญาอย่างน้อย 100 คนที่อาศัยอยู่ในค่ายกักกันที่เมืองชิตต่วยในรัฐ ยะไข่ ต้องเสียชีวิตลง นอกจากผลกระทบที่รุนแรง ต่อค่ายกักกันแล้ว ยังมีการทำลายบ้านเรือนและ โครงสร้างพื้นฐานในเมืองรักเทดองและชิตต่วย รวมทั้ง ในรัฐชินและภาคสะกายและมะก่วย ซึ่งส่งผลกระทบ อย่างรุนแรงโดยเฉพาะกับผู้พลัดถิ่นในประเทศและ ชุมชนที่มีความเปราะบางอื่นๆ

ภายหลังการเกิดพายุไชโคลนโมคา หน่วยงานของ กองทัพได้ปิดกั้น และขัดขวางไม่ให้ส่งความช่วยเหลือ ด้านมนุษยธรรมไปยังชุมชนที่ได้รับผลกระทบใน บางกรณี ทั้งยังมีรายงานว่า หน่วยงานของกองทัพ ได้ชะลอการอนุญาตให้หน่วยงานด้านมนุษยธรรม ระหว่างประเทศ ที่จะขยายการดำเนินงานเพื่อให้ความ ช่วยเหลือด้านมนุษยธรรมในภูมิภาค³

ความรับผิดชอบของบริษัท

ภายหลังการมีหลักฐานเชื่อมโยงบริษัทจากต่าง ประเทศและในประเทศ เกี่ยวกับการจัดส่งเชื้อเพลิง อากาศยานให้กับกองทัพเมียนมา สหราชอาณาจักร สหรัฐอเมริกา แคนาดา สหภาพยุโรป และสวีต- เซอร์แลนด์ ได้ใช้มาตรการคว่ำบาตรที่มีความรุนแรง แตกต่างกันไปต่อบริษัทและบุคคลในเมียนมาและสิงคโปร์ ซึ่งเกี่ยวข้องกับการจัดซื้อและการจัดจำหน่ายเชื้อเพลิง อากาศยานให้กับเมียนมา ในเดือนสิงหาคม สหรัฐฯ ได้ขยายขอบเขตการคว่ำบาตรโดยระบุว่าบุคคลใด

ที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมนี้มีความเสี่ยง ในความ พยายามที่ชัดเจนเพื่อหลีกเลี่ยงการคว่ำบาตร ได้มี การปรับเปลี่ยนห่วงโซ่อุปทานจากการขนส่งเชื้อเพลิง อากาศยานไปส่งให้กับเมียนมาโดยตรง มาเป็นการ ส่งในทางอ้อม โดยเป็นการจัดส่งผ่านประเทศเวียดนาม และสิงคโปร์⁴

บริษัทเสื้อผ้า H&M จากสวีเดนประกาศว่า จะยกเลิก การประกอบกิจการในเมียนมา ภายหลังจากตีพิมพ์ รายงานของศูนย์ข้อมูลเอ็นจีโอด้านธุรกิจและ สิทธิมนุษยชนในเดือนสิงหาคม ซึ่งพบว่ามีการปฏิบัติ มิชอบร้ายแรงเกิดขึ้น รวมทั้งการกดค่าแรงหรือไม่ยอม จ่ายค่าแรง ความรุนแรงด้วยเหตุแห่งเพศสภาพ และ การปราบปรามการดำเนินงานของสหภาพแรงงานใน ภาคตัดเย็บของเมียนมา โดยก่อนหน้านี้มีการประกาศ ที่คล้ายคลึงกันในเดือนกรกฎาคมโดยบริษัทจากสเปน ซึ่งเป็นเจ้าของแบรนด์ซารา

สิทธิในเสรีภาพการแสดงออก การสมาคม และการชุมนุมโดยสงบ

การปราบปรามของกองทัพทำให้ประชาชนแทบ ไม่สามารถชุมนุมโดยสงบได้เลย มีรายงานว่าประชาชน เกือบ 100 คนถูกจับกุมเนื่องจากสวมใส่ ขาย หรือ ซีดอกไม้ในวันที่ 19 มิถุนายน ซึ่งเป็นวันเกิดของ อองซานซูจี

การสอดแนมข้อมูลเกิดขึ้นอย่างกว้างขวาง ประชาชน ยังคงถูกจับกุมอย่างต่อเนื่องจากการโพสต์ทาง ออนไลน์ ทำให้เกิดบรรยากาศของการเซ็นเซอร์ตัวเอง

กองทัพยังคงใช้กฎหมายด้านการสมาคมที่ไม่ชอบ ด้วยกฎหมาย เพื่อดำเนินคดีกับผู้ที่ถูกมองว่าเป็นฝ่าย ต่อต้าน ในเดือนเมษายน ศาลที่พิจารณาคดีในเรือนจำ มิถิตจันในรัฐคะฉิ่น ตัดสินจำคุก **คาลาม แซมสัน** ผู้นำ ศาสนาและนักปกป้องสิทธิมนุษยชนที่มีชื่อเสียง เป็น เวลาหกปี ในข้อหาทำการสมาคมโดยไม่ชอบด้วย กฎหมาย ข้อหาก่อการร้าย และยุยงให้เกิดการต่อต้าน

เสรีภาพสื่อยังคงถูกจำกัดอย่างรุนแรง ผู้สื่อข่าวและ
ผู้ทำงานสื่ออย่างน้อยหกคนถูกจับ หรือถูกศาลตัดสิน
จำคุกในปีนี้ รวมถึง **จาย ซอ ไทเก** นักเล่าเรื่องด้วย
การถ่ายภาพ ซึ่งถูกกล่าวหาว่าเผยแพร่ข้อมูลที่
อาจทำให้เกิดความตื่นตระหนกหรือความไม่เข้าใจ
ของสาธารณะต่อหน่วยงานของกองทัพ ศาลทหาร
ในเรือนจำอินเส่ง กรุงย่างกุ้ง ตัดสินว่าเขามีความผิด
ในข้อหาข่มขู่ปลุกปั่นในเดือนกันยายน และสั่งจำคุกเขา
20 ปี พร้อมกับให้ใช้แรงงานหนัก ก่อนหน้านั้น
จาย ซอ ไทเก ทำงานให้สำนักข่าวออนไลน์เมียนมา
นาว ซึ่งต่อมาถูกเพิกถอนใบอนุญาตโดยกองทัพหลัง
การทำรัฐประหาร ในเดือนพฤษภาคม ศาลกรุงย่างกุ้ง
พิพากษาจำคุก **ยู ตานาร์ เคต โบ โน กุณ** นักเล่า
เรื่องด้วยการถ่ายภาพ เป็นเวลา 10 ปีและให้ใช้แรงงาน
หนักในข้อหาก่อการร้าย ในขณะที่นั้นเธออยู่ระหว่าง
ใช้โทษจำคุกสามปีในข้อหาข่มขู่ให้เกิดการขบถ และ
การเผยแพร่ข่าวปลอม

ตามข้อมูลของ Reporters Without Borders จนถึง
เดือนธันวาคม มีผู้สื่อข่าวและผู้ทำงานด้านสื่อกว่า
60 คน ถูกควบคุมตัว ในวันที่ 10 มิถุนายน ทางทหาร
ได้เพิกถอนใบอนุญาตสำนักข่าวอิรวดี โทมส์ที่เป็น
สำนักข่าวอิสระ ในข้อหาเผยแพร่ข้อมูลที่สร้างความ
ปั่นป่วนวุ่นวายและก่อความไม่สงบต่อสาธารณะ
ในวันที่ 29 ตุลาคมมีรายงานว่า หน่วยงานของกองทัพ
ได้บุกเข้าไปในสำนักงานของ Development Media
Group ที่เมืองซิตต่วย และได้จับกุมผู้สื่อข่าวและ สปภ.

โทษประหารชีวิต

ยังคงมีการใช้โทษประหารชีวิตต่อไป รวมทั้งการใช้กับ
นักโทษการเมือง แต่ไม่มีข้อมูลว่าได้มีการประหารชีวิต
ขึ้น มีรายงานการเปลี่ยนโทษของนักโทษ 38 คนจาก
โทษประหารชีวิตเป็นโทษจำคุกตลอดชีวิต ภายหลัง
การอภัยโทษในเดือนพฤษภาคม

การปฏิบัติโดยมิชอบของกลุ่มติดอาวุธ

ตามข้อมูลของ OHCHR กลุ่มต่อต้านติดอาวุธมักจะ
ปฏิบัติการโจมตีพลเรือนและโครงสร้างพื้นฐานของ
พลเรือน มีรายงานว่าเป้าหมายการสังหารของพวกเขา
จะเป็นเจ้าหน้าที่ระดับท้องถิ่น ข้าราชการ และบุคคล
อื่นๆ ที่ถูกมองว่าเป็นส่วนหนึ่งหรือร่วมมือกับกองทัพ
ในบางกรณี มีการโจมตีโดยการวางระเบิดและการ
ขว้างระเบิดมือเข้าใส่สถานที่ราชการ รวมทั้งการโจมตี
สำนักงานภาชีอากรที่กรุงย่างกุ้งในเดือนมิถุนายน
ส่งผลให้พนักงานสี่คนและบุคคลอื่นๆ อีกสองคน
ได้รับบาดเจ็บ OHCHR รายงานว่า รัฐบาลเอกภาพ
แห่งชาติได้ตอบสนองต่อข้อเรียกร้องให้ใช้มาตรการ
เพื่อประกันว่า การโจมตีต่อต้านกองทัพของกลุ่ม
ติดอาวุธที่เกี่ยวข้อง จะเป็นไปอย่างสอดคล้องกับ
กฎหมายระหว่างประเทศ

เชิงอรรถ

- 1 “เมียนมา: พลเรือน 28 คนเสียชีวิตจากการโจมตีทางอากาศของกองทัพ – การสอบสวนและคำให้การของพยาน
ครั้งใหม่”, 13 ตุลาคม
- 2 “เมียนมา: ภายหลังการอภัยโทษ ‘ที่ควรเกิดขึ้นก่อนหน้าแล้ว’ ได้มีการปล่อยตัวผู้ที่ถูกควบคุมตัวอย่างไม่เป็นธรรม”,
3 พฤษภาคม
- 3 “เมียนมา: หน่วยงานของกองทัพทำให้ความทุกข์ยากเพิ่มขึ้นภายหลังพายุไซโคลนโมคา”, 14 มิถุนายน
- 4 “เมียนมา: เปิดโปงการจัดส่งเชื้อเพลิงอากาศยานครั้งใหม่ แม้จะเป็นการสนับสนุนอาชญากรรมสงครามของกองทัพ”,
1 มีนาคม

เวียดนาม

สารานุกรมรัฐสังคมนิยมเวียดนาม

การปราบปรามผู้เห็นต่างจากรัฐยังเกิดขึ้นต่อไป โดยผู้สื่อข่าวและนักปกป้องสิทธิมนุษยชนเป็นส่วนหนึ่งของบุคคลที่ถูกคุมขัง ซึ่งเป็นการละเมิดสิทธิในเสรีภาพการแสดงออกของพวกเขา การกักขังถูกกล่าวหาว่า มีส่วนร่วมในการลักพาตัวผู้ลี้ภัยชาวเวียดนาม ขณะที่อาศัยอยู่ในประเทศไทย มีรายงานการประหารชีวิต แต่ข้อมูลการใช้โทษประหารชีวิตยังคงถูกเก็บเป็นความลับ การสอดแนมข้อมูลของรัฐบาลยังคงเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง และงานวิจัยใหม่ชี้ให้เห็นการใช้เทคโนโลยีสไปยาแวร์ โดยมีเป้าหมายเป็นผู้วิจารณ์ หรือบุคคลอื่นที่ทำงานในประเด็นที่ถือว่าอ่อนไหวต่อผลประโยชน์ของรัฐบาลเวียดนาม

ข้อมูลพื้นฐาน

เวียดนามเข้าดำรงตำแหน่งเป็นสมาชิกคณะมนตรีสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติในเดือนมกราคม นับแต่ประกาศลงรับสมัครในเดือนกุมภาพันธ์ 2564 ผู้สื่อข่าว แถมนำองค์กรไม่แสวงหาผลกำไร นักปกป้องสิทธิมนุษยชน และบุคคลอื่นอีกหลายสิบคน ได้ตกเป็นเหยื่อของการจับกุมและควบคุมตัวโดยพลการ **หวอ วัน เตือง** ได้เข้าดำรงตำแหน่งประธานาธิบดีแทน **เหงียน ซวน ฟุก** เมื่อเดือนมีนาคม แต่การเปลี่ยนผ่านดังกล่าวไม่ได้ช่วยให้สถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชนดีขึ้น

สิทธิในเสรีภาพการแสดงออก

การจับกุมและฟ้องคดีต่อผู้สื่อข่าวและนักกิจกรรมด้านการเมือง สิ่งแวดล้อมและอื่นๆ ที่แสดงความคิดเห็นของตน ยังคงเกิดขึ้นต่อไป ในวันที่ 12 เมษายน ศาลประชาชนที่กรุงฮานอยซึ่งเป็นเมืองหลวง ได้พิพากษาจำคุกหกปีต่อ **เหงียน ลัน ตั่ง** นักกิจกรรมและผู้สื่อข่าวอิสระที่มีชื่อเสียง หลังการพิจารณาคดีแบบลับ เขาถูกจับกุมเมื่อวันที่ 5 กรกฎาคมในข้อหา “จัดทำ จัดเก็บ เผยแพร่ และกระจายข้อมูล เอกสาร และวัตถุใดๆ ที่เป็นการต่อต้านรัฐ” ตามมาตรา 117 ของประมวลกฎหมายอาญา พ.ศ. 2558 เหงียน ลัน ตั่ง

ถูกควบคุมตัวโดยไม่สามารถติดต่อกับโลกภายนอกได้เป็นเวลาห้าเจ็ดเดือน ที่เรือนจำหมายเลข 1 ของกรุงฮานอย และเพิ่งได้รับอนุญาตให้พบทนายความเป็นครั้งแรกเมื่อวันที่ 16 กุมภาพันธ์¹

ในเดือนมีนาคม ศาลตัดสินว่า **เตี๋ย วัน ดุง** นักปกป้องสิทธิมนุษยชนมีความผิดฐานเผยแพร่ “โฆษณาชวนเชื่อเพื่อต่อต้านรัฐบาล” และสั่งจำคุกเขาเป็นเวลาหกปีตามมาตรา 88 ของประมวลกฎหมายอาญา ฉบับปี 2542 ซึ่งยังคงมีผลบังคับใช้ตอนที่เขาถูกตั้งข้อหา เขาถูกจับกุมเมื่อวันที่ 21 พฤษภาคม 2565 หลังถูกกล่าวหาว่าให้สัมภาษณ์กับสื่อต่างประเทศและครอบครอง “สิ่งพิมพ์ที่ผิดกฎหมาย” สองฉบับ ในระหว่างการพิจารณาคดี เตี๋ย วัน ดุงกล่าวหาว่า ตำรวจซ้อมเขา แต่ไม่มีรายงานว่ามีคำสั่งให้สอบสวนตามข้อกล่าวหา²

ในวันที่ 6 เมษายน ภรรยาของ **บุย เทียน ลัม** นักกิจกรรม ได้รับแจ้งจากทางการว่า การสอบสวนคดีของเขาเสร็จสิ้นแล้ว และเขาจะเข้ารับการพิจารณาคดีตามมาตรา 117 ของประมวลกฎหมายอาญา พ.ศ. 2558 ในข้อหา “เผยแพร่การโฆษณาชวนเชื่อเพื่อต่อต้านรัฐบาล” เนื่องจากเขาได้โพสต์วิดีโอหลายสิบคลิปบนเฟซบุ๊กและยูทูป บุย เทียน ลัม มีชื่อเสียงจาก

การทำวิดีโอล้อเลียนในประเด็นสิทธิมนุษยชนและสังคม เขาถูกตำรวจที่เมืองดามังเรียกไปสอบสวนเป็นครั้งแรกเมื่อเดือนพฤศจิกายน 2564 หลังจากทำวิดีโอล้อเลียนรัฐมนตรีกระทรวงความมั่นคงสาธารณะระหว่างไปรับประทานอาหารในร้านหรรษาแพงที่กรุงลอนดอน ซึ่งกลายเป็นกระแสไวรัลในเฟซบุ๊ก เขาถูกควบคุมตัวเมื่อเดือนกันยายน 2565 และศาลตัดสินว่ามีความผิด อาจได้รับโทษจำคุกถึง 12 ปี³

ในวันที่ 5 กรกฎาคม ตำรวจเวียดนามประกาศว่าได้ฝากขัง **เตือง วัน ไต้** ยูทูปเบอร์ ที่ถูกดำเนินคดีในข้อหาตามมาตรา 117 ของประมวลกฎหมายอาญา พ.ศ. 2558 เตือง วัน ไต้ได้รับสถานะผู้ลี้ภัยในประเทศไทยเมื่อปี 2563 แต่ได้หายตัวไปที่กรุงเทพฯ ซึ่งเป็นเมืองหลวงของประเทศไทย เมื่อวันที่ 13 เมษายน 2566 จากปากคำของพยานและหลักฐานแวดล้อมชี้ว่า เขาถูกลักพาตัวจากประเทศไทยโดยเจ้าหน้าที่ของรัฐเวียดนาม

ศาลกรุงโฮจิมินห์ซิตีตัดสินจำคุกสามปีต่อ **ฮวง กิ มินห์ ฮอง** นักกิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อมเมื่อวันที่ 28 กันยายน ในข้อหาหมิ่นประมาทที่ถูกคุกขึ้นมา เธอเป็นนักเคลื่อนไหวด้านสิ่งแวดล้อมที่มีชื่อเสียงคนที่ห้าที่ถูกกล่าวหาว่าหมิ่นประมาทตั้งแต่ปี 2564

ในระหว่างการเข้าเยี่ยมของครอบครัวเมื่อเดือนธันวาคม **ลี ฮู มินห์ ตวน** ผู้สื่อข่าวที่ถูกคุมขังได้แจ้งว่าสุขภาพของเขาเสื่อมโทรมลงอย่างมาก และเขากลัวว่ากำลังจะเสียชีวิต หากไม่ได้รับการรักษาพยาบาลอย่างเหมาะสม ลี ฮู มินห์ ตวน อยู่ระหว่างการใช้โทษจำคุกเป็นเวลา 11 ปีในข้อหา “ต่อต้านรัฐ” และมีรายงานว่าเขาป่วยเป็นโรคลำไส้อักเสบและโรคตับอักเสบ รวมทั้งโรคอื่นๆ

โทษประหารชีวิต

ตัวเลขการประหารชีวิตและการตัดสินลงโทษประหารชีวิตยังคงถูกเก็บเป็นความลับทางราชการ ทำให้ไม่สามารถตรวจสอบได้อย่างเป็นอิสระ อย่างไรก็ตาม มีอย่างน้อยสองครั้งที่ครอบครัวได้รับแจ้งว่ามีการประหารชีวิต หรือกำลังมีการประหารชีวิตญาติของพวกเขา โดยครอบครัวของ **เหงียน วัน ชวง** ซึ่งถูกศาลตัดสินประหารชีวิตเมื่อเดือนกรกฎาคม 2550 ได้รับแจ้งจากศาลประชาชนโฮฟอง เมื่อวันที่ 4 สิงหาคม 2566 สั่งการให้พวกเขาเตรียมตัวรับศพของเหงียนกลับไป⁴

ในวันที่ 18 กันยายน ครอบครัวของลี วัน หมาน ได้รับแจ้งว่ามีมติที่จะประหารชีวิตเขา ต่อมาพวกเขาได้รับแจ้งว่าญาติของพวกเขาถูกประหารชีวิตแล้ว ในวันที่ 22 กันยายน โดยไม่ได้รับอนุญาตให้ไปเยี่ยมก่อนการประหารชีวิต

ชายทั้งสองคนกล่าวหาว่า พวกเขา “รับสารภาพ” ตามข้อกล่าวหาที่ถูกศาลตัดสินเนื่องจากถูกตำรวจทรมาน⁵

การสอดแนมข้อมูลอย่างมิชอบด้วยกฎหมาย

งานวิจัยของแอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลชี้ว่า ระหว่างเดือนกุมภาพันธ์และมีถุนายน มีการรณรงค์โจมตีด้วยสไปยาแวร์ฟรีเดเตอร์ของบริษัทอินเทลเล็กชาติต่อโครงสร้างในอินเทอร์เน็ต โดยมีเป้าหมายเป็นบัญชีโซเชียลมีเดียอย่างน้อย 50 บัญชีที่เป็นของ 27 บุคคล และ 23 สถาบัน ซึ่งบางส่วนเป็นชาวเวียดนาม แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลพบว่า มีการขายเครื่องมือของอินเทลเล็กชาติให้กับบริษัทในเวียดนาม ซึ่งมีการทำธุรกิจกับกระทรวงความมั่นคงสาธารณะของเวียดนาม งานวิจัยนี้ชี้ว่า เจ้าหน้าที่ของรัฐบาลเวียดนาม อาจอยู่เบื้องหลังการโจมตีด้วยสไปยาแวร์ครั้งนี้⁶

เชิงอรรถ

- ¹ “เวียดนาม: 10 องค์กรเรียกร้องให้ยกเลิกข้อหาต่อเหงียน ลัน ถั่ง ผู้สื่อข่าว และให้ประกันสิทธิที่จะได้รับการพิจารณาอย่างเป็นธรรม โดยอนุญาตให้สื่อและประชาชนเข้าถึงเขตการพิจารณาได้”, 11 เมษายน
- ² “เวียดนาม: ยกเลิกข้อหาและปล่อยตัวนักกิจกรรมที่ถูกศาลตัดสินจำคุกเป็นเวลาหกปีทันที”, 12 กรกฎาคม
- ³ “เวียดนาม: ยกเลิกข้อหาและปล่อยตัวนักกิจกรรมที่ถูกศาลตัดสินจำคุกเป็นเวลาหกปีทันที”, 12 กรกฎาคม
- ⁴ “เวียดนาม: จดหมายเปิดผนึก: ยุติการประหารชีวิตโดยพลการต่อเหงียน วัน ชวง นักโทษประหาร”, 9 สิงหาคม
- ⁵ เวียดนาม: สนับสนุนพื้นที่ภาคพลเรือน, แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนล: รายงานเสนอต่อที่ประชุมสมัยที่ 46 ของคณะทำงานตามกระบวนการทบทวนสิทธิมนุษยชนตามวาระ UPR, 29 เมษายน – 10 พฤษภาคม 2567, 20 ตุลาคม
- ⁶ “ระดับโลก: เรื่องอื้อฉาวของสปายแวร์ ‘พรีเดเตอร์ ไฟล์’ เผยให้เห็นการโจมตีที่โหดร้ายต่อภาคประชาสังคม นักการเมือง และเจ้าหน้าที่”, 9 ตุลาคม

กัมพูชา

ราชอาณาจักรกัมพูชา

การค้ำนุษย์ยังคงเกิดขึ้นอย่างกว้างขวาง และผู้เสียหายที่ควรได้รับความช่วยเหลือ ยังคงถูกกักตัวในสถานกักกันคนเข้าเมืองผิดกฎหมายที่มีสภาพเลวร้าย การบังคับไล่อ้อยังคงเกิดขึ้นเพื่อผลักดันหลายพันครอบครัวให้ออกจากบริเวณนครวัดที่เป็นแหล่งมรดกโลกของยูเนสโก สิทธิในเสรีภาพการแสดงออกและการสมาคมยังคงถูกจำกัดมากยิ่งขึ้น หลังจากทางการสั่งเพิกถอนใบอนุญาตของสำนักข่าวอิสระที่เหลืออยู่อีกไม่มากนัก และมีคำสั่งห้ามไม่ให้พรรคฝ่ายค้านเพียงพรรคเดียวที่เหลืออยู่ ลงสมัครรับเลือกตั้งในระดับชาติ ศาลยังสั่งจำคุกนักการเมืองฝ่ายค้านคนสำคัญเป็นเวลานาน หลังการพิจารณาคดีที่ไม่เป็นธรรม ผลจากการพิจารณาคดีที่ไม่เป็นธรรมทำให้ศาลตัดสินว่านักเคลื่อนไหวด้านแรงงานมีความผิด การตัดไม้ทำลายป่าและการทำเหมืองแร่ที่ผิดกฎหมายยังคงเกิดขึ้นอย่างกว้างขวางในพื้นที่ป่า ซึ่งเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชนของชนเผ่าพื้นเมือง

ข้อมูลพื้นฐาน

รัฐบาลเริ่มปราบปรามองค์การภาคประชาสังคมและฝ่ายตรงข้ามทางการเมืองตั้งแต่ปี 2560 เป็นต้นมา พรรคประชาชนกัมพูชาที่เป็นพรรครัฐบาลชนะการเลือกตั้งในวันที่ 23 กรกฎาคม หลังมีการตัดสิทธิการลงสมัครรับเลือกตั้งของพรรคแสงเทียน (the Candlelight Party) ซึ่งเป็นพรรคฝ่ายค้านเดียวที่เหลืออยู่ ในเดือนสิงหาคม สภานิติบัญญัติแห่งชาติเห็นชอบให้สุนมาเน็ตดำรงตำแหน่งเป็นนายกรัฐมนตรีแทนที่ฮุนเซน พ่อของเขา

การค้ำนุษย์

แม้รัฐบาลจะเร่งปราบปรามการค้ำนุษย์ แต่วิกฤตการค้ำนุษย์ยังเกิดขึ้นต่อไป ตามรายงานที่น่าเชื่อถือ แรงงานข้ามชาติได้ถูกหลอกลวงและตกเป็นเหยื่อการค้ำนุษย์เพื่อเป็นแรงงานบังคับ พวกเขาถูกควบคุมตัวในพื้นที่ที่ป้องกันอย่างหนาแน่น ถูกบังคับให้ทำงานหลอกลวงทางอินเทอร์เน็ต และพนันออนไลน์ที่เป็นของกลุ่มอาชญากรรม ทั้งยังมีรายงานว่าอาคาร

สถานที่ที่เคยถูกสั่งปิดในเมืองสีหนุวิลล์ถูกเปิดใหม่อีกครั้ง ทำให้เกิดคำถามต่อประสิทธิภาพของหน่วยงานเฉพาะกิจที่จัดตั้งขึ้นโดยกระทรวงยุติธรรมเมื่อปี 2565 เพื่อประสานงานการสอบสวนและการฟ้องคดีต่อผู้มีส่วนรับผิดชอบต่อการค้ำนุษย์ของแรงงานข้ามชาติในกัมพูชา

เหยื่อการค้ำนุษย์ถูกยึดหนังสือเดินทาง และถูกบังคับข่มขู่ด้วยความรุนแรงให้ทำงานที่ผิดกฎหมายซึ่งเริ่มปรากฏในช่วงที่เกิดการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ในปีนั้น เจ้าหน้าที่ได้ช่วยเหลือเหยื่อการค้ำนุษย์กว่า 100 คน ซึ่งถูกควบคุมตัวในสถานที่ที่ผิดกฎหมาย และส่งตัวพวกเขาไปยังสถานกักกันคนเข้าเมืองผิดกฎหมาย อย่างไรก็ตาม ผู้เสียหายที่ได้รับความช่วยเหลือออกมาบางส่วนก็ตกเป็นเหยื่อของการข่มขืนกระทำชำเราและความรุนแรงทางร่างกายอื่นๆ และส่วนใหญ่ต้องถูกกักตัวในสถานกักตัวที่แออัดของรัฐเป็นเวลาหลายเดือน ทั้งยังต้องจ่ายเงินเป็นค่าอาหารและค่าน้ำ และไม่สามารถเข้าถึงทนายความได้¹

การบังคับไล่อื้อ

ทางการยังคงดำเนินการบังคับไล่อื้อต่อไป ตั้งแต่ปี 2565 โดยมีรายงานการพลัดถิ่น 10,000 ครอบครัว ออกจากนครวัดที่เป็นแหล่งมรดกโลกของยูเนสโก ซึ่งเป็นที่ตั้งของนครวัด แม้ว่าหลายครอบครัวจะอาศัยอยู่ในสถานที่ดังกล่าวมาหลายรุ่นคนแล้ว แต่รัฐบาลอ้างว่าพวกเขาอาศัยอยู่อย่างผิดกฎหมาย และถูกโยกย้ายตาม “โครงการโยกย้ายที่อยู่โดยสมัครใจ” อย่างไรก็ดี ไม่มีการแสดงความจริงใจในการปรึกษาหารือ และผู้ที่ถูกโยกย้ายหรือจะถูกโยกย้ายหลายคน ตกเป็นเป้าหมายการข่มขู่และคุกคาม ครอบครัวที่ถูกโยกย้ายซึ่งต้องสูญเสียช่องทางทำมาหากินที่เคยมีอยู่ ไม่ได้รับค่าชดเชยอย่างเหมาะสม หลายคนมีหนี้สิน โครงการจัดสรรที่อยู่ใหม่ของรัฐบาลที่เพิกสเนงและรุนแรงเอาอกเอาใจที่อาศัยที่เหมาะสม ไม่มีน้ำดื่ม และไม่มีสุขอนามัยที่ดีพอ²

ฮุนเซน นายกรัฐมนตรีในขณะนั้น ระบุว่าจำเป็นต้องทำโครงการจัดสรรที่อยู่ใหม่ เพื่อป้องกันไม่ให้นครวัดต้องสูญเสียสถานะแหล่งมรดกโลก ยูเนสโกไม่ได้ออกมาประณามอย่างเปิดเผยต่อการกระทำของรัฐบาล ทั้งไม่ได้สอบสวนข้อกล่าวหาจนถึงสิ้นปี แม้จะได้รับข้อมูลจากแอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลในเดือนมีนาคม และอีกครั้งในเดือนกันยายนว่า การบังคับไล่อื้อมีความชอบธรรมแค่ชื่อโครงการเท่านั้น³

สิทธิในเสรีภาพการแสดงออก

ในเดือนกุมภาพันธ์ ทางการเพิกถอนใบอนุญาตของสำนักข่าว เสียงประชาริปไตย (VOD) ที่เป็นสำนักข่าวอิสระที่เหลืออยู่เพียงไม่กี่แห่งของกัมพูชา เป็นที่ชัดเจนว่า คำสั่งปิดเกิดขึ้นเนื่องจากการรายงานข่าวที่อาจจะดูหมิ่นต่อฮุนเซน ซึ่งเป็นนายกรัฐมนตรีในขณะนั้น หลังมีรายงานว่าความเห็นชอบให้เงินช่วยเหลือกับตุรกี เป็นผลมาจากการตัดสินใจของฮุนมาเนต ลูกชายของเขาซึ่งในขณะนั้นดำรงตำแหน่งเป็นรองผู้บัญชาการทหารสูงสุดของกัมพูชา อย่างไรก็ดี การสั่งปิดครั้งนี้เกิดขึ้นหลังจากที่สำนักข่าว VOD ได้ตีพิมพ์รายงาน

สอบสวนอย่างต่อเนื่องเกี่ยวกับวิกฤตการณ์ด้านมนุษยธรรม และความเชื่อมโยงของเจ้าหน้าที่ของรัฐกับอาคารสถานที่ที่ใช้เพื่อการหลอกลวงทางอินเทอร์เน็ต⁴

สิทธิในเสรีภาพการสมาคม

การใช้ระบบยุติธรรมทางอาญาอย่างมิชอบโดยมีเป้าหมายเพื่อโจมตีและคุกคามสมาชิกและผู้สนับสนุนของพรรคการเมืองฝ่ายค้าน ยังเกิดขึ้นต่อไป ในเดือนมีนาคม ศาลแขวงกรุงพนมเปญตัดสินว่าเขม โสกา หัวหน้าพรรคสงเคราะห์ชาติ (the Cambodian National Rescue Party) มีความผิดในข้อหาขบถล้มล้างการปกครอง ซึ่งเป็นข้อหาที่ถูกสร้างขึ้นและสั่งจำคุกเขาเป็นเวลา 27 ปี⁵

ช่วงหลายสัปดาห์ก่อนการเลือกตั้งทั่วไป และหลังจากฮุนเซนได้ประกาศอย่างเปิดเผยเรียกร้องให้ใช้ความรุนแรงกับฝ่ายตรงข้ามทางการเมือง ส่งผลให้เกิดการโจมตีทำร้ายหลายครั้ง รวมถึงการใช้กระบอกเพลิงโดยคนร้ายไม่ทราบฝ่ายกบฏตีสมาชิกพรรคแสงเทียนในเดือนพฤษภาคม คณะกรรมการการเลือกตั้งได้เพิกถอนสิทธิการสมัครรับเลือกตั้งของพรรคการเมืองดังกล่าว โดยอ้างว่าลงเลือกตั้งเพราะมีแรงจูงใจทางการเมือง⁶

ช่วงหนึ่งเดือนก่อนการเลือกตั้ง ในวันที่ 23 มิถุนายน สภานิติบัญญัติแห่งชาติลงมติเป็นเอกฉันท์รับรองการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายเลือกตั้ง ซึ่งหลายฝ่ายมองว่าเป็นการขัดขวางการทำงานของพรรคฝ่ายค้าน และเป็นการข่มขู่ประชาชน ตามกฎหมายที่ได้รับการแก้ไข คณะกรรมการการเลือกตั้งสามารถสั่งปรับบุคคลเป็นเงินไม่เกิน 20 ล้านริล (ประมาณ 4,850 เหรียญสหรัฐ) กรณีที่จูงใจให้บุคคลไม่ไปลงทะเบียนหรือไม่ไปออกเสียงเลือกตั้ง

สิทธิของคนงาน

ยังคงมีการคุกคามด้วยกระบวนการยุติธรรมต่อสมาชิกของสหภาพแรงงานลูกจ้างคาสีโนนาคาเวิลด์ (Labor Rights Supported Union of Khmer Employees of NagaWorld - LRSU) และนักกิจกรรมแรงงานคนอื่นๆ เนื่องจากพวกเขาเรียกร้องให้ขึ้นค่าแรง และให้รับคนงานกลับเข้าไปทำงานใหม่ หลังจากถูกไล่ออกโดยคาสีโนนาคาเวิลด์ ซึ่งจดทะเบียนที่ฮ่องกงและตั้งอยู่ที่กรุงพนมเปญ ช่วงปลายปี 2564 ในวันที่ 25 พฤษภาคม ศาลกรุงพนมเปญตัดสินว่าสมาชิกปัจจุบันและอดีตของสหภาพแรงงาน LRSU เก้าคนมีความผิดฐานยุยงให้เกิดการก่ออาชญากรรมร้ายแรง หรือสร้างความปั่นป่วนต่อสาธารณะ ตามมาตรา 494 และ 495 ของประมวลกฎหมายอาญาแห่งกัมพูชา จิม สิทธา ประธานสหภาพ LRSU ถูกศาลตัดสินจำคุกสองปี ส่วนอีกแปดคนรับโทษจำคุกระหว่างหนึ่งปีและ 18 เดือน แต่มีการรอลงอาญา⁷

สิทธิของชนเผ่าพื้นเมือง

ในเดือนกรกฎาคม สภานิติบัญญัติแห่งชาติรับรองประมวลกฎหมายใหม่ว่าด้วยสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ ซึ่งต่างจากกฎหมายที่เดิมและสิ่งแวดล้อมฉบับเดิม โดยมีการใช้คำว่า “ชุมชนท้องถิ่น” แทนที่คำว่า “ชุมชนเผ่าพื้นเมือง” ทำให้เกิดข้อกังวลว่าประมวลกฎหมายใหม่นี้ จะเป็นการทำลายความเคารพและความคุ้มครองต่อสิทธิของชนเผ่าพื้นเมือง

การตัดไม้ทำลายป่าอย่างผิดกฎหมายยังเกิดขึ้นต่อไป และมีการเริ่มการทำเหมืองใหม่ที่ป่าพรุสาธิต ซึ่งเป็นที่อาศัยของชาวกวยซึ่งเป็นชนเผ่าพื้นเมือง หลักฐานจากภาพถ่ายชี้ว่า ผู้ลักลอบตัดไม้ได้ใช้อาวุธปืนที่ตัวเอง และเครือข่ายชุมชนพรุสาธิตได้แจ้งให้แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลทราบเกี่ยวกับเหตุการณ์นี้ ซึ่งเกิดขึ้นอย่างน้อยหนึ่งครั้งในช่วงต้นปี 2566 ซึ่งผู้ลักลอบตัดไม้ได้ยิงปืนเพื่อข่มขู่พวกเขา ยังคงมีความกังวลเกี่ยวกับข้อเสนอให้แก้ไขพระราชบัญญัติป่าไม้เริ่มตั้งแต่ช่วงปี 2565 ทั้งนี้เพื่ออนุญาตให้มีการล่าสัตว์ในพื้นที่ป่าอนุรักษ์ได้ ซึ่งย่อมคุกคามต่อสัตว์ป่าและทำให้เกิดความตึงเครียดมากยิ่งขึ้นระหว่างชนเผ่าพื้นเมือง นักสิ่งแวดล้อม และผู้ลักลอบตัดไม้

เชิงอรรถ

- ¹ กัมพูชา: *การละเมิดครั้งใหม่, รัฐบาลใหม่, อันตรายแบบเดิม*, 20 ตุลาคม
- ² “กัมพูชา: การบังคับใส่รีโอคนจำนวนมากที่นครวัด แหล่งมรดกโลกของยูเนสโก ละเมิดกฎหมายระหว่างประเทศ”, 14 พฤศจิกายน <https://www.amnesty.org/en/latest/news/2023/02/cambodia-shuts-down-voice-democracy-media/>
- ³ “กัมพูชา: คณะกรรมการมรดกโลกต้องไม่เพิกเฉยต่อ ‘การบังคับใส่รีโอในวงกว้าง’ รอบนครวัด”, 10 กันยายน
- ⁴ “กัมพูชา: การปิดปากสำนักข่าว ‘เสียงประชาธิปไตย’ เป็นความพยายามที่จะปิดกั้นสื่ออิสระ”, 13 กุมภาพันธ์
- ⁵ “กัมพูชา: เข็ม โสกา ผู้นำฝ่ายค้านถูกศาลสั่งจำคุก 27 ปี ข้อหาขบถซึ่งถูกยกขึ้นมา”, 3 มีนาคม
- ⁶ “กัมพูชา: การเลือกตั้งเกิดขึ้นท่ามกลางวิกฤตสิทธิมนุษยชน”, 21 กรกฎาคม
- ⁷ “กัมพูชา: จิม สิทธา แทนนำสหภาพคาสีโนและคนงานที่หยุดงานถูกศาลตัดสินว่ามีความผิด”, 25 พฤษภาคม

ลาว

สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

นักปกป้องสิทธิมนุษยชนถูกโจมตีมากขึ้นทั้งในประเทศและต่างประเทศ โดยตกเป็นเป้าหมายของการควบคุมตัว โดยพลการ การบังคับบุคคลให้สูญหาย และการสังหาร ผู้เห็นต่างชาวจีน 2 คนถูกส่งตัวกลับจากลาวไปยังจีน ซึ่งพวกเขาต้องเผชิญกับภัยคุกคามจากการทรมานและการปฏิบัติที่โหดร้ายอื่นๆ รวมถึงการพิจารณาคดีที่ไม่เป็นธรรมอันเนื่องมาจากการเคลื่อนไหวของพวกเขา รัฐบาลเพิ่มความพยายามในการปราบปรามการวิพากษ์วิจารณ์ทางออนไลน์ การลงทุนของภาครัฐและเอกชนในการพัฒนาโรงไฟฟ้าพลังน้ำยังคงขยายตัวอย่างต่อเนื่อง แม้ว่าจะมีข้อกังวลเกี่ยวกับผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม สังคม และเศรษฐกิจก็ตาม

ข้อมูลพื้นฐาน

ลาวยังคงติดอยู่ในวิกฤตเศรษฐกิจที่รุนแรงเนื่องจากอัตราเงินเฟ้อที่เพิ่มขึ้นและการอ่อนค่าของสกุลเงินประจำชาติอย่างต่อเนื่อง กองทุนการเงินระหว่างประเทศระบุว่าหนี้รวมของประเทศอยู่ที่ 121.7% ของ GDP ในปี 2566 และจัดประเภทประเทศเป็น “**ประสบปัญหาหนี้**” วิกฤตดังกล่าวคุกคามความมั่นคงทางอาหารของประชาชน เนื่องจากผลิตภัณฑ์อาหารพื้นฐานหลายชนิด เช่น ข้าวสาลี แป้ง ไข่ เนื้อสัตว์ และน้ำมันปรุงอาหารมีราคาสูงขึ้นเป็นประวัติการณ์ในเดือนมิถุนายน ตามข้อมูลขององค์การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติ

รัฐบาลยังคงลงทุนในโครงการผลิตไฟฟ้าอย่างต่อเนื่อง รวมถึงเขื่อนไฟฟ้าพลังน้ำ แม้ว่าหนี้สาธารณะจะเพิ่มสูงขึ้นและมีข้อกังวลเกี่ยวกับค่าชดเชยที่ไม่เพียงพอสำหรับชุมชนที่ได้รับผลกระทบ

นักปกป้องสิทธิมนุษยชน

ในการแถลงข่าวเมื่อเดือนกันยายน ผู้รายงานพิเศษแห่งสหประชาชาติเกี่ยวกับสถานการณ์ของนักปกป้องสิทธิมนุษยชนได้แสดงความกังวลเกี่ยวกับ “**รูปแบบของการละเมิดสิทธิมนุษยชนร้ายแรงที่มุ่งเป้าไปที่นักปกป้องสิทธิมนุษยชน**” ในลาว การละเมิดดังกล่าว

ซึ่งดำเนินมาเป็นเวลาหลายทศวรรษ เกี่ยวข้องกับการควบคุมตัวโดยพลการ การบังคับบุคคลให้สูญหาย การละเมิดสิทธิในการพิจารณาคดีอย่างเป็นธรรม และการข่มขู่ผู้ที่ทำงานด้านสิทธิมนุษยชน

อานูชา “แจ็ก” หลวงสุพม นักปกป้องสิทธิมนุษยชนวัย 25 ปี ได้รับบาดเจ็บสาหัสจากการถูกยิงที่ใบหน้าและหน้าอกโดยชายนิรนามที่ร้านกาแฟแห่งหนึ่งในนครหลวงเวียงจันทน์ เมื่อวันที่ 29 เมษายน แจ็กเป็นผู้วิพากษ์วิจารณ์รัฐบาลที่มีเพจ Facebook 2 เพจ ได้แก่ “**ขับเคลื่อนด้วยศักยภาพ**” และ “**สกล. - สาธารณรัฐ**” ซึ่งแสดงความเห็นเกี่ยวกับประเด็นทางสังคม สิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจ และการเมืองในลาว เช่น มลพิษฝุ่นควัน สิทธิมนุษยชนของเด็กนักเรียน และสิทธิของผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ¹ ทางลาวอ้างว่าเหตุยิงกันดังกล่าวอาจเชื่อมโยงกับเรื่องชู้สาวหรือความขัดแย้งทางธุรกิจ แต่ไม่ได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการสืบสวนของการพยายามขำนี้

การโจมตีนักปกป้องสิทธิมนุษยชนชาวลาวเกิดขึ้นทั้งในลาวและต่างประเทศ **บุญส่วน กิตติยาโน** นักปกป้องสิทธิมนุษยชนวัย 56 ปี และผู้ได้รับสถานะผู้ลี้ภัยจาก UNHCR ถูกยิงเสียชีวิตในจังหวัดอุบลราชธานี เมื่อวันที่ 17 พฤษภาคม รัฐบาลลาวและไทยถูกเรียกร้องให้ดำเนินการสอบสวนคดีเหล่านี้โดยทันที อย่างรอบด้าน มีประสิทธิภาพ เป็นกลาง และอย่างอิสระ พร้อมทั้ง

ป้องกันไม่ให้เกิดความรุนแรงกับนักปกป้องสิทธิมนุษยชน
ขึ้นอีก²

ผู้เห็นต่างชาวจีนที่เดินทางมาลาวเพื่อหลบหนี
การประหัตประหารตกเป็นเป้าในการส่งตัวกลับ
มีความเสี่ยงที่จะเผชิญกับการละเมิดสิทธิมนุษยชน
ซึ่งรวมถึงการทรมานและการปฏิบัติที่โหดร้ายอื่นๆ และ
การพิจารณาคดีที่ไม่เป็นธรรม **หยาง เจ้อเว่ย** ผู้ก่อตั้ง
กลุ่ม Ban the Great Firewall ซึ่งรณรงค์ต่อต้าน
การเซ็นเซอร์ทางออนไลน์ในจีน ได้หายตัวไประหว่าง
วันที่ 31 พฤษภาคม ถึง 2 มิถุนายน ในเวียงจันทน์
ขณะที่เขาลี้ภัยอยู่ โดยทราบที่อยู่ของหยาง เจ้อเว่ย
ในวันที่ 7 กรกฎาคม เมื่อทางการจีนออกหมายจับและ
ควบคุมตัวเขาไว้ที่ศูนย์กักกันเขาวงกตในจีน
ด้วยข้อกล่าวหาว่า **“ยุยงให้บ่อนทำลายอำนาจรัฐ”**

ในเหตุการณ์ที่คล้ายกัน เมื่อวันที่ 28 กรกฎาคม
ทางการลาวได้จับกุมและควบคุมตัว **หลู่ ชีเว่ย**
ทนายความด้านสิทธิมนุษยชนชื่อดังจากจีน ขณะที่
เขากำลังเดินทางไปหาครอบครัวในสหรัฐอเมริกา
ผู้สื่อข่าวชาวจีนของสหประชาชาติตั้งข้อสังเกตว่าเป็นการ
ควบคุมตัวโดยพลการ ทางการลาวปฏิเสธที่จะเปิดเผย
ชะตากรรมและที่อยู่ของเขา เมื่อวันที่ 4 ตุลาคม
แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลได้รับการยืนยันว่า
ทางการลาวได้ส่งตัวหลู่ ชีเว่ยกลับไปแล้ว แม้องค์กร
สิทธิมนุษยชนต่างเรียกร้องให้ปล่อยตัวเขาก็ตาม³

ความรับผิดชอบของบรรษัท

รัฐบาลยังคงสร้างเขื่อนเพื่อผลิตไฟฟ้าพลังน้ำอย่าง
ต่อเนื่อง โดยได้รับการสนับสนุนจากนักลงทุนต่างชาติ
เช่น บริษัทจากจีน ไทย และเกาหลีใต้ ในเดือนกันยายน
ผู้พัฒนาเขื่อนปากแบงในจังหวัดอุตรดิตถ์ ทางตอนเหนือ

ของลาวได้ลงนามในข้อตกลงจัดซื้อไฟฟ้ากับการไฟฟ้า
ฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย แม้ว่ากลุ่มด้านสิทธิมนุษยชน
และกลุ่มอื่นๆ จะแสดงความกังวลเกี่ยวกับการขาด
ข้อมูลเกี่ยวกับค่าชดเชยสำหรับชาวบ้านที่ได้รับ
ผลกระทบจากการพลัดถิ่นก็ตาม รายงานการประเมิน
ผลกระทบสิ่งแวดล้อมของโครงการระบุว่า การก่อสร้าง
จะนำไปสู่การย้ายถิ่นฐานของชาวบ้าน 4,700 คน
ใน 26 หมู่บ้าน

การค้ำมนุษย์

ผู้คนหลายร้อยคนยังคงเป็นเหยื่อการค้ำมนุษย์
และถูกกักขังไว้เพื่อทำงานในศูนย์ที่สร้างขึ้นเพื่อ
หลอกลวงจ้อโกงผู้คนในเขตเศรษฐกิจพิเศษ
สามเหลี่ยมทองคำ (GTSEZ) ทางตะวันตกเฉียงเหนือ
ของลาว เหยื่อซึ่งส่วนใหญ่จบการศึกษาจาก
มหาวิทยาลัย มาจากหลายประเทศ รวมถึงเป็นชาว
ศรีลังกามากกว่า 100 คน และชาวกัมพูชา 7 คน
พวกเขาถูกบังคับให้มอบหนังสือเดินทางเมื่อเดินทาง
มาถึงและหลอกลวง “ลูกค้า” ด้วยการขายสกุลเงิน
ดิจิทัลปลอมและการหลอกลวงอื่นๆ มีรายงานว่า
เหยื่อต้องทำงานเพื่อชดใช้หนี้ค่าเดินทางและอยู่
ภายใต้สภาพการทำงานที่โหดร้าย รวมถึงการลงโทษ
ทางร่างกาย เช่น การช็อตด้วยไฟฟ้า เป็นต้น

สถานการณ์เลวร้ายลงเนื่องจากข้อเท็จจริงที่ว่า
GTSEZ ได้รับการยกเว้นจากกฎหมายเศรษฐกิจและ
แรงงานแห่งชาติ โดยการศึกษาของสหประชาชาติ
ระบุว่าเจ้าหน้าที่บังคับใช้กฎหมายถูกจำกัดการเข้าถึง
พื้นที่นี้ นำไปสู่บรรษัทที่อ่อนแอและปัญหาใน
การรับประกันความรับผิดชอบต่อการละเมิดสิทธิ
มนุษยชน

เชิงอรรถ

¹ ลาว: แอมเนสตี้เรียกร้องทางการลาวสอบสวนเหตุการณ์ยิง ‘แจ๊ค’ นักปกป้องสิทธิมนุษยชนวัย 25 ปีอย่างเลือดเย็น
โดยทันที”, 3 พฤษภาคม

² ไทย/ลาว: สอบสวนการสังหารผู้ลี้ภัยชาวลาว และยุติการปราบปรามข้ามชาติต่อนักปกป้องสิทธิมนุษยชน,
26 พฤษภาคม

³ จีน: ทนายความสิทธิมนุษยชนเสี่ยงถูกทรมานหลังกลับจากลาว”, 4 ตุลาคม

ประเทศไทย

ราชอาณาจักรไทย

ทางการไทยยังปราบปรามการใช้สิทธิในเสรีภาพการแสดงออกและการชุมนุมประท้วงโดยสงบ เด็กหลายร้อยคนยังคงถูกพิจารณาคดีหรือถูกดำเนินคดีอาญา จากการเข้าร่วมการชุมนุมประท้วงโดยสงบ นักปกป้องสิทธิมนุษยชนต้องเผชิญกับการคุกคามด้วยกระบวนการยุติธรรมและรูปแบบอื่น กฎหมายใหม่เอาผิดกับการทรมานและการบังคับบุคคลสูญหาย แต่ยังไม่ส่งผลให้เกิดการรับผิดชอบที่มีประสิทธิภาพ รวมทั้งกรณีการหายตัวไปของนักปกป้องสิทธิชนเผ่าพื้นเมืองเมื่อปี 2557 มีการจัดตั้งกลไกใหม่เพื่อคัดกรองผู้ลี้ภัยและผู้ขอลี้ภัยแล้ว แต่หลายคนยังคงถูกกักตัวโดยไม่มีเวลากำหนดในสภาพที่เลวร้าย ส่งผลให้ชายชาวอุยกูร์สองคนเสียชีวิต

ข้อมูลพื้นฐาน

พรรคก้าวไกลที่เป็นฝ่ายประชาธิปไตยชนะการเลือกตั้งทั่วไปในเดือนพฤศจิกายน และมีจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (สส.) มากที่สุด แต่ไม่สามารถรวมเสียง สส. ได้มากพอเพื่อจัดตั้งรัฐบาล ในวันที่ 5 กันยายน พรรคเพื่อไทยที่ได้คะแนนเสียงรองลงมาได้จัดตั้งรัฐบาลร่วมกับพรรคการเมืองอื่น รวมทั้งอีกสองพรรคที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับกองทัพ

สิทธิในเสรีภาพการแสดงออกและการชุมนุมประท้วงโดยสงบ

รัฐบาลยังคงปราบปรามการชุมนุมประท้วงโดยสงบเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งเรียกร้องการปฏิรูปทางการเมืองและสังคม ตามข้อมูลของศูนย์ทนายความเพื่อสิทธิมนุษยชนที่เป็นองค์กรไม่แสวงหาผลประโยชน์ในประเทศ จนถึงเดือนธันวาคม มีบุคคลอย่างน้อย 1,938 คน ถูกดำเนินคดีจากการเข้าร่วมการชุมนุมประท้วงตั้งแต่ปี 2563 ในจำนวนนี้มี 1,469 คนที่ถูกดำเนินคดีตามคำสั่งในสถานการณ์ฉุกเฉินที่ห้ามการชุมนุมสาธารณะ ระหว่างการระบาดของโรคโควิด-19 และต่อมามีคำสั่งยกเลิกการบังคับใช้ช่วงปลายปี 2565 ส่วนอีกหลายร้อยคนถูกดำเนินคดีในข้อหาหมิ่นประมาทกษัตริย์ (ดูหมิ่น หมิ่นประมาทหรือแสดงความอาฆาตมาดร้ายต่อกษัตริย์) หรือ

ข้อหายุยงปลุกปั่น จนถึงเดือนธันวาคม มีการดำเนินคดีทั้งหมด 295 คดี

ในบรรดาผู้ที่ถูกศาลตัดสินว่ามีความผิดรวมถึง **อานนท์ นำภา** ทนายความสิทธิมนุษยชนที่มีชื่อเสียง ซึ่งศาลตัดสินว่ามีความผิดฐานหมิ่นประมาทกษัตริย์ เมื่อวันที่ 26 กันยายน และสั่งจำคุกเขาเป็นเวลาสี่ปี เนื่องจากการปราศรัยระหว่างการชุมนุมประท้วงในเดือนตุลาคม 2563 เพื่อเรียกร้องให้มีการอภิปรายระดับชาติเกี่ยวกับบทบาทของสถาบันกษัตริย์ เขายังถูกดำเนินคดีในข้อหาหมิ่นประมาทกษัตริย์อีก 13 คดี

ศาลยังคงปฏิเสธการประกันตัวอานนท์ นำภา และอีก 23 คนที่ถูกควบคุมตัวในข้อหาเกี่ยวกับการชุมนุมประท้วงอย่างต่อเนื่อง ในเดือนมกราคม **ทานตะวัน ตัวตุลาพันธ์** และ **อรพรรณ ภูพงษ์** นักกิจกรรมฝ่ายประชาธิปไตย ถูกส่งตัวเข้าโรงพยาบาลหลังประท้วงอดอาหารเนื่องจากศาลไม่ให้ประกันตัว ทั้งสองคนถูกดำเนินคดีในข้อหาหมิ่นประมาทกษัตริย์ ในปี 2565 จากการทำโพลสำรวจความเห็นเกี่ยวกับขบวนการเสด็จ

ทางการยังคงใช้พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดทางคอมพิวเตอร์เพื่อปราบปรามผู้วิจารณ์ตามข้อมูลของศูนย์ทนายความเพื่อสิทธิมนุษยชน มีบุคคลอย่างน้อย 195 คน ถูกดำเนินคดีในข้อหานี้

ตั้งแต่ปี 2563 รวมทั้ง**เอกชัย หงส์กังวาน** นักกิจกรรมทางการเมือง ซึ่งก่อนหน้านี้นักสาวยกฟ้องในเดือนมิถุนายนในข้อหาประทุษร้ายราชินี ระหว่างการประชุมประท้วงเรียกร้องประชาธิปไตย แต่ในเดือนกรกฎาคมเขาถูกศาลตัดสินจำคุกหนึ่งปีในข้อหาที่กำกวมตามกฎหมายที่เอาผิดกับบุคคลที่เผยแพร่ข้อมูลลามกอนาจาร¹

สิทธิเด็ก

งานวิจัยของแอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนล เผยให้เห็นหลายวิธีการที่ทางการใช้เพื่อปราบปรามสิทธิเด็ก ซึ่งเป็นแกนนำการประชุมประท้วงใหญ่ รวมทั้งเอาผิดทางอาญา การสอดแนมข้อมูล และการข่มขู่²

จนถึงเดือนตุลาคม มีเด็กถูกดำเนินคดีอาญา 286 คนจากการเข้าร่วมการประชุมประท้วงตั้งแต่ปี 2563 รวมทั้ง **หยก** เด็กผู้หญิงวัย 15 ปี ที่ถูกจับกุมเมื่อเดือนมีนาคม จากการเข้าร่วมการประชุมประท้วงในปี 2565 เพื่อเรียกร้องให้ยกเลิกกฎหมายหมิ่นประมาทกษัตริย์³ เธอถูกควบคุมตัวก่อนการพิจารณาคดีเป็นเวลา 51 วัน ก่อนศาลจะสั่งให้ปล่อยตัว

ในวันที่ 20 กรกฎาคม ศาลเยาวชนและครอบครัวกลางพิพากษาจำคุก**สายน้ำ**เป็นเวลาหนึ่งปี โดยให้รอลงอาญาสองปี หลังตัดสินว่ามีความผิดฐานหมิ่นประมาทกษัตริย์ จากการเข้าร่วมการจัดแพ้นโซวในปี 2563 ซึ่งถูกพิพากษาว่าเป็นการล้อเลียนสถาบันกษัตริย์ ขณะที่เข้าร่วมงานแพ้นโซว สายน้ำมีอายุ 16 ปี⁴

นักปกป้องสิทธิมนุษยชน

มีความกังวลเกี่ยวกับการคุกคามทางดิจิทัลต่อนักปกป้องสิทธิมนุษยชนมากขึ้น ในเดือนสิงหาคมผู้เชี่ยวชาญสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติหกคนเขียนจดหมายถึงรัฐบาลไทย แสดงความกังวลต่อการขาดมาตรการคุ้มครองและความรับผิดชอบต่อการรณรงค์ข่มขู่และคุกคามทางออนไลน์ ที่เกิดขึ้นกับ**อังคณา นีละไพจิตร**และ**อัญชนา หีมมิหน๊ะ** ในเดือน

กุมภาพันธ์ ศาลแพ่งได้ยกฟ้องคดีที่ผู้หญิงทั้งสองคนฟ้องกองทัพบกและสำนักนายกรัฐมนตรีน โดยกล่าวหาว่าตนถูกรณรงค์โจมตีทางออนไลน์เพื่อทำลายชื่อเสียงของพวกเธอ อันเป็นผลมาจากการทำงานด้านสิทธิมนุษยชนอย่างชอบธรรมของตนเอง

สิทธิความเป็นส่วนตัว

ในเดือนเมษายน ผู้รายงานพิเศษแห่งสหประชาชาติสี่คนเขียนจดหมายถึงนายกรัฐมนตรีน แสดงความกังวลเกี่ยวกับการใช้สลายแคว์เพกาซของบริษักริเจนเอสไอกรุ๊ปที่ทำธุรกิจการสอดแนมทางไซเบอร์ โดยส่งสลายแคว์ไปโจมตีอุปกรณ์ของบุคคล 35 คน รวมทั้งนักปกป้องสิทธิมนุษยชน นักการเมือง และนักกิจกรรมภาคประชาสังคม ระหว่างการประชุมประท้วงทั่วประเทศในปี 2563 และ 2564 และรัฐบาลล้มเหลวที่จะคุ้มครองผู้ที่ตกเป็นเหยื่อการสอดแนมข้อมูลอย่างไม่ชอบด้วยกฎหมาย ในวันที่ 13 มิถุนายน **จตุภัทร์ บุญภัทรรักษา** นักปกป้องสิทธิมนุษยชนที่ถูกโจมตีด้วยสลายแคว์ในโทรศัพท์มือถือ ฟ้องคดีต่อบริษักริเจนเอสไอกรุ๊ปเพื่อเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนจากการละเมิดสิทธิความเป็นส่วนตัวของเขา

การทรมานและการปฏิบัติที่โหดร้ายอื่นๆ และการบังคับบุคคลให้สูญหาย

ในเดือนกุมภาพันธ์ หลังจากการผลักดันเชิงนโยบายหลายปีของภาคประชาสังคมและผู้เสียหายพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำทำให้บุคคลสูญหายเริ่มมีผลบังคับใช้ เพื่อการเอาผิดต่อการทรมานและการปฏิบัติที่โหดร้ายอื่นๆ และการบังคับบุคคลให้สูญหายเป็นครั้งแรก และกำหนดขั้นตอนปฏิบัติเพื่อคุ้มครองไม่ให้เกิดการปฏิบัติ เช่นนี้ อย่างไรก็ตาม กฎหมายนี้ไม่มีข้อบทที่กำหนดให้ข้อมูลที่ได้มาจากการทรมาน หรือข้อมูลที่ได้มาระหว่างการบังคับบุคคลสูญหาย เป็นหลักฐานที่ไม่สามารถรับฟังได้ในกระบวนการทางกฎหมาย⁵

ในวันที่ 28 กันยายน ศาลพิพากษายกฟ้องคดีต่อเจ้าหน้าที่อุทยานแห่งชาติสี่คน ในข้อหาลักพาตัวและ

สังหาร**พละจี รักจงเจริญ**” หรือ **“บิลลี่”** นักปกป้องสิทธิมนุษยชนชาวกะเหรี่ยง ซึ่งในขณะนั้นอยู่ระหว่างการฟ้องคดีต่อเจ้าหน้าที่อุทยานแห่งชาติแก่งกระจาน ในข้อหาบังคับไล่รื้อต่อชุมชนท้องถิ่น และเผาบ้านเรือนของชาวกะเหรี่ยง ในช่วงที่เขาหายตัวไปที่อุทยานแห่งชาติแก่งกระจานในเดือนเมษายน 2557 หลังถูกควบคุมตัวจากการครอบครองน้ำผึ้งป่า⁶ ศาลตัดสินว่าจำเลยหนึ่งคนมีความผิดฐานไม่รายงานการควบคุมตัวบิลลี่ต่อตำรวจ และตัดสินจำคุกเป็นเวลาสามปี แต่ให้ประกันตัวในเวลาต่อมา

สิทธิของผู้ลี้ภัยและผู้เข้าเมือง

ในวันที่ 22 กันยายน ระเบียบที่กำหนดให้มีกลไกคัดกรอง เพื่อให้สถานะความคุ้มครองต่อผู้ขอลี้ภัยที่กำลังขอรับความคุ้มครองเพื่อไม่ต้องถูกดำเนินคดีเริ่มมีผลบังคับใช้ หน่วยงานสิทธิมนุษยชนแสดงความกังวลเนื่องจากระเบียบนี้ไม่ครอบคลุมแรงงานข้ามชาติจากประเทศเมียนมา ลาว เวียดนาม และกัมพูชา ทำให้ไม่สามารถเข้าถึงความคุ้มครอง และยังมีข้อบกพร่องอนุญาตให้ทางการสามารถปฏิเสธการให้ความคุ้มครองโดยอ้าง “ความมั่นคงของรัฐ” โดยไม่จำเป็นต้องอธิบายถึงเหตุผลที่ตัดสินใจเช่นนั้นด้วย

ผู้เข้าเมืองอย่างไม่ปกติ รวมทั้งผู้ขอลี้ภัย ยังคงถูกควบคุมตัวโดยพลการ และไม่มีเวลากำหนดในสถานกักตัวคนต่างด้าวที่มีสภาพเลวร้าย **อาซิบ อับดุลลาห์** และ**มักโทดี มักกูร์สุน** ชาวอุยกูร์สองคนเสียชีวิตที่สถานกักตัวคนต่างด้าวชอยสวนพลูที่กรุงเทพฯ ในเดือนกุมภาพันธ์และเมษายนตามลำดับ พวกเขาเป็นส่วนหนึ่งของชาวอุยกูร์ประมาณ 50 คน ที่เดินทางมาจากเขตปกครองตนเองซินเจียงอุยกูร์ของจีน ซึ่งถูกกักตัวตั้งแต่เดินทางเข้าสู่ประเทศไทยในปี 2557

ในวันที่ 13 เมษายน **ตวง วาน ไถ่** ยูทูบเบอร์ชาวเวียดนามหายตัวไปจากที่พักที่กรุงเทพฯ ในลักษณะที่เชื่อว่ามีเจ้าหน้าที่จากเวียดนามเกี่ยวข้อง ต่อมาพบว่าเขาถูกควบคุมตัวในเวียดนาม และถูกดำเนินคดีในข้อหา **“เผยแพร่ข้อมูลโฆษณาชวนเชื่อเพื่อต่อต้านรัฐ”**

จากการโจมตีที่มีแบบแผนต่อบุคคลที่เกี่ยวข้องกับเครือข่ายของนักปกป้องสิทธิมนุษยชนจากประเทศลาว ในวันที่ 17 พฤษภาคม **บุนสวน กิตติยาโน** ผู้ลี้ภัยที่ได้รับสถานะจาก UNHCR ถูกคนร้ายไม่ทราบฝ่ายยิงจนเสียชีวิตที่จังหวัดอุบลราชธานี ภาคตะวันออกเฉียงเหนือของไทย⁷

ในวันที่ 7 กรกฎาคม ทางการจับกุม **ทล สัม นาง** นักกิจกรรมทางการเมืองชาวกัมพูชาและเจ้าหน้าที่ของพรรคแสงเทียน ระหว่างกำลังเดินทางไปขอสถานะผู้ลี้ภัยจากสำนักงาน UNHCR ที่กรุงเทพฯ ในช่วงระหว่างที่ถูกจับกุม

สิทธิของผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ

ในวันที่ 21 ธันวาคม สมาชิกรัฐสภาไทยได้อภิปรายชุดของร่างพระราชบัญญัติ เพื่อรับรองการสมรสของเพศเดียวกัน⁸ ร่างพระราชบัญญัติสมรสเท่าเทียมได้รับความสนับสนุนอย่างท่วมท้นจากสภาผู้แทนราษฎร และต้องเข้าสู่ขั้นตอนการพิจารณาอีกหลายวาระและหลายขั้นตอนก่อนจะได้รับความเห็นชอบจนเป็นกฎหมาย

การลายนวลฟันผิด

ยังคงไม่มีผู้รับผิดชอบต่อการเสียชีวิตในปี 2547 หลังมีผู้เสียชีวิตจากการถูกยิงหรือภายหลังการจับกุมระหว่างการประท้วงเพื่อเรียกร้องให้ปล่อยตัวชายมลายูมุสลิมจากสถานีตำรวจอำเภอตากใบ จังหวัดนราธิวาส หนึ่งในจังหวัดชายแดนใต้ของไทย⁹

เชิงอรรถ

- ¹ “ประเทศไทย: จุดยืนของแอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลต่อการสั่งจำคุกเอกชัยที่เป็นนักกิจกรรมตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดทางคอมพิวเตอร์” 7 กรกฎาคม
- ² ประเทศไทย: “เรากำลังเรียกร้องอนาคตของเรา”: สิทธิเด็กที่จะชุมนุมอย่างสงบในประเทศไทย, 8 กุมภาพันธ์
- ³ “ประเทศไทย: เด็กผู้หญิงวัย 15 ปีถูกขังระหว่างรอการพิจารณาในคดีหมิ่นประมาทกษัตริย์”, 30 มีนาคม
- ⁴ “ประเทศไทย: ยกเลิกข้อหา ‘หมิ่นประมาทกษัตริย์’ ต่อเด็กผู้ประท้วงที่จัดแฟชันโชว์ล้อเลียน”, 17 กรกฎาคม
- ⁵ “ประเทศไทย, กฎหมายแก้ปัญหาคาการกรมานและการบังคับบุคคลสูญหาย เป็นก้าวที่สำคัญเพื่อให้เกิดความยุติธรรม แต่การบังคับใช้อย่างเต็มที่ เป็นเรื่องสำคัญอย่างยิ่ง”, 22 กุมภาพันธ์
- ⁶ “ประเทศไทย: คำพิพากษาที่กำลังเกิดขึ้นในคดีฆาตกรรม ‘บิลลี่’ นักกิจกรรมชนพื้นเมือง ต้องอำนวยความสะดวกให้เกิดความยุติธรรม”, 26 กันยายน
- ⁷ “ประเทศไทย/ลาว: สอบสวนการสังหารผู้ลี้ภัยชาวลาว และยุติการปราบปรามข้ามชาติต่อนักปกป้องสิทธิมนุษยชน”, 26 พฤษภาคม
- ⁸ “ประเทศไทย: ร่างกฎหมายสมรสเพศเดียวกันครั้งประวัติศาสตร์ เป็นช่วงเวลาแห่งความหวังสำหรับสิทธิของผู้มีความหลากหลายทางเพศ” 21 ธันวาคม
- ⁹ “ประเทศไทย: ทางการไทยต้องปฏิบัติภารกิจทันทีเพื่อให้เกิดความยุติธรรมต่อผู้เสียหายจากการสลายการชุมนุมที่โหดร้ายที่ตากใบ”, 24 ตุลาคม

แอมเนสตี้ ประเทศไทยเปิดระดมทุนทางโทรศัพท์ เพื่อเชิญชวนร่วมสนับสนุนงานสิทธิมนุษยชน

ช่วงนี้หลายคนอาจได้รับโทรศัพท์หมายเลข 02-038-5045 หรือ 02-038-5035 ซึ่งเป็นหมายเลขระดมทุนทางโทรศัพท์ของแอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนล ประเทศไทย

แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนล ดำเนินงานได้ด้วยเงินทุนจากค่าสมาชิกและเงินบริจาคจากปัจเจกบุคคล เราไม่รับเงินสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐ องค์กรทางการเมือง หรือบริษัทเอกชนใดๆ ในการทำงานรณรงค์เพื่อปกป้องสิทธิมนุษยชน ความเป็นอิสระทางการเงินนี้ ทำให้เราสามารถที่จะคัดค้าน วิพากษ์วิจารณ์ หรือคัดลอกตาม ด้วยความเป็นกลางและยุติธรรม

เราทำงานรณรงค์ได้โดยอาศัยเงินทุนสนับสนุนจากคนธรรมดาเช่นคุณ ที่สนใจและห่วงใยต่อประเด็นปัญหาด้านสิทธิมนุษยชน สิ่งที่มีค่าอย่างยิ่งในการสนับสนุนของคุณคือการรับรองว่า 'คุณคืออีกคนบนโลกนี้ที่สนใจและห่วงใยเรื่องสิทธิมนุษยชน'

ในส่วนของการระดมทุนปัจจุบัน แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนล ประเทศไทย ดำเนินการอยู่ใน 2 ช่องทางหลัก

- บริจาคผ่านระบบออนไลน์
- เจ้าหน้าที่ระดมทุนทางโทรศัพท์

อย่างไรก็ตาม ทางเราตระหนักดีว่าในบางกรณีอาจเกิดความเข้าใจผิด หรือถูกแอบอ้างโดยผู้ไม่หวังดีนำไปใช้หาผลประโยชน์ ทั้งนี้หาก你不สะดวกบริจาคผ่านเจ้าหน้าที่ระดมทุน สามารถบริจาคด้วยตนเอง โดยสามารถศึกษารายละเอียดการบริจาคได้ที่ระบบออนไลน์ด้านล่างนี้

ขอบคุณสำหรับการบริจาคเพื่อสนับสนุนการทำงานด้านสิทธิมนุษยชนทั้งในประเทศไทยและทั่วโลก

แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนล

เราทำงานรณรงค์ได้โดยอาศัยเงินทุนสนับสนุนจากคนธรรมดาเช่นคุณ
การสนับสนุนของคุณ คือการรับรองว่า

**“คุณคืออีกคนบนโลกนี้
ที่สนใจและห่วงใยเรื่องสิทธิมนุษยชน”**

รายงานประจำปี 2566/67

แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนล

สถานการณ์สิทธิมนุษยชนทั่วโลก

ในแต่ละปี แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลจะมีการบันทึกข้อมูลสถานการณ์สิทธิมนุษยชนทั่วโลก การวิจัยของเราเผยให้เห็นว่าทางการของประเทศต่างๆ ทั่วโลกยังคงโจมตีเสรีภาพของประชาชนอย่างต่อเนื่อง ประเทศและกลุ่มติดอาวุธต่างๆ กำลังละเมิดและบิดเบือนกฎหมายของสงคราม และการเหยียดเชื้อชาติเป็นเหตุผลสำคัญของความขัดแย้งกันด้วยอาวุธและการตอบโต้

วิกฤตการณ์เศรษฐกิจ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และความเสื่อมโทรมของสิ่งแวดล้อมส่งผลกระทบต่อชุมชนชายขอบอย่างรุนแรง นักปกป้องสิทธิมนุษยชนที่รณรงค์เพื่อสิทธิของชุมชนเหล่านี้ตกเป็นเป้าซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการปราบปรามผู้เห็นต่างที่เกิดขึ้นอย่างกว้างขวาง

การต่อต้านสิทธิของผู้หญิง เด็กหญิง สิทธิสตรี และผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศทวีความรุนแรงขึ้น มีการโหดร้ายลงจนทำให้เกิดความเกลียดชังและเนื้อหาที่เป็นอันตรายอื่นๆ ทางออนไลน์เพื่อต่อต้านกลุ่มที่ถูกเหยียดเชื้อชาติบางกลุ่มเพิ่มขึ้น ในขณะเดียวกัน มีการนำความก้าวหน้าของปัญญาประดิษฐ์ (AI) มาใช้เพื่อจำกัดเสรีภาพและละเมิดสิทธิมนุษยชน

รายงานแอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนล ประจำปี 2566/67 เชื่อมโยงประเด็นเหล่านี้ในระดับโลกและระดับภูมิภาค วิเคราะห์สถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชนตลอดปี 2566 ใน 155 ประเทศ และเรียกร้องให้มีการดำเนินการ นำเสนอขั้นตอนที่รัฐบาลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สามารถดำเนินการเพื่อรับมือกับความท้าทายเหล่านี้และพัฒนาชีวิตของผู้คนทั่วโลก ซึ่งมีข้อมูลที่เป็นประโยชน์สำหรับผู้นำรัฐบาล ผู้กำหนดนโยบาย ผู้สนับสนุน นักกิจกรรม และผู้ที่มีความสนใจในประเด็นสิทธิมนุษยชน

ร่วมมือกับเรา
www.amnesty.or.th